

0717_Az_Q2017_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 0717 Beynəlxalq kommertiya işi

1 Beynəlxalq ticarətin genişlənməsi nə ilə xarakterizə olunur

- ☐ xidmətlərin genişlənməsi
- ☐ texniki mübadilə
- ☐ bazara çıxarılan malların ümumi həcmnin artması
- ☒ müqavilə münasibətlərinin genişlənməsi
- ☐ ixrac və idxalın həcmnin artması

2 Vyana konvensiyasına görə müqavilə nə vaxt beynəlxalq müqavilə hesab olunur?

- ☐ TMŞ-lər arasında bağlandıqda
- ☐ Beynəlxalq təşkilatlar arasında bağlandıqda
- ☐ Müqavilələr BVF və Beynəlxalq bankların iştirakı ilə bağlandıqda
- ☒ Müqavilənin tərəfləri olan kommertiya müəssisələri müxtəlif dövlətlərdə olduqda
- ☐ Müqavilənin həcm 1 mln. dollardan çox olduqda

3 Beynəlxalq ticarət sövdələşmələri nədir?

- ☐ İstənilən sövdələşmədir
- ☒ Əmtəə göndərilməsi və xidmət göndərilməsi üçün müxtəlif ölkələrdə yerləşən iki və ya bir neçə tərəf arasında bağlanmış müqavilədir
- ☐ Beynəlxalq əmtəə dövriyyəsinin təmin edən əsas və köməkçi əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün bağlanan sövdələşmədir
- ☐ Əmtəənin hər hansı bir ölkənin daxili bazarında satılmaq üçün idxal olunmasıdır
- ☐ Obyektlərin birgə tikilməsi və istismarı ilə əlaqədar daha çox tərəf arasında bağlanmış sövdələşmədir

4 Qlobal preferensiyalar sistemi aşağıdakılar tərəfindən hazırlanıb:

- ☐ UNDP (BMT-nin İnkişaf Proqramı)
- ☐ Avropa İttifaqı tərəfindən NAFTA (Şimali Amerika Azad Ticarət Zonası) ilə birlikdə
- ☒ UNCTAD (BMT-nin Ticarət və İnkişaf üzrə Konfransı)
- ☐ UNIDO (BMT-nin Sənaye İnkişafı Təşkilatı)
- ☐ WTO (Ümumdünya Ticarət Təşkilatı)

5 Qlobal ticarət-preferensiya sistemi aşağıdakıları nəzərdə tutur:

- ☐ İnkişaf etməkdə olan ölkələrin inkişaf etmiş ölkələr barəsində proteksionist tədbirlərini
- ☒ İnkişaf etmiş ölkələrin inkişaf etməkdə olan ölkələrə gömrük-tarif güzəştləri etməsini
- ☐ Ölkələrin öz ticarət tərəfdaşlarına gömrük-tarif güzəştləri etməsini
- ☐ İqtisadi qruplaşmalar arasında preferensial ticarət əməkdaşlığını
- ☐ Avropa İttifaqının öz yeni üzvlərini iqtisadi cəhətdən dəstəkləməsi sistemini

6 Xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsi və inkişafında yaranan formalardan olan beynəlxalq ticarət hansı fikri ifadə edir?

- ☐ Qarşılıqlı ixtisaslı kadrların hazırlanması
- ☒ Özündə yalnız idxal-ixrac əməliyyatlarını deyil, həm də satışdan sonra iş, xidmət və kooperasiya əlaqələrinə aid əməliyyatları birləşdirir.
- ☐ Təsərrüfat həyatının beynəlmiləşdirilməsi ölkələr arasında yalnız əmtəə və işçi qüvvəsi deyil
- ☐ Əmək ehtiyatlarının bir ölkədən digər ölkəyə keçməsi zamanı baş verir
- ☐ İqtisadi münasibətlər sistemində bir sıra elmi nəzəriyyələrin birgə tətbiq olunması

7 Ölkənin yeni proteksionist məhdudiyyətlərini tətbiq etməyəcəyinə dair öhdəliyi ÜTT terminologiyasında necə adlanır?

- ☐ “Diskriminasiya” öhdəliyi
- ☐ “Roll-back” öhdəliyi
- ☒ “Stand-still” öhdəliyi
- ☐ “Assimmetrik” öhdəlik
- ☐ “Know-how” öhdəliyi

8 Ölkənin mövcud proteksionist məhdudiyyətlərini aradan qaldıracağına dair öhdəliyi ÜTT terminologiyasında necə adlanır?

- ☐ “Stand-still” öhdəliyi
- ☐ “Assimmetrik” öhdəlik
- ☐ “Know-how” öhdəliyi
- ☒ “Roll-back” öhdəliyi
- ☐ “Diskriminasiya” öhdəliyi

9 Stand-still öhdəliyi nədir?

- ☐ ÜTT-nin qarşılıqlı olaraq yeni qeyri-tarif məhdudiyyətləri tətbiq edəcəklərinə dair öhdəliyi
- ☒ Ölkənin yeni proteksionist məhdudiyyətlərini tətbiq etməyəcəyinə dair öhdəliyi
- ☐ Ölkənin yeni qeyri-tarif məhdudiyyətlərini tətbiq etməyəcəyinə dair öhdəliyi
- ☐ ÜTT-nin yeni proteksionist məhdudiyyətlərini tətbiq etməyəcəyinə dair öhdəliyi
- ☐ Ölkələrin qarşılıqlı olaraq yeni qeyri-tarif məhdudiyyətləri tətbiq edəcəklərinə dair öhdəliyi

10 ÜTT-nin azad ticarət siyasəti dedikdə hansı siyasət nəzərdə tutulur?

- ☐ Xarici ticarətə dövlət müdaxiləsinin olmaması
- ☐ Xarici ticarətə maksimum bazar müdaxiləsi siyasəti
- ☒ Xarici ticarətə minimum dövlət müdaxiləsi siyasəti
- ☐ Xarici ticarətə minimum bazar müdaxiləsi siyasəti
- ☐ Xarici ticarətə maksimum dövlət müdaxiləsi siyasəti

11 Əsasən ikitərəfli ticarət razılaşmaları olmaqla, iki partnyorun hər birində müxtəlif öhdəliklər paketinin mövcudluğu olan ticarət sazişləri?

- ☐ ÜTT-nin anti-diskriminasiya sazişləri
- ☒ ÜTT-nin asimmetrik ticarət sazişləri
- ☐ ÜTT-nin balanslı ticarət sazişləri
- ☐ ÜTT-nin qeyri-standart sazişləri
- ☐ ÜTT-nin kompensasiya xarakterli sazişləri

12 ÜTT-nin asimmetrik ticarət sazişləri dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulur?

- ☐ Əsasən 1 ölkənin üzərinə götürdüyü öhdəlikləri əhatə edən paketin mövcudluğu
- ☒ Əsasən ikitərəfli ticarət razılaşmaları olmaqla, iki partnyorun hər birində müxtəlif öhdəliklər paketinin mövcudluğu
- ☐ Əsasən çoxtərəfli ticarət razılaşmaları olmaqla, bütün partnyorlar üçün eyni öhdəliklər paketinin mövcudluğu
- ☐ Əsasən ticarət razılaşmaları olmaqla, iki partnyorun öhdəliklərinin unifikasiya olunduğu paketin mövcudluğu
- ☐ Əsasən ticarət razılaşmaları olmaqla, bütün partnyorlar üçün eyni öhdəliklər paketinin mövcudluğu

13 Ticarət siyasəti alətlərinin təsnifləşdirmə meyarlarına aid deyildir.

- ☐ Rəqabət mühitinə təsir məqsədlərinə görə
- ☐ Ölkələr arası öhdəliklərə görə
- ☒ Gəlirin həcmində görə
- ☐ Tətbiq sferası
- ☐ İqtisadi təsir mexanizmləri üzrə

14 Ticarət rejimi aşağıdakıları ehtiva etmir:

- ☐ mal və xidmətlərin daxili bazara buraxılmasının tənzimlənməsi
- ☐ ölkənin beynəlxalq əmək bölgüsünün imkanlarından daha çox faydalanması
- ☐ ölkənin beynəlxalq iqtisadi münasibətlər sisteminə səmərəli qoşulması,
- ☐ milli məhsul və xidmətlərin xarici bazarlara buraxılması üçün, tətbiq edilən tədbirlər kompleksidir
- ☒ xarici mal və xidmətlərin qiymətlərinin formalaşması

15 Beynəlxalq ticarətdə məhdudiyyətlərin tətbiqi prinsiplərinə aid deyildir:

- ☐ Ticarət məhdudiyyətlərinin proqnozlaşdırıla bilən olması
- ☐ Ticarət məhdudiyyətlərinin stabilliyi və transperantlığı
- ☒ Azad ticarətin təmin edilməsi
- ☐ Ölkələr arasında bərabər və ədalətli rəqabət şəraitinin saxlanılması
- ☐ Beynəlxalq mübadilənin iştirakçıları üçün hədsiz ağır ticarət məhdudiyyətlərinin tətbiq olunmaması

16 Ticarət siyasəti alətləri hansılardır?

- ☐ azad iqtisadi zonalar və gömrük ittifaqları
- ☒ milli bazarlara mal və xidmətlərin buraxılmasını tənzimləyən iqtisadi, hüquqi, inzibati və siyasi vasitə, üsul və formalar
- ☐ milli bazarlara mal və xidmətlərin buraxılmasını tənzimləyən inzibati və siyasi vasitə, üsul və formalar
- ☐ banklar və alış-satış mərkəzləri
- ☐ dünya bazarı və beynəlxalq birjalar

17 Ticarət siyasəti nədir?

- ☐ Beynəlxalq ticarətin realizasiyası vasitəsidir
- ☒ Xarici və yerli məhsulların daxili və xarici bazarlara daxil olunmasının təmin olunması və tənzimlənməsidir
- ☐ Regionalinkışafın tarazlaşdırılması vasitəsidir
- ☐ Təbii tərsulların dünya bazarlarına çıxarılması vasitəsidir
- ☐ Daxili bazarların və istehsalçıların qorunması vasitəsidir

18 Beynəlxalq ticarətin genişlənməsi nə ilə xarakterizə olunur

- ☐ xidmətlərin genişlənməsi
- ☒ müqavilə münasibətlərinin genişlənməsi
- ☐ bazara çıxarılan malların ümumi həcmnin artması
- ☐ texniki mübadilə
- ☐ ixrac və idxalın həcmnin artması

19 Xarici valyuta ilə ifadə olunan istənilən ödəniş vasitəsi:

- ☐ Avro adlanır
- ☒ Deviz adlanır
- ☐ Dövryyə vəsati adlanır
- ☐ Ehtiyat valyutası adlanır
- ☐ EKYÜ adlanır

20 İnkişaf etməkdə olan ölkələrdə integrasiya proseslərinə hansı amillər xarakterik deyil:

- ☐ Gömrük sahəsində müəyyən əlaqələndirmə prosesləri baş verir
- ☒ Vahid iqtisadi və valyuta məkanı formalaşmışdır.
- ☐ Praktiki olaraq integrasiya yoxdur
- ☐ İntegrasiya inkişafın birinci mərhələsindədir
- ☐ Ölkələr arasında əməkdaşlıq integrasiya proseslərinin ilkin mərhələsindədir

21 Aşağıdakı hansı ölkə ACEAH-a daxil deyil.

- ☐ Singapur
- ☐ Tayland

- ☐ Malaziya
- ☐ İndoneziya
- ☒ ÇXR

22 Hazırda neçə dövlət Vyana konvensiyasının iştirakçısıdır?

- ☐ 62 dövlət
- ☐ 60 dövlət
- ☐ 36 dövlət
- ☒ 48 dövlət
- ☐ 45 dövlət

23 Haaqa konvensiyası neçənci ildə qəbul olunub və neçənci ildə qüvvəyə minib?

- ☐ 1990- ci ildə qəbul olunub; 1998- ci ildə qüvvəyə minib
- ☐ 1970- ci ildə qəbul olunub; 1975- ci ildə qüvvəyə minib
- ☐ 1980- ci ildə qəbul olunub; 1988- ci ildə qüvvəyə minib
- ☒ 1951- ci ildə qəbul olunub; 1955- ci ildə qüvvəyə minib
- ☐ 1980- ci ildə qəbul olunub; 1992- ci ildə qüvvəyə minib

24 Avropa Birliyinin məqsədi nədir?

- ☐ Üzv ölkələr arasında əmtəə və xidmətlərin hərəkəti zamanı gömrük rüsumlarının aradan qaldırılması
- ☐ Üzv ölkələr arasında sərhədlərin şərti ləğv olunması və gömrük rüsumlarının aradan qaldırılması
- ☐ İttifaqa üzv olan ölkələrin arasında gömrük tarifləri və miqdar məhdudiyyətlərinin ləğv olunması, əmtəə və xidmətlərin vahid bazarının yaradılması
- ☒ Ölkələr arasında gömrük tarifləri və xarici ticarət sahəsində mövcud olan maneələrin aradan qaldırılması yolu ilə ümumi bazarın yaradılmasıdır
- ☐ Sərhədyani ölkələrin ərazisində gömrük anbarlarının yaradılması

25 Yeni Haaqa konvensiyasını 1985-ci ildə neçə dövlət imzalayıb?

- ☐ 45 dövlət
- ☐ 36 dövlət
- ☐ 48 dövlət
- ☒ 62 dövlət
- ☐ 60 dövlət

26 Vyana konvensiyası neçənci ildə qəbul olunub və neçənci ildə qüvvəyə minib?

- ☐ 1990-cı ildə qəbul olunub; 1995-ci ildə qüvvəyə minib
- ☐ 1970-ci ildə qəbul olunub; 1975-ci ildə qüvvəyə minib
- ☐ 1951-ci ildə qəbul olunub; 1955-də qüvvəyə minib
- ☒ 1980-ci ildə qəbul olunub; 1988-ci ildə qüvvəyə minib
- ☐ 1989-cu ildə qəbul olunub; 1992-ci ildə qüvvəyə minib

27 Konturagentlər kimdir?

- ☐ Dövlət müəssisələri
- ☐ Hər hansı bir ölkədən mal alan firmalar
- ☐ Malgöndərənlər
- ☒ Müqavilə münasibətlərində olan tərəflər
- ☐ Əmtəə istehsal edənlər və xidmət göstərənlər

28 Beynəlxalq kommertiya terminləri məzmunu ilk dəfə neçənci ildə və hansı təşkilat tərəfindən nəşr olunmuşdur.

- ☐ 1957- ci ildə AİB tərəfindən
- ☐ 1932- ci ildə Millətlər Liqası tərəfindən
- ☐ 1928- ci ildə beynəlxalq hüquq assosiasiyası tərəfindən

- ☒ 1936- cı ildə Beynəlxalq ticarət palatası tərəfindən
- ☐ 1949- cu ildə BMT tərəfindən

29 Köməkçi beynəlxalq kommersiya əməliyyatlarına aiddir.

- ☐ Təkrar idxal
- ☐ Transzit
- ☐ İxrac
- ☒ Reklam agentlikləri ilə razılaşmalar
- ☐ Təkrar ixrac

30 Əsas beynəlxalq kommersiya əməliyyatlarının tərkibinə nə daxildir.

- ☐ İdxalatçı və ixracatçı arasında hesablaşmalar
- ☐ Sığorta
- ☐ Yüklün nəqli
- ☒ İdxal və ixrac
- ☐ Gömrük rəsmiləşdirilməsi

31 Beynəlxalq kommersiya fəaliyyətinin subyektləri hansılardır :

- ☐ Əmtəə istehsal edənlər və xidmət göstərənlər firmalar.
- ☐ Beynəlxalq kontrakt bağlayan firmalar,təşkilatlar və hüquqi şəxslər.
- ☐ Beynəlxalq mübadiləyə gedən mallar, xidmətlər və texnologiyalar.
- ☒ Dövlət tərəfindən xarici bazarlara çıxmaq hüquqi almış firmalar,təşkilatlar və hüquqi şəxslər.
- ☐ Xaricdə yerləşən və beynəlxalq kontrakt bağlayan firmalar,təşkilatlar və hüquqi şəxslər.

32 Beynəlxalq kommersiya fəaliyyətinin obyektı hansıdır:

- ☐ Xaricdə yerləşən və beynəlxalq kontrakt bağlayan firmalar.
- ☐ Beynəlxalq kontrakt bağlayan firmalar,təşkilatlar və hüquqi şəxslər.
- ☐ Beynəlxalq mübadiləyə gedən mallar, xidmətlər və texnologiyalar.
- ☒ Mallar,xidmətlər və texnologiyalarla beynəlxalq mübadilədə iştirak edən maddi proseslər.
- ☐ Beynəlxalq sazişləri icra edən firmalar,təşkilatlar və hüquqi şəxslər.

33 Beynəlxalq kommersiya işinin mahiyyəti nədir:

- ☐ 66
- ☐ Beynəlxalq ticarət vasitəsilə mənfəətin əldə olunması.
- ☐ Xarici bazarda malların satışı.
- ☐ Xarici bazarda xidmətlərin satışı.
- ☒ Xarici bazarda malların,xidmət və texnologiyaların istehsalı və satışı.
- ☐ Xarici bazarda qiymətli kağızlar və valyuta satışı.

34 Müasir mərhələdə milli iqtisadiyyatın açıqlığını aşağıdakı göstəricilərə əsasən müəyyənləşdirmək olar:

- ☐ Beynəlxalq ticarət
- ☒ Beynəlxalq ticarət, beynəlxalq inteqrasiya prosesi, kapitalın beynəlxalq hərəkəti, beynəlxalq miqrasiya prosesi
- ☐ Beynəlxalq miqrasiya prosesi
- ☐ Kapitalın beynəlxalq hərəkəti
- ☐ Beynəlxalq inteqrasiya prosesi

35 Beynəlxalq ticarətin tənzimlənməsi metodları hansılardır?

- ☐ Spesifik
- ☒ Qeyri-tarif
- ☐ Valyuta bazarı
- ☐ Dempinq
- ☐ Alternativ

36 Beynəlxalq ticarətin tənzimlənməsinin metodları hansılardır?

- ☒ Tarif metodları
- ☐ İnzibati metodlar
- ☐ Normativlər
- ☐ Qadağalar
- ☐ Aksiz vergiləri

37 Qlobal iqtisadiyyatın formalaşması prosesi nəyin yaranması ilə şərtlənir.

- ☐ İqtisadi təhlükəsizlik
- ☐ Elmi-texniki tərəqqi
- ☐ Xarici ticarət siyasəti
- ☐ Əhalinin sıxlığı
- ☒ Avropa ölkələrində iri məşinli sənayenin inkişafı

38 Ölkənin üstün olduğu sahələrdə əmtələri istehsal etmək , zəif olduğu sahələrdə isə başqa ölkələrdən almaq imkanı necə adlanır?

- ☐ Azad ticarət
- ☐ Beynəlxalq iqtisadi münasibətlər
- ☒ Beynəlxalq ticarət
- ☐ Tarif
- ☐ Kvota

39 Çoxtərəfli ticarət danışıqları dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulur?

- ☐ Beynəlxalq iqtisadi təşkilatlar səviyyəsində beynəlxalq ticarətin liberallaşdırılması məqsədilə aparılan danışıqlar
- ☒ Dövlətlərarası səviyyədə beynəlxalq ticarətin liberallaşdırılması məqsədilə aparılan danışıqlar
- ☐ ÜTT-nin beynəlxalq ticarətin liberallaşdırılması məqsədilə Dünya Bankı və Beynəlxalq Valyuta Fondu ilə apardığı danışıqlar
- ☐ Beynəlxalq ticarətin liberallaşdırılması məqsədilə ölkələrə kreditlərin verilməsi üçün aparılan danışıqlar
- ☐ Beynəlxalq ticarət sahəsində dövlətlər və fiziki/hüquqi şəxslər arasında ortaya çıxan mübahisələrin həlli

40 Aşağıdakılardan biri çoxtərəfli ticarət sisteminin fundamental fəaliyyət prinsiplərindən deyildir:

- ☐ Xarici mənşəli məhsullara “milli rejim prinsipi”nin tətbiqi
- ☒ Ticarətin tənzimlənməsində qeyri-tarif tədbirlərinə üstünlük verilməsi
- ☐ Qarşılıqlı ticarət güzəştlərinin tətbiq olunması
- ☐ Çoxtərəfli ticarət danışıqları zamanı tarif dərəcələrinin proqressiv şəkildə aşağı salınması
- ☐ Tərəfdaşlara qarşılıqlı “əlverişli rejim prinsipi”nin tətbiqi

41 Müasir beynəlxalq ticarətin xüsusiyyətlərinə aid deyildir:

- ☐ Diversifikasiyanın azalması
- ☒ Xarici ticarətin inkişaf sürətinin istehsal həcmnin artımından geri qalması
- ☐ Diversifikasiyanın artması
- ☐ Qiymətlərin beynəlmilləşməsi prosesi
- ☐ Xarici ticarət şərtlərinin integrasiyası

42 Beynəlxalq ticarətdə kiçik ölkə dedikdə ...?

- ☐ İdxala olan tələbin daxili tələbdən çox olduğu ölkə
- ☒ Ticarət şərtlərinə təsir edə bilməyən ölkə
- ☐ İdxal və İxracə olan təklifin daxili təklifdən çox olduğu ölkə
- ☐ Beynəlxalq ticarətsiz fəaliyyət göstərə bilməyən ölkə
- ☐ İxracə olan təklifin daxili təklifdən çox olduğu ölkə

43 Aşağıdakılardan hansı azad ticarət i dəstəkləyici fakt deyildir?

- ☐ Azad ticarət “xüsusi” maraqları olan qrupların təsirini məhdudlaşdırır
- ☒ Azad ticarət hər zaman ölkədaxili ümumi rifahı artırır, belə ki, ticarət nəticəsində qazanan qrupların gəlirləri, uduzan qrupların itkilərini kompensasiya edir
- ☐ Azad ticarət ölkədaxili ümumi rifahı artırır
- ☐ Azad ticarət şirkətlərə masştab iqtisadiyyatının üstünlüklərindən istifadə imkanları təklif edir
- ☐ Azad ticarət resursların səmərəli yerləşdirilməsinə xidmət edir

44 Masştab iqtisadiyyatı beynəlxalq ticarəti necə müəyyənləşdirir?

- ☐ Masştab iqtisadiyyatı ölkələr arasında mövcud resurs təminatındakı fərqi artırır
- ☐ Beynəlxalq ticarət transmilli şirkətlərin fəaliyyəti ilə yaranır və genişlənir
- ☐ Masştab iqtisadiyyatı müqayisəli üstünlükləri artırır
- ☒ Beynəlxalq ticarət bazarın miqyasının artması nəticəsində yaranır və genişlənir
- ☐ Beynəlxalq ticarət masştab iqtisadiyyatı çərçivəsində texnologiya və biliklərin beynəlxalq ötürülməsi nəticəsində yaranır və genişlənir

45 Beynəlxalq ticarətə qarşı çıxış edən iqtisadçıların ən çox səsləndirdikləri fakt aşağıdakı cavablardan hansında ifadə olunmuşdur?

- ☐ Azad ticarət ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyini zərbə altında qoymur
- ☒ Ticarət nəticəsində ölkə daxilində qeyri-bərabər gəlir bölgüsü formalaşır
- ☐ Beynəlxalq ticarətdən ən çox udan hər zaman İEO-lərdir
- ☐ Azad ticarət ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyini zərbə altında qoyur
- ☐ Ticarətdən bütün tərəflərin qazanması ilə əlaqədar iqtisadçılar arasında hələ də vahid fikir formalaşdırılmamışdır

46 Ticarətdən qazanc termini aşağıdakı cavablardan hansında düzgün ifadə unmuşdur?

- ☐ Ticarət vasitəçisinin qazancı
- ☐ İstehlakçı artıqlığı
- ☒ Ticarət edən hər iki tərəfin qazanması
- ☐ İstehsalçı artıqlığı
- ☐ Sahibkarların beynəlxalq ticarətdən qazancı

47 Roll-back öhdəliyi nədir?

- ☐ Belə bir öhdəlik mövcud deyildir
- ☒ Ölkənin mövcud proteksionist məhdudiyyətlərini aradan qaldıracağına dair öhdəliyi
- ☐ Ölkənin mövcud proteksionist məhdudiyyətlərini aradan qaldırmayacağına dair öhdəliyi
- ☐ Ölkənin mövcud qeyri-tarif məhdudiyyətlərini azaldacağına dair öhdəliyi
- ☐ Ölkənin yeni proteksionist məhdudiyyətlərini tətbiq etməyəcəyinə dair öhdəliyi

48 Tarif dərəcələrinin beynəlxalq səviyyədə azaldılmasında beynəlxalq danışıqlar niyə önəmlidir?

- ☐ Kiçik ölkələr üçün siyasi məhdudiyyətlər tətbiq edə bilirlər
- ☒ Ticarət müharibələrindən qaçma imkanı verirlər
- ☐ Böyük ölkələr balaca ölkələr üçün siyasi məhdudiyyətlər tətbiq edə bilirlər
- ☐ Xüsusi maraqları olan qruplar beynəlxalq danışıqlara təsir edə bilmirlər
- ☐ Dünya ümumiyyətlə azad ticarətdən qazancılı çıxır

49 Bazar sistemi olaraq dünya bazarı hansı bazar qanunauyğunluqlarına müvafiq inkişaf edir:

- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☐ Bu təklifə uyğun formalaşan sistemdir
- ☐ İnkişaf elmi-texniki tərəqqi əsasında baş vermir
- ☒ Bu tələbata uyğun formalaşan sistemdir
- ☐ İnkişaf hakimiyyətin siyasi və iqtisadi qərarları əsasında baş vermir

50 Tədiyyə balansının cari əməliyyatlar üzrə müsbət qalığı milli valyutaya necə təsir edir?

- ☐ Valyuta məzənnəsinin artmasına zəmin yaradır

- ☐ Heç bir təsir göstərmir
- ☐ Milli valyutanın mövqeyini zəiflədir və ölkəni daha çox xarici kapital cəlb etməyə vadar edir
- ☒ Milli valyutanın mövqeyini möhkəmləndirir və ölkədən kapital ixracına imkan yaradır
- ☐ Valyutanın kursunun qəti müəyyənləşdirilməsinə imkan yaradır

51 Xarici ticarətin tənzimlənməsinin qeyri-iqtisadi metodlarına aiddir:

- ☐ vergi və rüsumlar;
- ☐ müqavilə və razılaşmalar;
- ☐ subsidiyalar, kreditləşdirmə, dempinq;
- ☒ kvotalaşdırma, lisenziyalashdırma, “kənüllü” məhdudiyyətlər;
- ☐ dövlət tədarükləri;

52 Xarici ticarətin tənzimlənməsinin maliyyə metodlarına aiddir:

- ☐ vergi və rüsumlar, texniki maneələr;
- ☐ kvotalaşdırma, lisenziyalashdırma, “kənüllü” məhdudiyyətlər;
- ☐ gömrük kvotası və gömrük rüsumları;
- ☒ subsidiyalar, kreditləşdirmə, dempinq;
- ☐ dövlət tədarükləri;

53 M. Porterin nəzəriyyəsində sahələrin milli rəqabət qabiliyyətinin klasterləri dedikdə hansı parametrlər nəzərdə tutulur.

- ☐ amil şərtləri
- ☐ milli rəqabət üstünlüklərinin formalaşmasında dövlət siyasəti
- ☐ firmanın strategiyası, təşkilatı strukturu, rəqabət mühiti
- ☒ yaxın, təminedicisi, bir birini qarşılıqlı tamamlayan sahələrin mövcudluğu
- ☐ tələb parametrləri

54 Valyuta nəzarətinin məqsədi nədir?

- ☐ xarici valyutanın ölkədən qanunsuz çıxarılmasının qarşısının alınması
- ☐ ölkənin valyuta ehtiyatlarından səmərəli istifadənin təmin edilməsi
- ☐ valyuta əməliyyatlarının aparılması zamanı ölkənin iqtisadi maraqlarının təmin edilməsi
- ☒ valyuta əməliyyatlarının aparılması zamanı valyuta qanunvericiliyinə əməl olunmasının təmin edilməsi
- ☐ ölkədə tədiyyə balansının tarazlığının təmin olunması

55 Devalvasiya dərəcəsi nədir?

- ☐ milli valyutanın məzənnəsinin artırılması faizi
- ☐ milli valyutanın alıcılıq qabiliyyətinin yüksəlməsi dərəcəsi
- ☒ milli valyutanın məzənnəsinin aşağı salınması faizi
- ☐ milli valyutanın alıcılıq qabiliyyətinin aşağı düşmə dərəcəsi
- ☐ milli valyutanın pul nişanlarında ləğv olunan sıfırların sayı

56 Devalvasiya nədir?

- ☐ milli valyutanın məzənnəsinin yüksəldilməsi
- ☐ milli valyutanın alıcılıq qabiliyyətinin yüksəldilməsi
- ☐ milli valyutanın alıcılıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi
- ☒ milli valyutanın məzənnəsinin aşağı salınması
- ☐ milli valyutanın inflyasiyasının yüksəldilməsi

57 Diskont siyasəti nədir?

- ☐ mərkəzi bank tərəfindən kommersiya banklarının kredit faizlərinin minimal həddinin müəyyən olunması
- ☐ mərkəzi bank tərəfindən kommersiya banklarının təkrar maliyyələşdirilməsinin artırılması
- ☐ mərkəzi bank tərəfindən kommersiya banklarının təkrar maliyyələşdirilməsinin məhdudlaşdırılması

- ☒ mərkəzi bank tərəfindən kommersiya banklarının təkrar maliyyələşdirilməsi üçün faiz dərəcələrinin müəyyən olunması
- ☐ mərkəzi bank tərəfindən kommersiya banklarının kredit faizlərinin maksimal həddinin müəyyən olunması

58 Deviz siyasəti nədir?

- ☐ mərkəzi bank tərəfindən ölkədə fəaliyyət göstərən xarici valyutaların siyahısının müəyyən edilməsi
- ☐ mərkəzi bank tərəfindən devizlərin istifadəsinin qadağan olunması
- ☐ ölkədə devizlərin fəaliyyətinə məhdudiyyətlərin tətbiqi
- ☒ mərkəzi bank tərəfindən xarici valyutanın alınıb- satılması
- ☐ devizlərin milli valyutaya dəyişdirilməsinin qaydalarının müəyyən edilməsi

59 Xarici ticarətin gömrük statistikasının vəzifələrinə aid deyil :

- ☐ AR-nın tədiyyə balansı və milli hesablar sistemi çərçivəsində makroiqtisadi göstəricilərin proqnozlaşdırılması üçün ilkin məlumatların hazırlanması
- ☐ AR –nın idxalı və ixracı haqda məlumatların tam və səhih uçotunun təmin edilməsi
- ☐ Xarici ticarətin həcmi, dinamikası və strukturunu xarakterizə edən göstəricilər sistemi və təhlilinin metodoloji prinsiplərinin işlənməsi
- ☒ XİF-in tənzimlənməsinin tarif və qeyri-tarif tədbirlərinin effektivliyinin artırılmasının istiqamətlərinin müəyyən edilməsi
- ☐ AR-nın xarici ticarət əmtəə axınlarının strukturu , dinamikası və əsas meyllərinin təhlili

60 Tariflərin aşağı salınmasının milli iqtisadiyyata qısamüddətli perspektivdə təsiri necədir?

- ☐ Tariflərin aşağı salınması resursların daha rəşional bölgüsü səbəbindən iqtisadiyyatın canlanmasına gətirib çıxarır
- ☐ ÜDM-ni artıracaq
- ☐ Təsiri yoxdur
- ☒ Məhsullarına olan gömrük tariflərinin aşağı salındığı sənaye sahələri idxal malları tərəfindən sərt rəqabətlə qarşılaşa bilər ki, bu da istehsal sahələrinin bağlanmasına və işsizliyin artmasına gətirib çıxaracaq
- ☐ ÜDM-ni azaldacaq

61 Gömrük siyasəti nədir?

- ☐ Avtomobillərlə beynəlxalq yükdaşımalar zamanı inzibati formallıqları sadələşdirmək və asanlaşdırmaq
- ☐ Kənd təsərrüfatına daxili dəstək tədbirlərinin əhəmiyyətli dərəcədə azaldılması, ixrac subsidiyalarının bütün növlərinin ləğvi və kənd təsərrüfatı malları ilə ticarətdə maneələrin azaldılması
- ☐ Gömrük rüsumlarının azaldılması
- ☒ Gömrük ərazisində gömrük nəzarəti və mal dövriyyəsinin tənzimlənməsi vasitələrindən daha səmərəli istifadənin təmin olunması, daxili bazarın qorunması, milli iqtisadiyyatın inkişafının stimullaşdırılması, iqtisadi siyasətdən irəli gələn vəzifələrin yerinə yetirilməsi məqsədilə həyata keçirilən dövlət siyasəti
- ☐ Xidmətlər bazarına girişin əhəmiyyətli dərəcədə liberallaşdırılması və GATS-ı tamamlayan yeni hüquqi normalarının (inkişaf etməkdə olan ölkələrin xeyrinə diferensial və daha güzəştli rejim də daxil olmaqla) işlənilməsi

62 Könüllü ixrac məhdudiyyətlərinin tətbiqi nəticəsində:

- ☐ idxalatçı ölkəyə qazanc gətirir
- ☐ idxalatçı ölkəyə idxal kvotasını istifadə etməkdən daha çox sərf edir
- ☐ idxalatçı ölkənin rifahını yaxşılaşdır
- ☒ ixracatçı ölkəyə qazanc gətirir
- ☐ idxalatçı və ixracatçı ölkəyə eyni səviyyədə qazanc gətirir

63 Proteksionizm -:

- ☐ Azad ticarətin inkişafına xidmət edən beynəlxalq ticarət siyasəti alətidir
- ☐ Müqayisəli üstünlüklərə əsasən xarici ticarət tədbirləridir
- ☐ Kütləvi istehsal üçün bazar sərhədlərinin açılmasıdır
- ☒ Xarici ticarətin milli iqtisadi subyektləri qorumaq üçün nəzərdə tutulan və təcrübəsidir
- ☐ Beynəlxalq ixtisaslaşmanı istehsal gəlirlərinin artırılması fərsətləridir

64 Dövlətin xarici ticarət siyasəti olan azad ticarət aşağıdakılardan hansına xidmət edir?

- ☐ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Beynəlxalq gərginlik zamanı iqtisadi təhlükəsizliyi qorumağa xidmət edir
- ☐ Milli iqtisadiyyat subyektlərini dəstəkləyir
- ☒ Yerli istehsalçıların dünya bazarında rəqabət prosesini stimullaşdırır
- ☐ ETT nəticəsində yaranmış “infant” sektorları qoruyur

65 Monokultur və diversifikasiya olunmamış ixrac fəaliyyəti ilə xarakterizə edilən model hansıdır

- ☐ Asiya modeli
- ☐ Avropa modeli
- ☐ Yaxın şərq modeli
- ☒ Afrika modeli
- ☐ Amerika modeli

66 Ölkənin ixrac potensialı əsas etibarilə nəyin hesabına formalaşır

- ☐ Rəqabətqabiliyyətli məhsul
- ☐ Xidmətlər
- ☐ Təbii resurslar
- ☒ Rəqabətqabiliyyətli məhsul, təbii resurslar, xidmətlər, texnologiyalar
- ☐ Texnologiyalar

67 Aşağıdakılardan hansıları xarici ticarət siyasətinin alətlərinə (rıçaqların aid deyil?

- ☐ Kreditləşmə.
- ☐ Texniki maneə;
- ☐ Lisenziyalaşdırma;
- ☒ Gömrük rüsumları;
- ☐ Ödənişlər;

68 Selektiv proteksionizm dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- ☐ Daxili iqtisadi siyasətin metodlarından istifadə etməklə həyata keçirilir
- ☒ Ayrıca götürülmüş bir ölkəyə, yaxud bir əmtəyə doğru yönəldilir
- ☐ Xarici və daxili iqtisadi siyasətin metodlarından istifadə etməklə həyata keçirilir
- ☐ Milli iqtisadiyyatın müəyyən bir sahəsinin mühafizəsi
- ☐ Ölkələr birliyi tərəfindən birliyə daxil olmayan ölkəyə (ölkələrə) istiqamətləndirilir

69 Xarici ticarət siyasətinin maliyyə metodlarına aid deyil ?

- ☐ Kreditləşdirmə və subsidiya
- ☐ Kreditləşdirmə
- ☐ Subsidiya
- ☒ Lizing
- ☐ Dempinq

70 Ölkə iqtisadiyyatının açıqlıq dərəcəsinin miqdar göstəricilərinə aiddir:

- ☐ Təkrar idxalın həcmi
- ☐ Məcmu milli məhsul
- ☐ Təkrar ixracın həcmi
- ☒ Xarici ticarət kvotası
- ☐ Daxili məcmu məhsul

71 Aşağıdakılardan hansı tədiyyə balansının əsas bəndlərinə aiddir?

- ☐ Dəyişən valyuta maddəsi

- ☐ Sosial xərclər maddəsi
- ☐ Sabit valyuta maddəsi
- ☒ Balanslaşdırıcı maddələr
- ☐ İnvestisiya xərcləri maddəsi

72 Sinqapur.

- ☐ 2, 3, 4
- ☒ 1, 5, 6
- ☐ 1, 3, 5
- ☐ 2, 4, 6
- ☐ 1, 2, 3

73 Aşağıdakılardan hansıları ixracyönümlü xarici ticarət siyasətini aktiv şəkildə reallaşdıran ölkələr qrupuna aiddir?

- ☐ Boliviya;
- ☒ Honq-Konq;
- ☐ Tayvan;
- ☐ Meksika;
- ☐ Azərbaycan;

74 Xarici ticarət siyasətinin əsas prinsipləri hansılardır?

- ☐ Ümummilli iqtisadi maraqların təmin olunmasının dəstəklənməsi
- ☐ Müqayisəli üstünlüklərdən maksimum faydalanma
- ☒ Verilən variantların hamısı doğrudur
- ☐ Şəffaf xarici ticarət rejiminin təmin olunması
- ☐ İdxal-ixrac əməliyyatları ilə məşğul olan rezident və qeyri-rezidentlər üçün bərabər şəraitin yaradılması

75 Ölkə ixracının bahalaşması nə deməkdir?

- ☐ Milli valyutanın dəyər itirməsi
- ☒ Milli valyutanın dəyər qazanması
- ☐ İxracatçı ölkə valyutasının qiymətinin ucuzlaşması
- ☐ İdxalçı və ixracatçı ölkə valyutasının qiymətinin ucuzlaşması
- ☐ İdxalatçı ölkə valyutasının dəyər qazanması

76 Ölkə ixracının qiymətinin ölkə idxalının qiymətinə nisbəti hansı terminlə ifadə olunur?

- ☐ Ticarətdə ixrac artıqlığı
- ☐ Ticarətdə idxal artıqlığı
- ☐ Ticarət balansı
- ☒ Ticarət şərtləri
- ☐ Ticarət saldosu

77 Xarici ticarət siyasətinin ölkə iqtisadiyyatına təsiri haqda deyilənlərdən hansı yanlıştır?

- ☐ Ölkənin xarici ticarətdən aldığı qazanc ölkə daxilində fərqli qaydada bölüşdürülür
- ☒ Ölkənin xarici ticarətdən aldığı qazanc ölkə daxilində bərabər qaydada bölüşdürülür
- ☐ Xarici ticarət bütövlükdə ümumi rifahı yaxşılaşdırır
- ☐ Ölkə iqtisadiyyatının qazançı dünya qiymətlərindən asılıdır
- ☐ Bu təsir nəticəsində xarici ticarətdə dövlət tənziminin zərurəti artır

78 Dempinq nədir?

- ☐ Ticarət qanunlarının istənilən pozuntusu
- ☐ Müxtəlif ölkələrdə fəaliyyət göstərən inhisarçılar arasındakı rəqabət
- ☒ Qiymət diskreminasiyası nümunəsi

- ☐ İxrac subsidiyası
- ☐ İdxal tarifi

79 Ticarət şərtləri dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulur?

- ☐ Ölkənin idxal üçün müəyyənləşdirdiyi tariflərin digər ölkələr tərəfindən müəyyənləşdirilmiş tariflərə nisbəti
- ☒ Ölkə ixracının qiymətinin ölkə idxalının qiymətinə nisbəti
- ☐ Ölkənin ticarət etməyə razılaşdığı məhsulların qiyməti
- ☐ Ölkə idxalının qiymətinin ölkə ixracının qiymətinə nisbəti
- ☐ Digər ölkələr tərəfindən müəyyənləşdirilmiş tariflərin ölkənin idxal üçün müəyyənləşdirdiyi tariflərə nisbəti

80 Leontyev paradoksu deyir ki:

- ☐ Ölkələr beynəlxalq ticarətdə lazımi səviyyədə iştirak etmirlər
- ☒ ABŞ-ın ixracı idxalından daha kapital tutumludur
- ☐ Ölkələr arasında istehsal amillərinin qiyməti bərabərləşmir
- ☐ Böyük həcmdə mövcud olan resursların sahibləri uduzurlar
- ☐ Ölkələr mövcud texnologiyaları ən səmərəli şəkildə istifadə edərək istehsal olunan məhsulların ixracı üzrə ixtisaslaşırlar

81 Hekşer-Olin modelində ticarət xarakteri ilə əlaqədar aşağıdakılardan biri nəzərdə tutulur?

- ☐ P.Bakli
- ☒ R.Vernon
- ☐ Ölkələr arasında ticarətin xarakteri ölkələrin miqyasından asılıdır
- ☐ M.Porterə görə rəqabət üstünlüyünün əsas mənbələrinə aid deyil:
- ☐ J.Daninq

82 Hekşer-Olin və Rikardo modellərinin əsas fərqi?

- ☐ Rikardo modelindən fərqli olaraq Hekşer-Olin modelində ticarət azadlığı nəzərə alınmır
- ☒ Rikardo modelindən fərqli olaraq Hekşer-Olin modelində ölkənin istehsal amilləri ilə təmini ticarətin xarakterinə təsir edir
- ☐ Rikardo modelindən fərqli olaraq Hekşer-Olin modelində spesifik faktor sənayesi də təhlil olunur
- ☐ İnhisarçı (unikal) üstünlüklər modelinin müəllifi kimidir:
- ☐ P.Samuelson, V.Stolper

83 Aşağıdakılardan hansı Hekşer-Olin modeli tezislərinə daxil deyildir:

- ☐ Ölkə bazarları tam rəqabətli
- ☒ İstehsal amillərinin təklifi zamanla artır
- ☐ Müxtəlif ölkələrdə mövcud texnologiyaların səviyyəsi eynidir
- ☐ Ticarətin yaranma səbəbləri müxtəlif ölkələrdə istehsal amillərinin müxtəlif həcmidir
- ☐ İstehsal faktorları müxtəlif sənaye sektorlarında istifadə oluna bilər

84 Byenəlxalq ticarət vasitəsi ilə ayrı-ayrı ölkələr varlandığıca dünya iqtisadiyyatı da inkişaf edər fikri kimə məxsusdur ?

- ☐ D.Rikardoya
- ☒ A.Smit
- ☐ B.Olinə
- ☐ E.Hekşerə
- ☐ R.Nurksenə

85 İlk dəfə hansı iqtisadi məktəb xarici ticarətin faydalılığını ixracından asılı olmasını əsaslandırmışdır?

- ☐ Fizokratlar
- ☒ Merkantalizm
- ☐ Marksizm
- ☐ Keynsçilik

☐ Klassiklər

86 Merkantilizmin ən mühim formalarından olan subsidiyalar nədir?

- ☐ Dövlətin yerli firmalara vergidən yayınmaya görə kəsdiyi cərimələr
- ☐ İstehsalçı firmların dövlət qarşısında hüquq və vəzifələri
- ☒ Yerli istehsalçılara iqtisadi vəziyyətlərini yaxşılaşdırmaq üçün dövlət tərəfindən edilən maddi yardımlar
- ☐ Dövlətin rəqabət qabiliyyəti zəif olan firmalara faiz ayırması
- ☐ Hökumətin ixracatçılara vergi güzəştləri etməsi

87 Merkantalizm nəzəriyyəsinin banisi kimdir.

- ☐ V.Stoffar
- ☐ T.Man
- ☐ D.Rikardo
- ☒ A.Monkretyen
- ☐ O.S.Karufari

88 Dünya inkişafının texnogen modelinə görə əyalət dünya bazarında ixtisaslaşır:

- ☐ texnologiya göndərilməsi üzrə
- ☐ işçi qüvvəsi üzrə
- ☐ elm tutumlu məhsullar göndərilməsi üzrə
- ☒ xammal və enerji daşıyıcılarının göndərilməsi üzrə
- ☐ xidmət göstərilməsi sahəsində

89 Proteksionizm və liberallaşdırma arasında xarici iqtisadi siyasət seçimi asılıdır:

- ☐ kommunikasiya vasitələrinin inkişaf dərəcəsindən
- ☐ elmi-texniki potensialın vəziyyətindən
- ☐ ölkənin joğrafi vəziyyətindən
- ☒ ölkədəki konkret siyasi-iqtisadi vəziyyətdən
- ☐ təbii resursların mövjudluğundan

90 Əmtəələrin həyat silsiləsi nəzəriyyəsinə əsasən yetkinlik dövründə olan əmtəələrin istehsalı harada yerləşdirilir:

- ☐ postsosialist ölkələrində
- ☐ əmtəənin ilk tətbiq edildiyi ölkələrdə
- ☐ anjaq yüksək inkişaf etmiş sənaye ölkələrində
- ☒ əsasən inkişaf etməkdə olan ölkələrdə
- ☐ istənilən ölkədə

91 Hansı ad M.Porterin yaratdığı nəzəriyyənin adı ilə uyğundur?

- ☐ texnoloci fərqlər nəzəriyyəsi
- ☐ firmanın böyüməsi nəzəriyyəsi
- ☐ əmtəənin həyat silsiləsi nəzəriyyəsi
- ☒ beynəlxalq rəqabət nəzəriyyəsi
- ☐ nisbi üstünlüklər nəzəriyyəsi

92 Vaşinqton konsensusunun prinsipləri hansı iqtisadi nəzəriyyəyə söykənir?

- ☐ monetarizm
- ☐ neoinstitusionalizm
- ☐ marksizm
- ☒ neoliberalizm
- ☐ neokonservatizm

93 Əgər hər hansı bir yad ölkə biri özümüzdə hazırlayağımız qiymətdən daha ujuz qiymətlə hər hansı bir əmtəə ilə təmin edə bilərsə, onda həmin əmtəəni bizim müəyyən üstünlüyə malik olduğumuz sənaye əməyi məhsulunun bir hissəsinin əvəzinə almağımız daha yaxşı olardı ifadəsi aiddir:

- ☐ Lyeontyev “Paradoksu”-na
- ☐ İstehsal amilləri nəzəriyyəsinə
- ☐ Müqayisəli üstünlüklər nəzəriyyəsinə
- ☒ Mütləq üstünlüklər nəzəriyyəsinə
- ☐ H. Xaberler nəzəriyyəsinə

94 İstehsal amillərinin eynijinsli, texnikanın eyni olduğu, ideal rəqabət şəraitində və məhsulların tam hərəkətli vəziyyətdə olduğu halda beynəlxalq mübadilə ölkələr arasında istehsal amillərinin qiymətlərini tarazlaşdırır ifadəsi aiddir:

- ☐ A.Smitin mütləq üstünlüklər nəzəriyyəsinə
- ☐ Lyeontyev “Paradoksu”-na
- ☐ İstehsal amilləri nəzəriyyəsinə
- ☒ E.Hekşer B.Olin-Samuelson teoreminə
- ☐ D. Rikardonun müqayisəli üstünlüklər nəzəriyyəsinə

95 Milli istehsal fərqləri müxtəlif istehsal amillərlə, yəni, əmək, torpaq, kapital və həmçinin bu və ya digər əmtəələrə olan daxili tələbatla təminatın müxtəlif səviyyəsi ilə təyin edilir -ifadəsi:

- ☐ H.Xaberler nəzəriyyəsinə aiddir
- ☐ Smitin mütləq üstünlüklər nəzəriyyəsinə aiddir
- ☐ İstehsal amilləri nəzəriyyəsinə aiddir
- ☒ E. Hekşer və B. Olinin istehsal amilləri qiymətlərinin tarazlaşma teoreminə aiddir
- ☐ Lyeontyev “Paradoksu”-na aiddir

96 Tələb və təklif qanununa görə mübadilənin qiyməti elə səviyyədə müəyyənləşdirilir ki, hər bir ölkənin ixrajinin məjmusu onun idxalının məjmusunu ödəməyə imkan verir ifadəsi hansı nəzəriyyənin əsasını təşkil edir:

- ☐ B.Leontyev “təzadının”
- ☐ D.Rikardonun nisbi üstünlüklər nəzəriyyəsinin
- ☐ A.Smitin mütləq üstünlüklər nəzəriyyəsinin
- ☒ J.S.Millin beynəlxalq dəyər nəzəriyyəsinin
- ☐ Q.Xaberler nəzəriyyəsinin

97 M.Porterə görə rəqabət üstünlüyünün əsas mənbələrinə aid deyil:

- ☐ istehsalın yeni texnologiya və komponentlərinin tətbiqi
- ☐ əsas rəqiblərin seçdikləri rəqabət dairəsindən fərqli sahənin seçilməsi
- ☐ fəaliyyətin təşkilinin yeni üsul və metodları
- ☒ əldə edilə bilən təbii resursların mövjudluğu
- ☐ qlobal rəqabət strategiyasına keçilməsi

98 İnhisarçı (unikal) üstünlüklər modelinin müəllifi kimidir:

- ☐ J.Daninq
- ☐ R.Vernon
- ☐ J.Qelbreyt
- ☒ S.Xaymer
- ☐ P.Bakli

99 Məhsulun həyat dövrü nəzəriyyəsinin nümayəndələri hansılardır:

- ☐ A.Smit, D.Rikardo
- ☒ R.Vernon, J.Kravis

- ☐ P.Samuelson, V.Stolper
- ☐ M.Porter, B.Olin
- ☐ E.Xekşer, Q.Xaberler

100 Aşağıdakılardan yalnız biri dünya təsərrüfatı nəzəriyyəsinə aid deyil:

- ☐ müqayisəli üstünlüklər nəzəriyyəsi
- ☐ mütləq üstünlüklər nəzəriyyəsi
- ☐ kapitalın qaçışı nəzəriyyəsi
- ☒ postsənaye jəmiyyəti nəzəriyyələri
- ☐ miqyas effekti nəzəriyyəsi

101 A.Smitə görə cəmiyyətin sərvəti əmək vasitəsilə istehsal prosesində yaradılır və o asılıdır,

- ☐ istehsalın ixtisaslaşma dərəcəsindən
- ☐ əhalinin gəlirlərindən , hansı ki məhsuldar əməklə əldə olunur
- ☐ əhalinin gəlirlərindən
- ☒ əhalinin gəlirlərindən, hansı ki məhsuldar əməyin məşğulluq və səviyyəsindən əldə olunur
- ☐ məhsuldar əməyin səviyyəsindən

102 Beynəlxalq əmtəə mübadiləsinin hansı qiymətlə həyata keçirilməsi hansı əsərdə göstərilmişdir?

- ☐ M.Porter “Beynəlxalq rəqabət üstünlükləri”
- ☐ A. Smit “ Xalqların sərvətinin səbəbləri və təbiəti haqqında tədqiqatlar ”
- ☐ D. Rikardo “Vergiqoyma və siyasi iqtisadın başlanğıcı ”
- ☒ C.S.Mill “ Siyasi iqtisadın prinsipləri ”
- ☐ Hekşer və B. Olin “Beynəlxalq və regionlararası ticarət”

103 Əmtəənin həyat silsiləsi konsepsiyasının müəllifi kimdir?

- ☐ J.Damning
- ☐ E.Xekşer
- ☐ V.Leontyev
- ☒ R.Vernon
- ☐ O.Olin

104 Müqaisəli üstünlüklər nəzəriyyəsi kimə aiddir?

- ☐ Marşall
- ☐ A.Smit
- ☐ Leontiyev
- ☒ D.Rikardo
- ☐ Mill

105 A.Smit hansı nəzəriyyəni irəli sürmüşdür ?

- ☐ Merkantalizm.
- ☐ Rəqabət üstünlükləri .
- ☐ Müqaisəli üstünlüklər.
- ☒ Mütləq üstünlüklər.
- ☐ Texnoloji üstünlüklər.

106 Beynəlxalq ticarətdə bir başa üsul nəyi nəzərdə tutur?

- ☐ Alınmış əmtəələrin bir başa istehlakçılara çatdırılmasını
- ☐ Beynəlxalq ticarətin dövlətlər arasında həyata keçirilməsini
- ☐ Beynəlxalq ticarətin vasitəçilərin köməkliyi ilə həyata keçirilməsini
- ☒ İstehsalçı ilə son istehlakçı arasında bir başa əlaqənin yaradılmasını
- ☐ Beynəlxalq ticarətin BMT-nin beynəlxalq iqtisadi təşkilatlarının köməkliyi ilə həyata keçirilməsini

107 Malgöndərmənin hansı bazis şərtində kontrakt qiymətinin tərkibinə məhsulun qiyməti, müəssisənin yük həyətində çatdırılması və orada boşaldılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər daxil edilir:

- ☐ gəmidə satılmışdır (DES);
- ☐ rüsumödənilmədən satılmışdır (DDU);
- ☐ sərhədə çatdırılmışdır (DAF);
- ☒ franko-zavod (EXW);
- ☐ dəyər, sığorta və fraxt ödənilmişdir (CIF);

108 Malgöndərmənin hansı bazis şərtində kontrakt qiymətinin tərkibinə məhsulun qiyməti, məhsulun təyinat limanına kimi çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər və sığorta haqqı daxil edilir:

- ☐ gəmidə satılmışdır (DES);
- ☐ sərhədə çatdırılmışdır (DAF);
- ☐ franko-zavod (EXW);
- ☒ dəyər, sığorta və fraxt ödənilmişdir (CIF);
- ☐ rüsumödənilmədən satılmışdır (DDU);

109 Malgöndərmənin franko-zavod şərtində kontrakt qiymətinin tərkibinə daxildir:

- ☐ məhsulun qiyməti, məhsulun göndəriş limanına kimi çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər və sığorta haqqı;
- ☐ məhsulun qiyməti və təyinat limanına çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər;
- ☐ məhsulun qiyməti, göndəriş limanına çatdırılması və gəmiyə yüklənməsi ilə əlaqədar olan bütün xərclər;
- ☒ məhsulun qiyməti, müəssisənin yük həyətində çatdırılması və orada boşaldılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər;
- ☐ məhsulun qiyməti, məhsulun təyinat limanına kimi çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər və sığorta haqqı;

110 Malgöndərmənin sərhədə çatdırılmışdır (DAF) şərtində kontrakt qiymətinin tərkibinə daxildir:

- ☐ məhsulun qiyməti, məhsulun təyinat limanına kimi çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər və sığorta haqqı;
- ☐ məhsulun qiyməti, göndəriş limanına çatdırılması və gəmiyə yüklənməsi ilə əlaqədar olan bütün xərclər;
- ☐ məhsulun qiyməti və göndəriş limanına çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər;
- ☒ məhsulun qiyməti, kontraktı göstərilmiş sərhəd məntəqəsinə kimi çatdırılması xərcləri və sığorta haqqı (müqavilədə nəzərdə tutulduğu hald).
- ☐ məhsulun qiyməti və təyinat limanına çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər;

111 Malgöndərmənin CIF şərtində kontrakt qiymətinin tərkibinə daxildir:

- ☐ məhsulun qiyməti, kontraktı göstərilmiş sərhəd məntəqəsinə kimi çatdırılması xərcləri və sığorta haqqı (müqavilədə nəzərdə tutulduğu hald).
- ☐ məhsulun qiyməti, göndəriş limanına çatdırılması və gəmiyə yüklənməsi ilə əlaqədar olan bütün xərclər;
- ☐ məhsulun qiyməti və göndəriş limanına çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər;
- ☒ məhsulun qiyməti, təyinat limanına kimi çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər və sığorta haqqı;
- ☐ məhsulun qiyməti və təyinat limanına çatdırılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər;

112 Zərərsizlik nöqtəsində:

- ☐ əlavə istehsal edilən hər məhsul vahidinə çəkilən dəyişən (birbaşa xərclər sabit (qaimə) xərclərindən azdır;
- ☐ əlavə istehsal edilən hər məhsul vahidinin son hədd gəlirləri son hədd xərclərindən azdır;
- ☐ əlavə istehsal edilən hər məhsul vahidinin son hədd gəlirləri son hədd xərclərindən çoxdur;
- ☒ əlavə istehsal edilən hər məhsul vahidinin son hədd gəlirləri son hədd xərclərinə bərabərdir;
- ☐ əlavə istehsal edilən hər məhsul vahidinə çəkilən dəyişən (birbaşa xərclər sabit (qaimə) xərclərindən çoxdur;

113 Məhsulun franko qiyməti aşağıdakılardan hansına imkan verir:

- ☐ məhsulun istehlak qiymətini müəyyən etməyə;
- ☐ məhsul satışından əlavə gəlir əldə etməyə;
- ☐ müştəriyə müəyyən qiymət güzəştlərinin edilməsinə;
- ☒ məhsul göndərmənin müxtəlif bazis şərtlərini nəzərə almağa;
- ☐ məhsulun satış qiymətini müəyyən etməyə;

114 Beynəlxalq təcrübədə nəqd ödəniş aşağıdakı üsullarla həyata keçirilir:

- ☐ Nəqd ABŞ dolları ilə
- ☐ Nəqd əskinazla
- ☐ Kredit kartı ilə
- ☒ Köçürmə yolu ilə
- ☐ Tratta ilə

115 İnkoterms 2000 –də CFR termini:

- ☐ Fraxt, yükdaşıma xərcləri və sığorta göstərilən təyinat yerinə qədər ödənilmişdir deməkdir
- ☐ Təyinat limanında gəmidən göndərmə deməkdir
- ☐ Franko bort yükləmə limanı deməkdir
- ☒ Dəyər və fraxt təyinat limanına qədər deməkdir
- ☐ Təyinat yerinə gömrük rüsumu ödənilmədən çatdırma deməkdir

116 İnkoterms 2000 -ə müvafiq olaraq C qrupu bazis şərtlərinə daxil deyil:

- ☐ CPT
- ☐ CİF
- ☐ CFR
- ☒ DES
- ☐ CİP

117 CİP termini:

- ☐ Gömrük rüsumu ödənilməklə çatdırılmışdır
- ☐ Dəyər və fraxt deməkdir
- ☐ Franko gəmi bortu boyunca deməkdir
- ☒ Yükdaşıma xərcləri, fraxt və sığorta göstərilən təyinat yerinə qədər satıcı tərəfindən ödənilmişdir
- ☐ Sərhəddə qədər göndərilmişdir

118 İnkoterms 2000 -ə müvafiq olaraq D qrupu bazis şərtlərinin ardıcılığı harada pozulub:

- ☐ DDU
- ☐ DES
- ☐ DAF
- ☒ DDR
- ☐ DEQ

119 Alıcı satıcının bankında müxbir hesab açırsa və oradan ödənişlər yalnız alıcının göstərişi ilə köçürülərsə bu ödəniş növü hansıdır?

- ☐ Teleqraf köçürməsi
- ☐ Inkasso
- ☐ Çeklə ödəniş
- ☒ Bank köçürməsi
- ☐ Akkreditiv

120 Müqavilədə gələcəkdə qiymət dəyişilməzdir göstərilibse təsbit etmə üsulu ilə göstərilən qiymət növünü müəyyən edin:

- ☐ Vasitəçinin qiyməti
- ☐ Dünya qiyməti
- ☐ Gələcəkdə qiymətin təsbit olması
- ☒ Sabit qiymət
- ☐ Dəyişən qiymət

121 Əgər müqavilədə məhsulun dərhal çatdırılması göstərilibsə bu zaman satıcının qarşısında hansı öhdəliklər qoyulur:

- ☐ Hazır olduqca göndərmə
- ☐ Müqavilə bağlandıqdan 3 gün ərzində göndərmə
- ☐ Mümkün qədər tez göndərmə
- ☒ İki həftə ərzində istənilən gün göndərmə
- ☐ Müqavilənin bağlanmasının sabahı göndərmə

122 Bazar qiymətinin müqavilə qiymətindən fərqlənməsinin hansı mümkün minimumu dərəcəsində müqavilənin sabit qiymətinə yenidən baxılır:

- ☐ 9-10%
- ☐ 6-7%
- ☐ 1-2%
- ☒ 2-5%
- ☐ 7-8%

123 Malın çatdırılması zamanı əmtəənin bazar qiyməti dəyişilərsə müqavilə bağlanarkən qeyd olunmuş və yenidən baxıla biləcək qiymət necə adlanır:

- ☐ Faktiki sövdələşmə qiyməti
- ☐ Sabit qiymət
- ☒ Gələcəkdə təsbit edilən qiymət
- ☐ Dəyişkən qiymət
- ☐ Mütəhərrik qiymət

124 Beynəlxalq alqı-satqı müqaviləsinin preambula hissəsində göstərməli əsas məlumatları qeyd edin:

- ☐ Arbitraj
- ☐ Malın miqdarı
- ☐ Yükün çatdırılmasının bazis şərtləri
- ☒ Müqavilə tərəflərinin tam hüquqi adları
- ☐ Malın qiyməti və müqavilənin ümumi məbləği

125 Tarif eskalasiya nədir?

- ☐ Əmtəənin emal dərəcəsi artıqca, idxal olunan əmtəəyə tətbiq olunan gömrük tarifinin azaldılmasını nəzərdə tutan ticarət siyasəti aləti
- ☐ Əmtəənin emal dərəcəsi azaldıqca, idxal olunan əmtəəyə tətbiq olunan gömrük tarifinin artırılmasını nəzərdə tutan ticarət siyasəti aləti
- ☐ Əmtəənin emal dərəcəsi artdıqca, idxal olunan əmtəəyə tətbiq olunan gömrük tarifinin azaldılmasını nəzərdə tutan ticarət siyasəti aləti
- ☒ Əmtəənin emal dərəcəsi artdıqca, idxal olunan əmtəəyə tətbiq olunan gömrük tarifinin artırılmasını nəzərdə tutan ticarət siyasəti aləti
- ☐ Əmtəənin emal dərəcəsi azaldıqca, idxal olunan əmtəəyə tətbiq olunan gömrük tarifinin ləğv olunmasını nəzərdə tutan ticarət siyasəti aləti

126 Əmtəənin emal dərəcəsi artdıqca, idxal olunan əmtəəyə tətbiq olunan gömrük tarifinin artırılmasını nəzərdə tutan ticarət siyasəti aləti hansıdır?

- ☐ Advalor tarifi
- ☐ Reqlament tarifi
- ☐ Kvota tarifi
- ☒ Tarif eskalasiyası
- ☐ Tarif multiplikatoru

127 İxrac və idxal kvotaları necə müəyyən edilir

- ☐ yeniliyinə görə

- ☐ istehsalın ixtisaslaşma səviyyəsinə görə
- ☐ malın keyfiyyətinə görə
- ☒ ixrac və idxal olunan malların həcmnin üdm-nin həcminə nisbətinə görə
- ☐ rəqabət etmə səviyyəsinə görə

128 İdxalı məhdudlaşdıran mürtəce tədbirlərə aiddir.

- ☐ Aksizlər
- ☐ Rezidentlərin öz vəsaitləri hesabına idxal
- ☐ Kreditlə idxal
- ☒ Kompensasiyalı və ya ekvivalent idxal
- ☐ Barter

129 Azərbaycan Respublikasında xarici ticarətin tənzimləndirilməsi qaydaları haqqında fərman nə zaman verilmişdir?

- ☐ 3 avqust 1997-ci il
- ☐ 5 aprel 1994-cü il
- ☐ 10 yanvar 1994-ci il
- ☒ 17 dekabr 1996-cı il
- ☐ 24 iyun 1997-ci il

130 Azərbaycan Respublikasında xarici ticarətin səmərəliliyinin artırılması haqqında fərman nə zaman verilmişdir?

- ☐ 3 avqust 1997-ci il
- ☐ 17 dekabr 1996-cı il
- ☐ 5 aprel 1994-cü il
- ☒ 10 yanvar 1994-ci il
- ☐ 24 iyun 1997-ci il

131 Azərbaycan Respublikasında xarici ticarətin sərbəsləndirilməsi haqqında fərman nə zaman verilmişdir?

- ☐ 3 avqust 1999-cu il
- ☐ 17 dekabr 1996-cı il
- ☐ 10 yanvar 1994-cü il
- ☒ 5 aprel 1994-cü il
- ☐ 24 iyun 1997-ci il

132 İxracatın stimullaşdırılmasının əsas aləti hansıdır?

- ☐ İxracatçılara informasiya və məsləhətlər verilməsi
- ☐ İxracın dövlət tərəfindən kreditləşdirilməsi
- ☐ İxracın və ixrac kreditlərinin dövlət sığortası
- ☒ İxracın lisenziyalaşdırılması
- ☐ İxracın birbaşa subsidiyalaşdırılması

133 Xarici ticarətin tənzimlənməsinin ən əsas aləti hansıdır?

- ☐ İdxalın əvəz edilməsi tədbirləri
- ☐ Kvotalaşdırma
- ☐ Proteksionizm
- ☒ Gömrük tarifləri
- ☐ İxracın stimullaşdırılması tədbirləri

134 Aşağıdakı fikirlərin hansı düzgündür:

- ☐ İdxal rüsumları ölkəyə çox əmtəə gətirməyə stimül verir

- ☐ Əgər ölkə müəyyən əmtəə üzrə dünyada ən iri istehsalçı olaraq dünya qiymətlərinə təsir göstərə bilirsə, onda gömrük tarifini elə səviyyələşdirmək olar ki, o həmin ölkəyə uduş gətirsin
- ☐ Gömrük tarifləri həmişə onu tətbiq edən ölkədə həyat səviyyəsinin yaxşılaşmasına kömək edir
- ☒ Həm idxal, həm də ixrac rüsumlarının tətbiqini ölkənin müdafiə qabiliyyətinin təminatı mövqeyi ilə əsaslandırmaq olar.
- ☐ İxrac rüsumları inkişaf etmiş bazar iqtisadiyyatlı ölkələrə xasdır

135 Xarici ticarət dövriyyəsi:

- ☐ Təkrar ixrac və idxalın cəmi deməkdir
- ☐ Humanitar göndərmələr çıxılmaqla ixracatın həcmi deməkdir
- ☐ Bütün ixracatın həcmi deməkdir
- ☒ İxrac və idxalın cəmi deməkdir
- ☐ Vergi tutulmadan daxil olan əmtəələrdən başqa bütün idxal deməkdir

136 Bütün ölkələrin xarici ticarətinin məcmusunu əks etdirən beynəlxalq əmtəə-pul münasibətləri necə adlanır:

- ☐ Dünya bazarı
- ☒ Beynəlxalq ticarət
- ☐ Xarici ticarət dövriyyəsi
- ☐ Ümumdünya iqtisadi məkanı
- ☐ Beynəlxalq bazarı

137 Xarici-iqtisadi fəaliyyətin qeyri-tarif tənzimlənməsinin tədbirlərinə aiddir:

- ☐ vergi rüsumları, ştraflar
- ☐ gömrük tənzimlənməsi, embarqo
- ☐ vergi tənzimlənməsi, lisenziyaləşdirmə
- ☒ kvotalaşdırma, lisenziyaləşdirmə, embarqo, valyuta nəzarəti və s.
- ☐ himayəçilik, vergi sistemi

138 Dövlət xarici ticarət siyasətinin əsas formaları mövcuddur:

- ☐ azad ticarət zonalarının yaradılması
- ☐ radikalçılıq, liberallaşdırma
- ☐ iqtisadiyyatın açıqlığı
- ☒ fritrederçilik, himayəçilik, liberallaşdırma
- ☐ fritrederçilik, vergi güzəştləri

139 Xarici-iqtisadi subyektlər arasında qiymətlərin əmələ gəlməsi asılıdır:

- ☐ bazarda ixracçının nisbi davranış azadlığından
- ☐ tələb və təklif arasında dinamik tarazlıqdan
- ☐ rəqabət mühiti şəraitindən
- ☒ rəqabət mühiti şəriti, tələb və təklif arasında dinamik tarazlıq, bazarda idxalçı və ixracının nisbi davranış azadlığından
- ☐ bazarda idxalçının nisbi davranış azadlığından

140 Xarici ticarət dövriyyəsini hansı variant əks etdirir?

- ☐ bütün dövlətlərin ixrac məbləğlərinin cəmi
- ☐ bir dövlətin ixrac məbləğinin cəmi
- ☐ bütün dövlətlərin idxal və ixrac məbləğlərinin cəmi
- ☒ bu və digər dövlətin idxal və ixrac məbləğlərinin cəmi
- ☐ bir dövlətin idxal məbləğinin cəmi

141 Dünya əmtəə dövriyyəsini hansı variant əks etdirir?

- ☐ bütün dövlətlərin idxal kvotaları

- ☐ bütün dövlətlərin xarici ticarət dövriyyələrinin cəmi
- ☐ bütün dövlətlərin idxal həcmələrinin cəmi
- ☒ bütün dövlətlərin ixrac həcmələrinin cəmi
- ☐ bütün dövlətlərin ixrac kvotaları

142 Aşağıda adı çəkilən hansı Avropa ölkəsi tranzitiv ölkə sayılır?

- ☐ Finlandiya
- ☒ Macarıstan
- ☐ Hollandiya
- ☐ Belçika
- ☐ Danimarka

143 Aşağıda adı çəkilən ölkələrdən hansı tranzitiv ölkə deyildir?

- ☐ Özbəkistan
- ☐ Makedoniya
- ☐ Polşa
- ☒ Yunanıstan
- ☐ Çexiya

144 Gömrük tarifinin aşağıdakı forması vardır:

- ☐ əmtənin ştrix-kodu, mənsubiyyəti və gömrük rüsumunun dərəcəsi
- ☐ əmtənin adı və gömrük rüsumunun dərəcəsi
- ☐ əmtənin ştrix-kodu və gömrük rüsumunun dərəcəsi
- ☒ əmtənin kodu, adı və gömrük rüsumunun dərəcəsi
- ☐ mənsub olduğu ölkə, əmtənin adı və gömrük rüsumunun dərəcəsi

145 Aşağıdakılardan yalnız biri xarici ticarət siyasətinin tarif vasitəsidir:

- ☐ kreditləşdirmə
- ☐ subsidiyalar
- ☐ vergi və yığımlar
- ☒ gömrük rüsumları
- ☐ lisenziyaləşdirmə

146 Humanitar və texniki yardım tədiyyə balansının hansı hissəsində əks etdirilir.

- ☐ Portfel investisiyaları
- ☐ Ticarət
- ☐ Cari əməliyyatlar
- ☒ Cari transferlər
- ☐ Ticarət kreditləri və avanslar

147 Aşağıdakı terminlərdən hansı beynəlxalq inteqrasiyaya xas deyil:

- ☐ İqtisadi və valyuta ittifaqı
- ☐ Gömrük ittifaqı
- ☐ Ümumi bazar
- ☒ Sindikat
- ☐ Azad ticarət zonaları

148 Xarici ticarətin tənzimlənməsinin qeyri – tarif metodlarına hansı aiddir:

- ☐ İxrac rüsumları
- ☐ Gömrük rüsumları
- ☐ Aksiz vergiləri
- ☒ Kvotalaşdırma

☐ Əlavə dəyər vergisi

149 Əvvəllər ölkəyə gətirilən və heç bir yenidən emala məruz qalmayan əmtəənin ölkədən çıxarılmasına:

- ☐ İxrac deyilir
- ☐ Təkrar idxal deyilir
- ☐ Transzit deyilir
- ☐ İdxal deyilir
- ☒ Təkrər ixrac deyilir

150 İxrac və idxal dəyərinin fərqi:

- ☐ Dünya təklifinin həcmidir
- ☐ Xarici ticarət balansıdır
- ☐ Ticarət dövriyyəsidir
- ☒ Ticarət saldosudur
- ☐ Dünya tələbatının həcmidir

151 Bütövlükdə inkişaf etmiş ölkələrdə neçə azad iqtisadi zona var?

- ☐ 900
- ☐ 109
- ☐ 111
- ☒ 235
- ☐ 145

152 Qərbi Avropa ölkələrində birlikdə neçə azad iqtisadi zona var?

- ☐ 145
- ☐ 235
- ☐ 111
- ☒ 90
- ☐ 109

153 Avropa Azad Ticarət Assosiasiyası integrasiyanın hansı mərhələsindədir.

- ☐ İkitərəfli ticarət müqaviləsi
- ☐ İqtisadi və valyuta ittifaqı
- ☐ Gömrük ittifaqı
- ☒ Azad ticarət zonası
- ☐ Ümumi bazar

154 İdxal- ixrac əməliyyatlarında bazis şərtlərinin rolu:

- ☐ İdxal-ixrac əməliyyatlarında məhdudiyyətləri aradan qaldırır
- ☐ Bu əməliyyatları çətinləşdirir
- ☐ Bütün ölkələr üzrə idxal-ixrac əməliyyatlarını nümunəviləşdirir
- ☒ Beynəlxalq ticarətdə bu əməliyyatları sadələşdirir və standartlaşdırır
- ☐ Bu əməliyyatlarda xərcləri azaldır

155 Gömrük- tarif üsulu nəyə yönəldilmişdir?

- ☐ Sərhəddən keçən mallara görə vergilərin yığılmasına
- ☐ Milli iqtisadiyyatın həddən artıq rəqabətdən qorunmasına
- ☐ Büdcənin gəlir hissəsinin doldurulmasının təmin edilməsinə
- ☒ Daxili bazarın qorunması üçün idxal və ixrac əməliyyatlarının tənzimlənməsinə və struktur dəyişikliklərin stimullaşdırılmasına
- ☐ Bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsi və digərinin ləngidilməsi vasitəsilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə

156 Gömrük tarifiinin (rüşumu) fiskal nəzarət funksiyası nəyə xidmət edir?

- ☐ Daxili bazarın qorunması üçün idxal və ixrac əməliyyatlarının tənzimlənməsinə və struktur dəyişikliklərin stimullaşdırılmasına
- ☐ Bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsi və digərinin ləngidilməsi vasitəsilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə
- ☐ Milli iqtisadiyyatın həddən artıq rəqabətdən qorunmasına
- ☒ Bütçənin gəlir hissəsinin doldurulmasının təmin edilməsinə
- ☐ Sərhəddən keçən mallara görə vergilərin yığılmasına

157 Yenidən satma üzrə əməliyyat hansıdır?

- ☐ İstehsalçıdan asılı olmayan ticarət vasitəçisi tərəfindən istehsalçının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış sənəd əsasında alqı-satqı ilə əlaqədar həyata keçirilən əməliyyatdır
- ☐ Əmtəənin müəyyən ərazidə istehsalçıdan son istehlakçıya irəlilədilməsinə kömək göstərilməsidir
- ☐ Vasitəçinin köməkliyi ilə alıcı ilə satıcı arasında əlaqə yaradılması üzrə əməliyyatdır
- ☒ Ticarət vasitəçisi tərəfindən öz adından və öz vəsaiti hesabına həyata keçirilən əməliyyatdır
- ☐ Əmtəələrin alqı-satqı müqaviləsinin bağlanmasıdır

158 Gömrük rüşumunun fiskal funksiyası

- ☐ Ölkədən mal çıxarılmasının stimullaşdırılmasına xidmət edir
- ☐ Bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsi və digərinin ləngidilməsi vasitəsilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə xidmət edir
- ☐ Milli iqtisadiyyatı həddən artıq rəqabətdən qoruyur
- ☒ Bütçənin gəlir hissəsinin doldurulmasını təmin edir
- ☐ Ölkəyə mal gətirilməsinin qarşısını almaqdır

159 İxrac güzəşti:

- ☐ Əvvəlcədən razılaşdırılmış miqdardan artıq əmtəə alan alıcılara verilən güzəstdir
- ☐ Xüsusi razılaşma əsasında daimi alıcılara verilən güzəstdir
- ☐ Əmtəənin preyskurant və ya sorğu qiymətindən edilən güzəstdir
- ☒ Satıcılar tərəfindən əmtəələrin xarici alıcılara satışı zamanı yerli alıcılara verilən güzəstdən artıq verilən güzəstdir
- ☐ Satıcıların xüsusilə maraqlı olduqları sənədlərdə imtiyazlı alıcılara verilən güzəstdir

160 Ölkə iqtisadiyyatının açıqlıq dərəcəsinin miqdar göstəricilərinə aiddir:

- ☐ Təkrar idxalın həcmi
- ☐ Məcmu milli məhsul
- ☐ Təkrar ixracın həcmi
- ☒ Xarici ticarət kvotası
- ☐ Daxili məcmu məhsul

161 Açıq iqtisadiyyat və azad ticarət anlayışları eynidirmi?

- ☐ Ola bilər
- ☐ Bəlkə
- ☐ Bəli
- ☒ Xeyir
- ☐ Bilmirəm

162 Eyni əlamətli diversifikasiya:

- ☐ müəssisənin məhsul çeşidinin yeni avadanlıq və texnika tətbiq edilməsi əsasında istehsal edilən məhsullar hesabına genişləndirilməsidir;
- ☐ müəssisənin məhsul çeşidinə oxşar məhsul çeşidinə daxil olan yeni məhsullar hesabına genişləndirilməsidir;
- ☐ müəssisənin istehsal güclənin genişləndirilməsidir;
- ☒ müəssisənin məhsul çeşidinin mövcud məhsul çeşidinə daxil olan yeni məhsullar hesabına genişləndirilməsidir;

- ☐ müəssisənin məhsul çeşidi mövcud istehsal texnologiyasından tamamilə fərqlənən texnologiya əsasında istehsal edilən məhsullar hesabına genişləndirilməsidir;

163 Müxtəlif əlamətli (çox sahəli) diversifikasiya:

- ☐ müəssisənin məhsul nomenklaturasının genişləndirilməsi üçün investisiyalarının cəlb edilməsi prosesidir;
- ☐ müəssisənin məhsul çeşidinə oxşar məhsul çeşidinə daxil olan yeni məhsullar hesabına genişləndirilməsidir;
- ☐ firmanın istehsal güclərinin genişləndirilməsidir;
- ☒ firmanın məhsul çeşidi mövcud istehsal texnologiyasından tamamilə fərqlənən texnologiya əsasında istehsal edilən məhsullar hesabına genişləndirilməsidir;
- ☐ müəssisənin məhsul çeşidinin mövcud məhsul çeşidinə daxil olan yeni məhsullar hesabına genişləndirilməsidir;

164 Tədiyyə balansına hansı amil birbaşa təsir göstərmir?

- ☐ valyuta kursu
- ☐ inflyasiyanın nisbi tempi
- ☐ real ÜDM-in dəyişməsi
- ☒ dövlətin daxili istehsalı subsidiyalaşdırması siyasəti
- ☐ faiz dərəcələrinin nisbi səviyyəsi

165 Tədiyyə balansının kapitala əməliyyatlar və maliyyə əməliyyatları hesabında aşağıdakı belə bir maddə yoxdur:

- ☐ reinvestisiya olunmuş gəlirlər
- ☐ miqrantların transfertləri
- ☐ dövlət idarə edilməsi sektoru
- ☒ royalti və lisenziyalar üzrə mükafatlar
- ☐ səhmdar kapitalı

166 Tədiyyə balansının cari əməliyyatlar hesabı bölməsində belə bir maddə yoxdur:

- ☐ daşıyıcılar tərəfindən malların limanlara çatdırılması
- ☐ əmtəələrin ixracı və idxalı
- ☐ Emal üçün nəzərdə tutulmuş məhsullar
- ☒ maliyyə xidmətləri
- ☐ qeyri-monetar qızıl

167 Müasir dövrdə AİZ (Azad İqtisadi Zon dedikdə aşağıdakı məqsədlər üçün nəzərdə tutulmuş ərazi başa düşülür:

- ☐ Ciddi gömrük nəzarətinin aparılması
- ☐ Milli sahibkarlar üçün xüsusi rejimin yaradılması
- ☐ “Gizli” kapitalın yuyulması
- ☒ Tarifsiz ticarət və xarici sərmayəçilərin təsərrüfat fəaliyyəti üçün güzəştli şəraitin yaradılması
- ☐ Milli inkişaf layihələrinin həyata keçirilməsi

168 Son onillikdə Azərbaycan Respublikasının xarici iqtisadi əlaqələri ilk növbədə hansı ölkələrə yönəlmişdir:

- ☐ MDB ölkələrinə
- ☐ Yaxın Şərq ölkələrinə
- ☐ İnkişaf etmiş ölkələrə
- ☒ Uzaq xarici dövlətlərə
- ☐ Cənubi Asiya ölkələrinə

169 Son onillikdə Azərbaycan Respublikasının xarici iqtisadi əlaqələri hansı prinsip üzərində inkişaf edir:

- ☐ Legitimlik
- ☒ İqtisadi məqsədəuyğunluq
- ☐ Mövcud problemlərə eyni yanaşma

- ☐ Sülh naminə əməkdaşlıq
- ☐ Siyasiləşmə

170 Azərbaycan Respublikasının ixracının çox hissəsi hansı ölkənin payına düşür.

- ☐ Belçika
- ☐ ABŞ
- ☒ İtaliya
- ☐ Danimarka
- ☐ Almaniya

171 Azərbaycan Respublikasının ümumi ixrac həcmində maşın və avadanlığın nisbətən az payı olmasının əsas səbəbini qeyd edin:

- ☐ Ödəmə kəsirləri problemi
- ☒ İstehsal bazasının texniki geriliyi
- ☐ Bank zəmanətinin olmamağı
- ☐ Kreditləşmə problemi
- ☐ Sığorta sisteminin geridə qalması

172 Ticarət və tariflər üzrə Baş Sazişin ən əsas prinsiplərinə aid deyil:

- ☐ ticarət sahəsində ölkələrə diskriminasiyanın tətbiq edilməməsi
- ☒ gömrük tariflərinin tədricən artırılması
- ☐ ən əlverişli recim
- ☐ inkişaf etməkdə olan ölkələrə preferensiyaların tətbiqi
- ☐ gömrük tariflərinin tədricən azaldılması

173 Gömrük rüsumlarına cəlb edilərək, həmin rüsumların dərəcəsini əks etdirən sistemləşdirilmiş əmtəə siyahısına:

- ☐ gömrük rüsumları deyilir
- ☒ gömrük tarifləri deyilir
- ☐ əlavə dəyər vergisi deyilir
- ☐ aksiz vergisi deyilir
- ☐ gömrük tarifinin növü deyilir

174 Xarici ticarətin dövlət tənzimlənməsinə Aid deyil:

- ☐ ixracın birbaşa subsidiyalaşdırılması
- ☒ reimport
- ☐ gömrük tarifləri
- ☐ lisenziyalaşma
- ☐ kvotalaşdırma

175 Aşağıdakılardan hansı iqtisadiyyatın açıqlıq dərəcəsini müəyyənləşdirən göstərijilər qrupuna aid deyil:

- ☐ ölkə iqtisadiyyatının kapitallaşma səviyyəsi
- ☒ ümumi işçi qüvvəsinin həjmində xaricdə işləyənlərin payı
- ☐ idxal kvotası
- ☐ birbaşa investisiyaların həjmi
- ☐ ölkə ixracının 3 əsas partnyor üzərində jəmləşməsi

176 Aşağıdakı hansı variantda beynəlxalq iqtisadi integrasiyanın inkişaf mərhələlərinin ardıcılığı pozulmuşdur:

- ☐ azad ticarət zonaları
- ☒ siyasi ittifaq
- ☐ iqtisadi və valyuta birliyi

- ☐ ümumi bazar
- ☐ gömrük ittifaqı

177 Aşağıdakılardan biri qeyri-tarif tənzimlənmənin gizli metodlarından deyil:

- ☐ vergi və yığımlar
- ☐ dövlət alışları
- ☒ subsidiyalar
- ☐ texniki maneələr
- ☐ yerli komponentlərin olması tələbi

178 İxrac kvotasının düsturu aşağıdakılardan hansıdır:

- ☐ $İK=İXRAJ/MG*100\%$
- ☒ $İK=İXRAJ/ÜDM*100\%$
- ☐ $İK=İXRAJ/İDXAL*100\%$
- ☐ $İK=İXRAJ/ÜMM*100\%$
- ☐ $İK=İXRAJ/XT*100\%$

179 İdxal rüsumlarının tətbiqindən kim itirir:

- ☐ ixrac ölkəsinin istehsalçıları
- ☒ idxal ölkəsinin istehlakçıları
- ☐ idxal ölkəsinin istehsalçıları
- ☐ gömrük tarifi tətbiq edən ölkə
- ☐ ixrac ölkəsinin istehlakçıları

180 ÜTT öz fəaliyyətinə nə vaxtdan başlamışdır.

- ☐ 1992-ci ildən
- ☒ 1995-ci ildən
- ☐ 1947-ci ildən
- ☐ 1957-ci ildən
- ☐ 1985-ci ildən

181 Embarqo dedikdə idxal kvotasının faiz səviyyəsi nəyə bərabər olur.

- ☐ 50 faizə
- ☒ sıfıra
- ☐ 90 faizə
- ☐ 100 faizə
- ☐ 75 faizə

182 İxrac firmaları hansı firmalardır?

- ☐ Öz adından və öz hesabına əmtəələrin alqı- satqısı əməliyyatlarını həyata keçirən firmalardır
- ☒ Öz hesabına daxili bazarda əmtələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir
- ☐ Hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır
- ☐ Öz ölkəsinin istehsalçıları və topdan satış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansatış və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehlakçılarına satan firmalardır
- ☐ Geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satışı ilə məşğul olan və bir neçə sahənin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır

183 Kontakt auditoriyası:

- ☐ müəssisənin məhsulgöndərənləridir;
- ☒ müəssisənin fəaliyyətinə maraq göstərən və ona qarşıya qoyduğu məqsədə çatmaqda ona gömək edən şəxslərin məcmuusudur;
- ☐ müəssisə ilə kontakt yaradan və onu material resursları ilə təmin edən müəssisələrdir;
- ☐ müəssisənin müştəriləridir;

- ☐ müəssisənin məhsullarının satışını həyata keçirən vasitəçilərdir;

184 Hansı amil konyunktur formalaşdırır deyil:

- ☐ texnologiya amilləri
☐ bazarın inhisarlaşma dərəcəsi
☒ fərsatçılıq halları
☐ siyasi amillər
☐ bazarın dövlət tənzimlənməsi

185 Hansı siyasi amil bazar konyunkturuna təsir etmir:

- ☐ dünyada siyasi vəziyyət
☒ ayrı-ayrı ölkələr arasındakı danışıqlar
☐ terror aktı
☐ lokal müharibə
☐ dövlət çevrilişi

186 Aşağıda göstərilənlərdən hansı son istehlakçılar bazarının psixografik segmentləşdirmə meyarlarına aiddir:

- ☐ məhsulgöndərənlərlə əməkdaşlıq səviyyəsi;
☒ istehlakçıların həyat tərzini və şəxsiyyətinin tipi;
☐ istehlakçının gəlirlərinin səviyyəsi, ailələrin sayı;
☐ istehlakçıların daxil olduğu sahə və təşkilatın miqyası;
☐ istehlakçıların yaş qrupu;

187 Məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyi:

- ☐ məhsulun yüksək keyfiyyətə malik olması qabiliyyətidir;
☒ konkret zaman kəsiyində konkret regionda məhsulun eyni növdən (eyni qəbildən) olan məhsullara nisbətən özünü daha effektivlə "satma qabiliyyəti";
☐ konkret zaman kəsiyində konkret regionda ən yüksək keyfiyyətli olmasıdır;
☐ qiymətin aşağı olmasıdır;
☐ konkret zaman kəsiyində konkret regionda satışın həcmi və bazar payının artmasıdır;

188 Bazarın konyunkturası:

- ☐ qiymətlərin müasir səviyyəsində ehtiyaclarla tələbatın həcmi arasındakı nisbətdir;
☒ qiymətlərin müasir səviyyəsində tələbatın həcmi ilə təklifin həcmi arasındakı nisbətdir;
☐ qiymətin müasir səviyyəsində tələbatın həcmi ilə təklifin həcmi arasındakı tarazlıq vəziyyətidir;
☐ qiymətin müasir səviyyəsində tələbatın həcmi ilə təklifin həcmi arasındakı artıq olduğu haldır;
☐ qiymətin müasir səviyyəsində təklifin həcmi ilə tələbatın həcmi arasındakı artıq olduğu haldır;

189 Bazarın potensial tutumu:

- ☐ istehsal edilən məhsulun maksimum miqdarıdır (dəyəridir);
☒ bazarda satıla biləcək məhsulların maksimum miqdarıdır (dəyəridir);
☐ istehlakçıların tələbatının həcmidir;
☐ istehlakçıların ehtiyaclarının həcmidir;
☐ istehlakçıların tələbinin həcmidir;

190 Təklifin həcmi tələbatın həcmindən artıq olduğu situasiyaya bazarın hansı forması uyğun gəlir:

- ☐ dövlət orqanları bazarı;
☒ istehlakçılar bazarı.
☐ istehsalçılar bazarı;
☐ istehsal vasitələri bazarı;
☐ vasitəçilər bazarı;

191 Tələbatın həcmi təklifin həcmindən artıq olduğu situasiyaya bazarın hansı forması uyğun gəlir:

- ☐ istehlakçılar bazarı.
- ☒ istehsalçılar bazarı;
- ☐ istehsal vasitələri bazarı;
- ☐ vasitəçilər bazarı;
- ☐ dövlət orqanları bazarı;

192 İstehsalçılar bazarına hansı rəqabət forması uyğun gəlir:

- ☐ haqsız rəqabət;
- ☒ istehlakçıların rəqabəti;
- ☐ funksional rəqabət;
- ☐ istehsalçıların rəqabəti;
- ☐ eyni növ məhsulların rəqabəti;

193 İstehlakçılar bazarına hansı rəqabət forması uyğun gəlir:

- ☐ funksional rəqabət;
- ☐ haqsız rəqabət;
- ☐ eyni növ məhsulların rəqabəti;
- ☐ istehlakçıların rəqabəti;
- ☒ istehsalçıların rəqabəti;

194 İstehsalçılar bazarında:

- ☐ qiymətin səviyyəsi aşağıdır;
- ☐ rəqabət mühiti mövcudur;
- ☒ tələbatın həcmi təklifin həcmindən çoxdur;
- ☐ istehlakçıların sayı istehsalçıların sayından çoxdur;
- ☐ təklifin həcmi tələbatın həcmindən çoxdur;

195 İstehlakçılar bazarında:

- ☐ istehsalçıların sayı istehlakçıların sayından çoxdur;
- ☒ təklifin həcmi tələbatın həcmindən çoxdur;
- ☐ tələbatın həcmi təklifin həcmindən çoxdur;
- ☐ qiymətin səviyyəsi aşağıdır;
- ☐ rəqabət mühiti mövcudur;

196 İdxal- ixrac əməliyyatları nədir?

- ☐ Ərzaq məhsullarının xarici ölkədə satılması üzrə fəaliyyətdir
- ☒ Əmtəələrin alqı-satqısı ilə əlaqədar olan komersiya fəaliyyətidir
- ☐ Öz ölkəsinin daxili bazarında sonradan satmaq üçün xarici əmtəələrin alınması və ölkəyə gətirilməsi üzrə fəaliyyətdir
- ☐ Əmtəənin xarici ölkəyə satışı və onun üzərində sahibkarlıq hüququnun xarici kontragentə verilməsi ilə əlaqədar olan fəaliyyətdir
- ☐ Müəssisələrin fəaliyyəti ilə əlaqədar avadanlıqların ölkəyə gətirilməsidir

197 XİF –in Əmtəə Nomenklaturası nədir?

- ☐ Əmtəələrin mühüm, zəruri və ümumi əlamətlərinin sistemidir
- ☒ Gömrük sərhəddindən keçirilə bilən malların mühüm əlamətlər üzrə qruplaşdırılmış sistemidir
- ☐ Çoxluğun müəyyən əlamətlər üzrə paylanmasıdır
- ☐ Malların müəyyən təsnifat sisteminə uyğun olaraq paylanmış çoxluğudur
- ☐ Gömrük sərhəddindən keçirilə bilən mal və nəqliyyat vasitələrinin zəruri və ümumi əlamətlərinə görə sistemləşdirilməsidir

198 Harmonizə olunmuş sistem neçə bölmə və neçə qrupdan ibarətdir?

- ☐ 20 bölmə və 98 qrup
- ☐ 18 bölmə və 87 qrup
- ☒ 21 bölmə və 99 qrup
- ☐ 22 bölmə və 96 qrup
- ☐ 19 bölmə və 94 qrup

199 Brüssel əmtəə nomenklaturası neçə bölmə və mal mövqeyindən ibarətdir?

- ☐ 5 bölmə və 214 mal mövqeyi
- ☒ 5 bölmə və 186 mal mövqeyi
- ☐ 6 bölmə və 218 mal mövqeyi
- ☐ 7 bölmə və 198 mal mövqeyi
- ☐ 6 bölmə və 256 mal mövqeyi

200 Dünya bazarının mövcudluğunun əsas əlaməti hansıdır?

- ☐ Dünya iqtisadi məkanının mövcudluğu
- ☒ Xarici alıcı və satıcıların olması
- ☐ Xarici tələb və təklifin olması
- ☐ Ölkələrarası əmtəə və xidmət hərəkətinin mövcudluğu
- ☐ Ümumdünya ticarət təşkilatının olması

201 XX əsrin 80-ci illərində dünya bazarında mövcud olan ən əsas ticarət axını hansı idi:

- ☒ Qərb-Qərb
- ☐ Qərb-Cənub
- ☐ Qərb-Şərq
- ☐ Şərq- Cənub
- ☐ Şərq-Şərq

202 Satış üçün istehsal olunmuş əmtəələr istehsalçı tərəfindən ölkə hüduqlarında reallaşdırılırsa, bu cür təsərrüfat münasibətlərinin forması hansı sayılır:

- ☐ Daxili əmtəə mübadiləsi
- ☐ Daxili bazar
- ☐ Milli bazar
- ☒ Xarici bazar
- ☐ Milli ticarət

203 İnhisarcı rəqabət bazarı aşağıdakı əlamətlərlə xarakterizə edilir:

- ☐ Bazarda eyni məhsul üzrə iştirakçıların sayı çox məhduddur
- ☐ İnhisarçılar tərəfindən qiymətlər süni şəkildə şişirdilir
- ☐ Bazarda bir neçə iri inhisarçı və xeyli xırda firma vardır
- ☒ Konkret məhsulun istehsalı üzrə iri inhisarcının olması ilə
- ☐ Konkret məhsul istehsalı üzrə rəqabət aparən çoxlu istehsalçılar mövcuddur

204 Təmiz inhisar bazarına xas deyil:

- ☐ “Qiymət ayrışçılığı” mövcuddur
- ☐ İnhisarçıda məhsulun göndərilməsi sahəsində müstəsna hüquq vardır
- ☐ Əmtəə göndərənlərin sayı çoxdur
- ☒ Əmtəə göndərənlərin sayı birdir
- ☐ İstehsal həcmnin seçilməsində optimal variant mövcuddur

205 Təmiz rəqabət bazarına xas deyil:

- ☐ İxracatçıların maksimal mənfəət əldə etmək istəyi əmtəələrin qiymətinin aşağı düşməsinə səbəb olur.
- ☐ Əmtəələrin qiymətləri bir-birinə yaxınlaşmağa meyl edir

- ☐ Yeni xarakterli əmtəələrin qiymətləri bir-birindən ciddi fərqlənir
- ☒ Xarici ticarət subyektlərinin çoxsaylı olması
- ☐ İxracatçının uduşu mal göndərilməsi həcmnin artması hesabına başa gəlir

206 Rəqabət azadlığı dərəcəsinə və xarakterinə görə bazarların əsas tiplərinə hansılar aid deyildir?

- ☐ Oligopolik rəqabət bazarı
- ☐ Məhdud inhisar bazarı
- ☐ Təmiz inhisar bazarı
- ☒ Təmiz rəqabət bazarı
- ☐ İnhisarçı rəqabət bazarı

207 Beynəlxalq hesabat qiymətlərini hansı variant səciyyələndirir?

- ☐ dövlət tərəfindən müəyyən edilən qiymətlər
- ☐ konkret əmtəə növlərinə BVF-nun müəyyən etdiyi qiymətlər
- ☐ konkret əmtəə növlərinə idxalçı-firmanın fərdi müəyyən etdiyi qiymətlər
- ☒ konkret əmtəə növlərinə ixracçı-firmanın fərdi müəyyən etdiyi qiymətlər
- ☐ müəyyən metodla hesablanan qiymətlər

208 Dünya qiymətlərini hansı variant səciyyələndirir?

- ☐ mühüm ticarət birjalarında ixrac əməliyyatlarının qiymətləri
- ☐ BVF-nun müəyyən etdiyi qiymətlər
- ☐ inkişaf etmiş sənaye ölkələrinin müəyyən etdiyi qiymətlər
- ☒ mühüm dünya ticarət mərkəzlərində yaranan iri idxal-irac əməliyyatlarının qiymətləri
- ☐ mühüm əmtəə birjalarında idxal əməliyyatlarının qiymətləri

209 Dünya əmtəə bazarını hansı variant səciyyələndirir?

- ☐ özünəməxsus beynəlxalq təşkilati forması olan, dayanıqlı təkrarlanan alqı-satqı əməliyyatlarının cəmi
- ☐ beynəlxalq xidmət bazarlarının cəmi
- ☐ beynəlxalq xammal bazarlarının cəmi
- ☒ beynəlxalq valyuta bazarlarının cəmi
- ☐ beynəlxalq kənd təsərrüfatı bazarlarının cəmi

210 Dünya bazarının mövcudluğunun əsas əlaməti hansıdır?

- ☐ Ümumdünya ticarət təşkilatının olması
- ☐ Xarici tələb və təklifin olması
- ☐ Xarici alıcı və satıcıların olması
- ☒ Ölkələrarası əmtəə və xidmət hərəkətinin mövcudluğu
- ☐ Dünya iqtisadi məkanının mövcudluğu

211 Dünya ticarətinin əmtəə strukturunda hansı sahə üzrə ticarətin həcmi daha sürətlə artır:

- ☐ ovçuluq və balıqçılıq sahəsi
- ☐ kənd təsərrüfatı sahəsi
- ☐ hasiledici sənaye sahəsi
- ☒ emaledici sənaye sahəsi
- ☐ yüngül sənaye sahəsi

212 Beynəlxalq statistikada ölkənin iqtisadi gücünü xarakterizə edən ən əsas göstərici:

- ☐ əhalinin sayıdır
- ☐ dünya ticarətindəki payıdır
- ☐ ərazidir.
- ☒ məcmu milli gəlirdir
- ☐ ölkəyə cəlb olunan investisiyaların həcmidir

213 ABŞ-ın dünya bazarında liderliyinin əsas parametrləri hansılardır?

- ☐ Daxili məcmu məhsulun həcmi
- ☐ Qlobal milli maraqların mövcudluğu
- ☐ Güclü hərbi-sənaye kompleksi
- ☒ Daxili bazarın miqyası və elmi-texniki potensial
- ☐ Güclü hakimiyyət

214 XX əsrin sonu XXI əsrin əvvəllərində inkişaf etmiş ölkələrin iqtisadiyyatında hansı struktur dəyişiklikləri baş vermişdir?

- ☐ Hasilat sahələrinin sürətli inkişafı
- ☐ Kənd təsərrüfatının xüsusi çəkisinin artımı
- ☐ Maddi istehsal sferasının inkişafı
- ☒ Xidmət sferasının sürətli inkişafı
- ☐ Yüngül və yeyinti sənayesinin aparıcı sahəyə çevrilməsi

215 Dünya ölkələrinin və regionların inkişaf səviyyəsinin qeyri-bərabərliyi hansı istiqamətlərə əsasən qiymətləndirilmir?

- ☐ Milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətinə görə
- ☐ Əmək məhsuldarlığına görə
- ☐ Elmi-texniki tərəqqinin inkişaf səviyyəsinə əsasən
- ☒ Əhəlinin savadına və xarici dil bilmək qabiliyyətinə görə
- ☐ Əhəlinin həyat səviyyəsinə görə

216 Bazarın tutumu aşağıdakı kimi müəyyən edilir:

- ☐ ölkədə istehsal edilən məhsulun dəyər + ixracın dəyər ifadəsində həcmi + ilin əvvəlinə qalıqla ilin axırına qalıq arasındakı fərq (dəyər ifadəsində);
- ☐ ölkədə istehsal edilən məhsulun dəyər + idxalın dəyər ifadəsində həcmi - ilin əvvəlinə qalıq;
- ☐ ölkədə istehsal edilən məhsulun dəyər + idxalın dəyər ifadəsində həcmi + ilin əvvəlinə qalıqla ilin axırına qalıq arasındakı fərq (dəyər ifadəsində);
- ☒ ölkədə istehsal edilən məhsulun dəyəri + idxalın dəyər ifadəsində həcmi - ixracın dəyər ifadəsində həcmi + ilin əvvəlinə qalıqla ilin axırına qalıq arasındakı fərq (dəyər ifadəsində);
- ☐ ölkədə istehsal edilən məhsulun dəyər + idxalın dəyər ifadəsində həcmi - ixracın dəyər ifadəsində həcmi - ilin axırına qalıqın həcmi (dəyər ifadəsində);

217 Məhsullara ştrixli kodların verilməsində məqsəd:

- ☐ məhsulların gömrük və müəssisədaxili uçotunun aparılmasının təmin edilməsidir;
- ☐ marketing informasiya sisteminin yaradılması prosesinin avtomatlaşdırılmasının təmin edilməsidir;
- ☐ müəssisənin məhsulunun bütün beynəlxalq bazarlarda tanınması və identifikasiya edilməsinin təmin edilməsidir;
- ☒ yuxarıda göstərilən bütün variantlar doğrudur;
- ☐ hesablama əməliyyatlarının aparılmasının asanlaşdırılması və məhsulların satış dinamikasının öyrənilməsidir;

218 Ticarət nişanı:

- ☐ ticarət markasında istifadə edilən simvollarıdır;
- ☐ patentləşdirilmiş marka adıdır;
- ☐ ticarət markasıdır;
- ☐ marka adıdır;
- ☒ hüquqi müdafiəsi təmin olunmuş marka və ya onun hissəsidir;

219 Marka emblemi (nişanı):

- ☐ istehsal edilən məhsulların çeşiddir;
- ☐ ticarət markasıdır;
- ☒ ticarət markasının tanınma bilən, lakin tələffüz edilə bilməyən hissəsidir
- ☐ ticarət markasında istifadə edilən simvolardır;

- ☐ ticarət markasının tələffüz edilə bilən hissəsidir;

220 Marka adı:

- ☐ ticarət markasında istifadə edilən simvolardır;
- ☒ ticarət markasının tələffüz edilə bilən hissəsidir;
- ☐ istehsal edilən məhsul nomenklaturasıdır;
- ☐ istehsal edilən məhsulların çeşiddidir;
- ☐ ticarət markasıdır;

221 Məhsullara ticarət (məhsul) markasının verilməsində məqsəd:

- ☐ satıcı və ya satıcılar qrupunun məhsul nomenklaturasının genişliyini diqqətə çatdırmaqdır;
- ☒ satıcı və ya satıcılar qrupunun məhsulunun rəqiblərin məhsulundan fərqləndirilməsi və identifikasiya edilməsidir;
- ☐ satıcı və ya satıcılar qrupunun məhsulunun ucbatunun asanlaşdırılmasıdır;
- ☐ satıcı və ya satıcılar qrupunun məhsulunun yüksək keyfiyyətə malik olmasını göstərməkdir;
- ☐ satıcı və ya satıcılar qrupunun məhsulunun yüksək istehlak xüsusiyyətlərinə malik olmasını göstərməkdir;

222 Ticarət (məhsul) markası:

- ☐ istehsal edilən məhsul çeşidlərinin məcmusudur;
- ☒ məhsulların identifikasiya edilməsi üçün istifadə edilən simvolların və adların məcmusudur;
- ☐ məhsulun keyfiyyət göstəricisidir;
- ☐ məhsulların identifikasiya edilməsi üçün istifadə edilən simvollarıdır;
- ☐ məhsulların identifikasiya edilməsi üçün istifadə edilən adlarıdır;

223 Məhsul nomenklaturasının dərinliyi

- ☐ yeni növ-tip-ölçülü məhsulların sayıdır;
- ☒ məhsul çeşidinə daxil olan markaların (müxtəlif növlərinin, modellərinin) orta sayıdır;
- ☐ müəssisənin bazara təklif etdiyi məhsul çeşidlərinin sayıdır
- ☐ məhsullara yeni marka adlarının verilməsidir;
- ☐ məhsulların çeşid müxtəlifliyidir;

224 Məhsul nomenklaturasının genişliyi:

- ☐ yeni növ-tip-ölçülü məhsulların sayıdır;
- ☒ müəssisənin bazara təklif etdiyi məhsul çeşidlərinin sayıdır
- ☐ məhsul çeşidinə daxil olan markaların (müxtəlif növlərinin, modellərinin) orta sayıdır;
- ☐ məhsullara yeni marka adlarının verilməsidir;
- ☐ məhsul çeşidinə daxil olan markaların (müxtəlif növlərinin, modellərinin) orta sayıdır;

225 Məhsul nomenklaturası:

- ☐ məhsulun istehlak xüsusiyyətlərini əks etdirir;
- ☐ məhsulların müxtəlif növlülüyünü xarakterizə edir;
- ☐ onun xarici tərtibatının müxtəlifliyini əks etdirir;
- ☒ məhsul çeşidindən geniş anlayışdır və bazara təklif edilən bütün məhsulların məcmusudur;
- ☐ məhsulun marka adını ifadə edir;

226 Məhsul çeşidinin dərinliyi:

- ☐ məhsulların keyfiyyət parametrlərinin yüksəldilməsidir;
- ☒ məhsul çeşidinin yeni növ-tip-ölçülü məhsullar hesabına artırılmasıdır;
- ☐ yeni məhsulların istehsalının təşkilidir;
- ☐ məhsul çeşidinin yeni məhsul qrupları hesabına artırılmasıdır;
- ☐ məhsulların modifikasiya edilməsidir;

227 Məhsul çeşidinin genişliyi:

- ☐ məhsulların keyfiyyət parametrlərinin yüksəldilməsidir;
- ☐ məhsulların modifikasiya edilməsidir;
- ☒ məhsul çeşidinin yeni məhsul qrupları hesabına artırılmasıdır;
- ☐ yeni məhsulların istehsalının təşkilidir;
- ☐ yeni növ-tip-ölçülü məhsulların sayıdır;

228 Məhsulun həyat dövrünün hansı mərhələsində məhsulun qiyməti daha aşağı olur:

- ☐ stabil mərhələsində;
- ☒ böhran mərhələsində;
- ☐ bazara çıxma mərhələsində;
- ☐ inkişaf mərhələsində;
- ☐ artım mərhələsində;

229 Məhsul çeşidi:

- ☐ məhsul çeşidi anlayışından istifadə edilmir;
- ☒ müəyyən məhsul kateqoriyasına daxil olan və eyni bir məhsul markası ilə buraxılan məhsulların məcmusudur;
- ☐ məhsul nomenklaturasından daha geniş anlayışdır və müəssisə tərəfindən istehsal edilən bütün məhsulları əhatə edir;
- ☐ məhsulun istehlak xüsusiyyətlərini əks etdirir;
- ☐ məhsulun müxtəlif növlülüyünü ifadə edir;

230 Yeni məhsulun hazırlanmasını hansı formada həyata keçirmək daha məqsədəuyğundur:

- ☐ kənardan patent almaqla;
- ☐ kənardan lisenziya almaqla;
- ☐ özünün gücü ilə;
- ☐ xarici firmalarla əməkdaşlıq etməklə;
- ☒ bu, müəssisənin məqsədi və resursların mövcudluğundan asılı olaraq müəyyən edilir;

231 Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi əsasında onun modifikasiyası hansı halda məqsədəuyğundur:

- ☐ məhsulun keyfiyyətini yüksəltməyə imkan verən texnika və texnologiya mövcud olduğu halda;
- ☐ məhsulun modifikasiyası əlavə xərclər və resurslar tələb etmədiyi halda ;
- ☐ bu işin həyata keçirilməsi üçün daha ucuz və keyfiyyətli material resurslarının mövcud olduğu halda;
- ☐ elmi-tədqiqat və konstruktor-layihələrinin həyata keçirilməsi üçün resurslar mövcud olduğu halda;
- ☒ keyfiyyət parametrlərinin yüksəldilməsini istehlakçı mütərəqqi dəyişiklik kimi qəbul etdiyi halda;

232 İntitutsional təşkilatlar bazarı:

- ☐ həmin məhsulları hər hansı təbii fəlakətlərin nəticəsini aradan qaldırmaq məqsədi ilə alan istehlakçılardan ibarətdir;
- ☐ həmin məhsulları şəxsi istehlakı məqsədi ilə alan istehlakçılardan ibarətdir;
- ☒ digər məhsullar istehsal etmək məqsədi ilə məhsul satınalan istehlakçılardan ibarətdir;
- ☐ məhsulları yenidən satmaq məqsədi ilə satın alan müəssisə və təşkilatlardan ibarətdir;
- ☐ həmin məhsulları humanitar yardımların göstərilməsi məqsədi ilə alan istehlakçılardan ibarətdir;

233 İstehlak vasitələri bazarı:

- ☐ məhsulları hər hansı təbii fəlakətlərin nəticəsini aradan qaldırmaq məqsədi ilə alan istehlakçılardan ibarətdir;
- ☒ məhsulları şəxsi istehlakı üçün alan istehlakçılardan ibarətdir;
- ☐ məhsulları yenidən satmaq məqsədi ilə satın alan müəssisə və təşkilatlardan ibarətdir;
- ☐ məhsulları yenidən emal etmək məqsədi ilə satın alan istehlakçılardan ibarətdir;
- ☐ istehlak vasitələri istehsalı ilə məşğul olan istehlakçılardan ibarətdir;

234 İstehlakçı davranışı baxımından son istehlakçılar bazarının segmentləşdirilməsi amillərinə aşağıdakılardan hansı aiddir:

- ☐ istehlakçının gəlirlərinin səviyyəsi, ailələrin sayı;

- ☒ istehlakçıların həyat tərzı və şəxsiyyətin tipi;
- ☐ istehlakçının yerləşmə sıxlığı;
- ☐ mühtərilərlə əməkdaşlıq səviyyəsi;
- ☐ məhsulgöndərənlərlə əməkdaşlıq səviyyəsi;

235 Əhalinin gəlirlərinin səviyyəsi hansı seqmentləşdirmə amilləri qrupuna aiddir:

- ☐ coğrafi amillər;
- ☒ sosial amillər;
- ☐ iqtisadi amillər;
- ☐ davranış amilləri;
- ☐ psixoxrafik amillər;

236 Aşağıda göstərilənlərdən hansı institutsional istehlakçılar bazarının psixoxrafik seqmentləşdirmə meyarlarına aiddir:

- ☐ tədarük kriteriyaları və tədarük fəaliyyətinin təşkili;
- ☒ məhsulda axtarılan səmərə, məhsulgöndərənlərlə əməkdaşlıq səviyyəsi və məhsulgöndərənlərə sadiqlik səviyyəsi;
- ☐ istehlakçıların fəaliyyət müddəti;
- ☐ istehlakçıların daxil olduğu sosial və referent qrup;
- ☐ istehlakçıların daxil olduğu sahə və təşkilatın miqyası;

237 Vyana konvensiyası hansı xarakterli müqavilələrə tətbiq olunur?

- ☒ Yalnız beynəlxalq xarakterli müqavilələrə
- ☐ Yalnız milli xarakterli müqavilələrə
- ☐ Həm beynəlxalq xarakterli, həm də milli xarakterli müqavilələrə
- ☐ Lizing müqavilələrinə
- ☐ Bütün növ müqavilələrə

238 İlkin hesab (provisional invoice) hansı hesabdır?

- ☐ Alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbi əks etdirən sənəddir
- ☐ Hesablaşma sənədi olmayan, lakin hesab kimi əmtəə partiyasının qiyməti barədə məlumatı əks etdirən sənəddir
- ☐ Alıcı tərəfindən mal tam qəbul olunduqdan sonra yazılan sənəddir
- ☐ Hər bir növ üzrə əmtəə vahidinin və əmtəə partiyasının dəyərini əks etdirən və özündə hesab və spesifikasiyanın rekvizitlərini birləşdirən sənəddir
- ☒ Əmtəənin nəzərdə tutulan ölkədə qəbulu və hissəvi göndərilmələrdə yazılan sənəddir

239 Göndərməyə hazır olma barədə bildiriş nədir?

- ☐ Satıcının yük alana malın göndərildiyi barədə məlumat verdiyi sənəddir
- ☐ Əmtəəni alıcıya göndərən satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- ☒ Sifariş olunan əmtəənin göndərilməyə hazır olması barədə alıcını xəbərdar edən və satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- ☐ Nəqliyyat növünü, göndərilmə vaxtını və s. göstərməklə mal göndərəninin daşıyıcıdan müəyyən miqdar göndərmə üçün yer saxlamasını xahiş etməsi barədə sənəddir
- ☐ Əmtəənin daşınması barədə ixracçının tələblərini və əmtəə barədə məlumatları əks etdirən sənəddir

240 Beynəlxalq alqı- satqı sazişlərində bazis şərtləri nəyi müəyyən edir?

- ☐ Satıcı və alıcının vəzifələrini, əmtəənin satıcıdan alıcıya keçən vaxt onun zədələnməsi və ya məhv olması zamanı riskin keçməsi anını
- ☒ Satıcıdan alıcıya əmtəə nəql edilərkən xərcləri kimin ödəyəcəyini
- ☐ Sığortalama şərtlərini
- ☐ Fors-major şərtlərini
- ☐ Əmtəənin daşınacağı nəqliyyat növünü

241 Proforma-hesab (proforma invoice) nədir?

- ☐ Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- ☒ Hesablaşma sənədi olmayan, lakin hesab kimi əmtəə partiyasının qiyməti barədə məlumatı əks etdirən sənəddir
- ☐ Əmtəənin nəzərdə tutulan ölkədə qəbulu zamanı yazılan sənəddir
- ☐ Alıcı tərəfindən mal tam qəbul olunduqdan sonra yazılan hesabdır
- ☐ Hər bir növ üzrə əmtəə vahidinin və əmtəə partiyasının dəyərini əks etdirən və özündə hesab və spesifikasiyanın rekvizitlərini birləşdirən sənəddir

242 Göndərilmə üçün bildiriş nədir?

- ☐ Sifariş olunan əmtəənin göndərilməyə hazır olması barədə alıcını xəbərdar edən və satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- ☒ Satıcının yük alana malın göndərildiyi barədə məlumat verdiyi sənəddir
- ☐ Nəqliyyat növünü, göndərilmə vaxtını və s. göstərməklə mal göndərəninin daşıyıcıdan müəyyən miqdar göndərmə üçün yer saxlamasını xahiş etməsi barədə sənəddir
- ☐ Əmtəənin daşınması barədə ixracçının tələblərini və əmtəə barədə məlumatları əks etdirən sənəddir
- ☐ Əmtəəni alıcıya göndərən satıcı tərəfindən verilən sənəddir

243 Alıcı ofertanın bütün şərtləri ilə razılaşıqda hansı hərəkətləri yerinə yetirilir?

- ☐ Ofertaya qarşı əks oferta göndərir
- ☒ Poçt və ya teleqraf vasitəsilə satıcıya yazılı şəkildə onu təsdiq etmək barədə cavab göndərir
- ☐ Sifariş olunan əmtəəni qəbul etməyə hazırlaşır
- ☐ Əmtəəni göndərməyə başlayır
- ☐ Müqaviləni imzalayıb geri qaytarır

244 Aşağıdakılardan hansı kontraktın nəqliyyat şərtlərinə daxil deyil:

- ☐ malın göndərilmə müddəti
- ☒ maldan istifadə haqqında sənəd
- ☐ mal müşayiət sənədləri
- ☐ nəqliyyat risklərinin sığortalanma qaydaları
- ☐ daşıyıcının adı

245 Haaqa qaydalarına görə dəniz daşıyıcılarına tələblərin irəli sürülməsi qaydalarına daxil deyil:

- ☐ itkilər haqda müraciət daşıyıcıya yük verilərkən təqdim olunmalıdır
- ☐ itkilər haqda müraciət daşıyıcıya yazılı şəkildə təqdim olunmalıdır
- ☐ daşıyıcıya itkilər haqda tələblər üzrə iddia müddəti yük çatdırıldıqdan sonra bir ildir
- ☒ itkilər haqda müraciət daşıyıcıya təqdim olunmadıqda 10 gün müddətində arbitraja iddia verilə bilər
- ☐ itkilər yerində aşkar olunan deyilsə müraciət yük verildikdən sonra üç gün ərzində təqdim oluna bilər

246 Varşava konvensiyası ilə müəyyən olunan qaydalara aid deyil:

- ☐ daşıma sənədlərinə verilən əsas tələblər
- ☒ daşıyıcının daşınma müddətində hüquqları
- ☐ göndərən mal üzərində sərəncam vermə hüququ
- ☐ təyinat nöqtəsində yükün verilməsi qaydaları
- ☐ daşıyıcının yük sahibi qarşısında məsuliyyəti

247 ÜTT qaydaları olaraq qəbul olunan çoxtərəfli müqavilələr ... qəbul olunur.

- ☐ Dövlətlərin ÜTT ilə danışıqları
- ☐ Fərdi şəkildə iqtisadi subyektlər arasında
- ☒ Üzv olan dövlətlər arasında müzakirə danışıqları nəticəsində
- ☐ Digər beynəlxalq təşkilatlarla ortaq qərar nəticəsində
- ☐ Beynəlxalq Ticarət Palatası (IC tərəfindən hazırlanmış Beynəlxalq Ticarət Qaydaları (International Trade Terms) sənədi əsasında

248 Hansı ÜTT sazişinə qoşulmaq məcburidir?

- ☐ Heç bir Sazişə qoşulmaq məcburi deyildir
- ☒ Xidmətlərlə ticarət haqqında saziş
- ☐ Dövlət satınalmaları üzrə saziş
- ☐ Mülki avia-texnika ilə ticarət haqqında saziş
- ☐ Milli bazarın qorunması haqqında saziş

249 ÜTT-nın çoxtərəfli ticarət sazişləri hansı sahələri əhatə edir?

- ☐ Mallar, xidmətlər, kənd təsərrüfatı
- ☒ Mallar, xidmətlər, əqli mülkiyyət hüququ
- ☐ Gömrük tarifləri, kənd təsərrüfatı
- ☐ Mallar, gömrük tarifləri, subsidiyalar
- ☐ Mallar, xidmətlər

250 FOB şərtinə görə satıcının vəzifələri:

- ☐ Əmtəəni alıcının binasında ona təhvil verməlidir
- ☒ Satıcı öz hesabına əmtəəni gəminin bortuna qoymalı və alıcıya təmiz bort konosamenti verməlidir
- ☐ Dəyər və icarə haqqını ödəməlidir
- ☐ Əmtəəni alıcı ilə razılaşdırılmış yerdə onun müvəkkil etdiyi daşıyıcının öhdəsinə verməlidir
- ☐ Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə verməlidir

251 CİP şərtinə görə satıcı öz öhdəliyini nə vaxt yerinə yetirmiş hesab olunur?

- ☐ Əmtəəni alıcının göstərdiyi daşıyıcıya çatdırmış olsun
- ☐ Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə vermiş olsun
- ☐ Əmtəəni öz hesabına alıcının göstərdiyi limanda icarəyə götürdüyü gəminin bortu boyunca yerləşdirdikdən sonra
- ☐ Öz hesabına gəmi icarəyə götürüb icarə haqqını ödəsin, sazişdə göstərilən vaxtda əmtəəni gəmiyə yükləmiş olsun
- ☒ Əmtəəni daşıyıcıya verib, təyinat yerinədək daşıma haqqını ödəmiş olsun

252 Gəmi daşımalarında şturman qeydi nədir?

- ☐ Gəmi sahibi tərəfindən dəniz yolu vasitəsilə yükün daşınmağa qəbul edilməsini təsdiq edən sənəddir
- ☐ Yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
- ☒ Gəmi sahibinin yükü daşımağa qəbul etməsinin təsdiq olunmasıdır
- ☐ Əmtəələrin dəyəri, keyfiyyət və kəmiyyət xüsusiyyətləri barədə məlumat verən sənədlərdir
- ☐ Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir

253 CPT şərtinə görə satıcı öz öhdəliyini nə vaxt yerinə yetirmiş hesab olunur?

- ☐ Əmtəəni öz hesabına alıcının göstərdiyi limanda icarəyə götürdüyü gəminin bortu boyunca yerləşdirdikdən sonra
- ☒ Əmtəəni alıcının göstərdiyi daşıyıcıya çatdırdıqdan sonra
- ☐ Əmtəəni daşıyıcıya verib, təyinat yerinədək daşıma haqqını ödəmiş olsun
- ☐ Öz hesabına gəmi icarəyə götürüb icarə haqqını ödəsin, sazişdə göstərilən vaxtda əmtəəni gəmiyə yükləmiş olsun
- ☐ Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə vermiş olsun

254 FAS şərti daxilində satıcı öz öhdəliyini nə vaxt yerinə yetirmiş hesab olunur?

- ☐ Əmtəəni alıcının göstərdiyi daşıyıcıya çatdırmış olsun
- ☐ Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə vermiş olsun
- ☒ Əmtəəni öz hesabına alıcının göstərdiyi limanda icarəyə götürdüyü gəminin bortu boyunca yerləşdirdikdən sonra
- ☐ Öz hesabına gəmi icarəyə götürüb icarə haqqını ödəsin, sazişdə göstərilən vaxtda əmtəəni gəmiyə yükləmiş olsun
- ☐ Əmtəəni daşıyıcıya verib, təyinat yerinədək daşıma haqqını ödəmiş olsun

255 CFR şərtinə görə satıcı öz öhdəliyini nə vaxt yerinə yetirmiş hesab olunur?

- ☐ Əmtəəni daşıyıcıya verib, təyinat yerinədək daşıma haqqını ödəmiş olsun
- ☐ Əmtəəni öz hesabına alıcının göstərdiyi limanda icarəyə götürdüyü gəminin bortu boyunca yerləşdirdikdən sonra
- ☐ Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə vermiş olsun

- ☐ Əmtəəni alıcının göstərdiyi daşıyıcıya çatdırmış olsun
- ☒ Öz hesabına gəmi icarəyə götürüb icarə haqqını ödəsin, sazişdə göstərilən vaxtda əmtəəni gəmiyə yükləmiş olsun

256 EXW şərtinə görə satıcı öz öhdəliyini nə vaxt yerinə yetirmiş hesab olunur?

- ☐ Əmtəəni daşıyıcıya verib, təyinat yerində dəşimə haqqını ödəmiş olsun
- ☐ Əmtəəni alıcının göstərdiyi daşıyıcıya çatdırmış olsun
- ☒ Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə vermiş olsun
- ☐ Əmtəəni öz hesabına alıcının göstərdiyi limanda icarəyə götürdüyü gəminin bortu boyunca yerləşdirdikdən sonra
- ☐ Öz hesabına gəmi icarəyə götürüb icarə haqqını ödəsin, sazişdə göstərilən vaxtda əmtəəni gəmiyə yükləmiş olsun

257 BKƏ verilən sığorta polisi nədir?

- ☐ Sığorta cəmiyyəti tərəfindən sığortalamanın həyata keçirildiyini və polis verildiyini təsdiq edən sənəddir
- ☒ Müqavilədə göstərilən bədbəxt hadisələr və risklər nəticəsində sığorta olunana dəymiş zərərin sığorta edən tərəfindən ödəniləcəyi barədə öhdəlik götürməsi haqda verdiyi sənəddir
- ☐ Sığortalama barədə sığorta olunanın göstərişlərinin sığortalama prosesində yerinə yetirilməsi barədə sığorta edənin verdiyi sənəddir
- ☐ Yükləyən tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
- ☐ Malın göndərildiyi limanda sığorta cəmiyyətinin blankında tərtib olunub, həm sığorta edən, həm də sığorta olunan tərəfindən imzalanan sənəddir

258 FCA şərtinə əsasən satıcının öhdəlikləri:

- ☐ Dəyər və icarə haqqını ödəməlidir
- ☐ Əmtəəni öz binasında vaxtında alıcının öhdəsinə verməlidir
- ☐ Əmtəəni alıcının binasında ona təhvil verməlidir
- ☒ Əmtəəni alıcı ilə razılaşdırılmış yerdə onun müvəkkil etdiyi daşıyıcının öhdəsinə verməlidir
- ☐ Öz hesabına əmtəəni gəminin bortuna qoymalı və alıcıya təmiz bort konosamenti verməlidir

259 Reklamasiya nədir?

- ☐ satıcının alıcıya iradı
- ☐ “əmtəənin vaxtında alınması barədə alıcının satıcıya göndərdiyi təşəkkür mənsubudur
- ☐ alıcının satıcıya etirazı barədə mal göndərən tələbnaməsidir
- ☒ müqavilə şərtlərində nəzərdə tutulmuş öhdəlikləri düzgün yerinə yetirmədikdə, mal alanın mal verəndən etdiyi tələbdir
- ☐ alıcının satıcıya iradı

260 Oferta nədir?

- ☐ özündə istehsalçının alıcıya müraciətini əks etdirən kommersiya sənədidir
- ☒ özündə çeşid, miqdar, maddi məsuliyyət əks etdirən sənəddir
- ☐ kommersiya sövdələşməsinin bağlanması üçün formal təklifdir ki, özündə razılaşmanın mövcud şərtlərini əks etdirir (çeşid, miqdar, qiymət, müddət, tərəflərin maddi məsuliyyəti)
- ☐ özündə istehsalçının alıcıya müraciətini əks etdirən işgüzar protokoldur
- ☐ özündə istehsalçının alıcıya müraciətini əks etdirən müqavilədir

261 Sorğu nədir?

- ☐ özündə istehsalçının alıcıya göndərdiyi tələbnamədir
- ☐ özündə istehsalçının alıcıya müraciətini əks etdirən müqavilədir
- ☒ özündə satıcının alıcıya müraciətini əks etdirən “kommersiya sənədidir”
- ☐ özündə istehsalçının alıcıya müraciətini əks etdirən kommersiya sənədidir
- ☐ özündə istehsalçının alıcıya müraciətini əks etdirən işgüzar protokoldur

262 Danışıqların aparılması sxeminə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- ☐ dialoq, söhbətin başa çatması
- ☒ danışıqların tez başa çatması məqsədilə rəsmi olaraq müqavilə imzalamaq

- ☐ təqdim etmə, kommersiya sövdələşməsinin xarakterinə uyğun giriş vermək
- ☐ salamlaşma
- ☐ öz təkliflərini və öhdəliklərini əhatəli surətdə ifadə etmək

263 İşgüzar protokol nədir?

- ☐ danışıqların aparılması üçün qonaqların dəvət olunması, protokolun yazılması (vaxt, reqlament, iyerarxiy
- ☒ işgüzar görüşlərin aparılması qaydasıdır (görüşün vaxtı, yeri, şəraiti, qəbulun seçilməsi, qonaqların siyahısı)
- ☐ xarici ticarət əlaqələrinin yaradıldığı vaxt, tərəflərin bağladığı saziş
- ☐ danışıqların yeri, şəraiti, beynəlxalq saziş qaydaları
- ☐ danışıqların yeri, şəraiti, göstərilən sənəd (yerin rahatlığın, səs küysüz şərait

264 Nitqə verilən tələblər hansılardır?

- ☐ dəqiqlik, kəsərlik, obyektivlik bacarığı
- ☒ bilgilik, məntiqlik, savadlı, loqik, emosional çalarlar vermək
- ☐ hadisələrə birbaşa müdaxilə qabiliyyəti, özünü müdafiə
- ☐ obyektiv düşüncə, dinləməkdənsə müdaxilə etmək
- ☐ subyektiv, müdaxilə az danışmaq

265 İşgüzar danışıqların aparılmasına hansı daxil deyil?

- ☐ ancaq faktlarla əsaslanmaq, detallara çox da fikir verməmək
- ☒ tərəf müqabili sıxışdırmaq, daha çox mənfəət əldə etmək məqsədi ilə təkbəşinə fəaliyyətə can atmaq
- ☐ tərəf müqabili ilə konfliktdən qaçmaq
- ☐ mürəkkəb məsələlərin həlli yollarını axtarmaq, onu daha da mürəkkəbləşdirməmək
- ☐ aydın və qısa danışmaq, mən kəlməsindən ehtiyatla istifadə etmək

266 Hesab- faktura (invoice, final invois:

- ☐ Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- ☒ Alıcı tərəfindən mal tam qəbul olunduqdan sonra yazılan hesabdır
- ☐ Hesablaşma sənədi olmayan, lakin hesab kimi əmtəə partiyasının qiyməti barədə məlumatı əks etdirən sənəddir
- ☐ Əmtəənin nəzərdə tutulan ölkədə qəbulu və hissəvi göndərmələrdə yazılan sənəddir
- ☐ Hər bir növ üzrə əmtəə vahidinin və əmtəə partiyasının dəyərini əks etdirən və özündə hesab və spesifikasiyanın rekvizitlərini birləşdirən sənəddir

267 Fraxt üçün sifariş nədir?

- ☐ Sifariş olunan əmtəənin göndərilməyə hazır olması barədə alıcını xəbərdar edən və satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- ☒ Nəqliyyat növünü, göndərilmə vaxtını və s. göstərməklə mal göndərəninin daşıyıcıdan müəyyən miqdar göndərmə üçün yer saxlamasını xahiş etməsi barədə sənəddir
- ☐ Əmtəənin daşınması barədə ixracçının tələblərini və əmtəə barədə məlumatları əks etdirən sənəddir
- ☐ Əmtəəni alıcıya göndərən satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- ☐ Satıcının yük alana malın göndərildiyi barədə məlumat verdiyi sənəddir

268 Malgöndərmənin hansı bazis şərtində kontrakt qiymətinin tərkibinə məhsulun qiyməti, kontraktla göstərilmiş sərəhəd məntəqəsinə kimi çatdırılması xərcləri və sığorta haqqı (müqavilədə nəzərdə tutulduğu hald daxildir:

- ☐ franko-zavod (EXW);
- ☒ sərəhəd çatdırılmışdır (DAF);
- ☐ gəmidə satılmışdır (DES);
- ☐ dəyər, sığorta və fraxt ödənilmişdir (CIF);
- ☐ rüsum ödənilmədən satılmışdır (DDU);

269 Ticarət- vasitəçilik əməliyyatı nədir?

- ☐ Vasitəçinin köməkliyi ilə alıcı ilə satıcı arasında əlaqə yaradılması üzrə əməliyyatdır

- ☒ İstehsalçıdan asılı olmayan ticarət vasitəçisi tərəfindən istehsalçının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış saziş əsasında alqı-satqı ilə əlaqədar həyata keçirilən əməliyyatdır
- ☐ Əmtəələrin alqı-satqı müqaviləsinin bağlanmasıdır
- ☐ Əmtəənin müəyyən ərazidə istehsalçıdan son istehlakçıya irəlilədilməsinə kömək göstərilməsidir
- ☐ Ticarət vasitəçisi tərəfindən öz adından və öz vəsaiti hesabına həyata keçirilən əməliyyatdır

270 Aşağıdakılardan hansı konosamentdə əks olunan məlumatlara aid deyil:

- ☐ Konosamentin verilmə tarixi
- ☒ Konosamentin verildiyi yer
- ☐ Bildiriş üçün ünvan
- ☐ Yükləmə və boşaltma limanlarının adı
- ☐ Mal haqda məlumat

271 Konosamentdə əks olunan məlumatlara daxil deyil:

- ☐ konosamentin verilmiş surətlərinin sayı
- ☒ gəminin qurulduğu verf
- ☐ gəminin adı və sahibi
- ☐ göndərən
- ☐ fraxtın məbləği və ödəniş forması

272 Alıcı ofertanın bütün şərtləri ilə razılaşdıqda hansı hərəkətləri yerinə yetirilir?

- ☐ Ofertaya qarşı əks oferta göndərir
- ☒ Poçt və ya teleqraf vasitəsilə satıcıya yazılı şəkildə onu təsdiq etmək barədə cavab göndərir
- ☐ Sifariş olunan əmtəəni qəbul etməyə hazırlaşır
- ☐ Əmtəəni göndərməyə başlayır
- ☐ Müqaviləni imzalayıb geri qaytarır

273 Ticarət kompensasiya sövdələşmələri ən gec hansı müddətdə başa çatmalıdır?

- ☐ 48 ay müddətində
- ☐ 24 ay müddətində
- ☒ 36 ay müddətində
- ☐ 12 ay müddətində
- ☐ 6 ay müddətində

274 Kommersiya hesabı hansı sənəddir?

- ☐ Hesablaşma sənədi olmayan, lakin hesab kimi əmtəə partiyasının qiyməti barədə məlumatı əks etdirən sənəddir
- ☒ Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- ☐ Hər bir növ üzrə əmtəə vahidinin əks etdirən və özündə hesab və spesifikasiyanın rekvizitlərini birləşdirən sənəddir
- ☐ Alıcı tərəfindən mal tam qəbul olunduqdan sonra yazılan hesabdır
- ☐ Əmtəənin nəzərdə tutulan ölkədə qəbulu zamanı yazılan sənəddir

275 Göndərilmə üçün order nədir?

- ☐ Sifariş olunan əmtəənin göndərilməyə hazır olması barədə alıcını xəbərdar edən və satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- ☒ Əmtəəni alıcıya göndərən satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- ☐ Nəqliyyat növünü, göndərilmə vaxtını və s. göstərməklə mal göndərəninin daşıyıcıdan müəyyən miqdar göndərmə üçün yer saxlamasını xahiş etməsi barədə sənəddir
- ☐ Əmtəənin daşınması barədə ixracçının tələblərini və əmtəə barədə məlumatları əks etdirən sənəddir
- ☐ Satıcının yük alana malın göndərildiyi barədə məlumat verdiyi sənəddir

276 Nümunəvi kontraktlar üzrə mübahisə və fikir ayrılıqları hansı qaydada həll olunur?

- ☐ Birca komitələrinin müəyənləşdirdiyi qaydada

- ☒ Arbitraj qaydasında
- ☐ Qarşılıqlı anlaşma qaydasında
- ☐ Gömrük orqanlarının həll etməsi qaydasında
- ☐ Nümunəvi kontraktı hazırlanmış təşkilatın müəyyənləşdirdiyi qaydada

277 Fors- major halında tərəflərdən biri müqavilənin yerinə yetirilməsindən imtina etdikdə tərəflərdən hansı o birisi tərəfə dəyən zərəri ödəyir?

- ☐ Alıcı satıcıya dəyən zərəri ödəyir
- ☒ Heç biri o biri tərəfə dəyən zərəri ödəmir
- ☐ Qarşılıqlı hesablaşma əsasında dəymiş zərər ödənilir
- ☐ Alıcı və satıcı tərəfindən müştərək qaydada nəqliyyat müəssisəsinə dəyən zərəri ödəyirlər
- ☐ Satıcı alıcıya dəyən zərəri ödəyir

278 Bonus güzəşti:

- ☐ Satıcılar tərəfindən əmtəələrin xarici alıcılara satışı zamanı yerli alıcılara verilən güzəştdən artıq verilən güzəştdir
- ☒ Xüsusi razılaşma əsasında daimi alıcılara verilən güzəştdir
- ☐ Əmtəənin preyskurant və ya sorğu qiymətindən edilən güzəştdir
- ☐ Satıcının xüsusilə maraqlı olduqları sifarişlərdə imtiyazlı alıcılara verilən güzəştdir
- ☐ Əvvəlcədən razılaşdırılmış miqdardan əmtəə alan alıcılara verilən güzəştdir

279 Hesab- spesifikasiya (invoice- specification) hansı sənəddir?

- ☐ Hesablaşma sənədi olmayan, lakin hesab kimi əmtəə partiyasının qiyməti barədə məlumatı əks etdirən sənəddir
- ☒ Hər bir növ üzrə əmtəə vahidinin və əmtəə partiyasının dəyərini əks etdirən və özündə hesab və spesifikasiyanın rekvizitlərini birləşdirən sənəddir
- ☐ Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- ☐ Alıcı tərəfindən mal tam qəbul olunduqdan sonra yazılan hesabdır
- ☐ Əmtəənin nəzərdə tutulan ölkədə qəbulu və hissəvi göndərilmələrdə yazılan sənəddir

280 Göndərmə barədə təlimat:

- ☐ Nəqliyyat növünü, göndərilmə vaxtını və s. göstərməklə mal göndərəninin daşıyıcıya müəyyən miqdar göndərmə üçün yer saxlamasını xahiş etməsi barədə sənəddir
- ☒ Əmtəənin daşınması barədə ixracçının tələblərini və əmtəə barədə məlumatları əks etdirən sənəddir
- ☐ Sifariş olunan əm təninin göndərilməyə hazır olması barədə alıcını xəbərdar edən və satıcı tərəfindən verilən sənəddir
- ☐ Satıcının yük alana malın göndərildiyi barədə məlumat verdiyi sənəddir
- ☐ Əmtəəni alıcıya göndərən satıcı tərəfindən verilən sənəddir

281 Müqavilə tərəfləri arasında əlaqə hüquqi cəhətdən nə vaxt bitmiş hesab olunur?

- ☐ Əmtəə tam həcmdə istehsal olunduqdan sonra
- ☐ Əmtəənin əksər hissəsi satıcı tərəfindən alıcıya göndərildikdən sonra
- ☒ Götürdükləri öhdəlikləri yerinə yetirdikdən sonra
- ☐ Aralarında müqavilə imzalandıqdan sonra
- ☐ Əmtəəni göndərmək üçün gəmi fraxt etdikdən sonra

282 Sənaye xam mallarının alqı- satqısı üçün nümunəvi kontraktlar hansı təşkilat tərəfindən hazırlanır?

- ☐ BMT- nin AİK- sı
- ☐ Birja komitələri
- ☐ Beynəlxalq sahibkarlar ittifaqları
- ☒ Milli sahibkarlar ittifaqları
- ☐ Sahə birlikləri

283 Qiymətdən ümumi (sadə) güzəşt:

- ☐ Satıcılar tərəfindən əmtəələrin xarici alıcılara satışı zamanı yerli alıcılara verilən güzəştdən artıq verilən güzəştdir

- ☐ Satıcıların xüsusilə maraqlı olduqları sifarişlərdə imtiyazlı alıcılara verilən güzəstdir
- ☐ Xüsusi razılaşma əsasında daimi alıcılara verilən güzəstdir
- ☒ Əmtəənin preyskurant və ya sorğu qiymətindən edilən güzəstdir
- ☐ Əvvəlcədən razılaşdırılmış miqdardan artıq əmtəə alan alıcılara verilən güzəstdir

284 Konosamentin hansı növləri var?

- ☐ Adlı; Orderli
- ☐ Daxili; Xarici
- ☐ Adlı; Orderli; Təqdim edənə; İmtiyazlı
- ☒ Adlı; Orderli; Təqdim edənə
- ☐ Avtomobil; Dəmir yolu; Avio

285 Müqavilədə qəti qiymət (firm, fixe:

- ☐ Azad şəkildə konvertasiya olunan valyuta ilə ödənilməklə iri idxal və ixrac əməliyyatlarının həyata keçirildiyi qiymətdir
- ☐ Müqavilə bağlanarkən müəyyən edilən, lakin əmtəənin göndərildiyi vaxt onun vazar qiymətinin dəyişməsindən asılı olaraq yenidən baxılan qiymətdir
- ☐ Əmtəənin hazırlanmasına çəkilən xərclərin dəyişməsindən asılı olaraq, əmtəənin göndərildiyi anda hesablanan qiymətdir
- ☒ Müqavilə imzalanan anda müəyyənləşdirilən və müqavilənin qüvvədə olduğu müddətdə dəyişilməyən qiymətdir
- ☐ Dünya qiymətləri səviyyəsini əks etdirən və xüsusi məlumat mənbələrində əks etdirilən qiymətlərdir

286 Hər növ məhsulun alqı- satqısı üçün bir neçə variant nümunəvi kontraktlar hansı təşkilat tərəfindən işlənilib hazırlanır?

- ☐ BMT- nin AİK- sı
- ☐ Beynəlxalq sahibkarlar ittifaqları
- ☐ Milli sahibkarlar ittifaqları
- ☒ Sahə birlikləri
- ☐ Birja komitələri

287 Kovernot hansı sənəddir?

- ☐ Yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
- ☐ Malın göndərildiyi limanda sığorta cəmiyyətinin blankında tərtib olunub, həm sığorta edən, həm də sığorta olunan tərəfindən imzalanan sənəddir
- ☐ Sığorta cəmiyyəti tərəfindən sığortalamanın həyata keçirildiyini və polis verildiyini təsdiq edən sənəddir
- ☒ Sığortalama barədə sığorta olunanın göstərişlərinin sığortalama prosesində yerinə yetirilməsi barədə sığorta edənin verdiyi sənəddir
- ☐ Bədbəxt hadisələr və risklər nəticəsində sığorta olunana dəymiş zərərin sığorta edən tərəfindən ödəniləcəyi barədə öhdəlik götürməsi haqda verdiyi sənəddir

288 Qarşılıqlı mal göndərmələr üzrə qiymətlər əsasən hansı qiymətlər əsasında müəyyənləşdirilir?

- ☐ Transfer qiymətlər əsasında
- ☐ Məhsul istehsal olunan ölkənin bazarında təşəkkül tapmış qiymətlər əsasında
- ☐ Çevik qiymətlər əsasında
- ☒ Dünya bazarında təşəkkül tapmış qiymətlər əsasında
- ☐ Tərəflərin razılaşdırdıqları qiymətlər əsasında

289 Konosament nədir?

- ☐ Gəmi sahibinin yükü daşımağa qəbul etməsinin təsdiq olunmasıdır
- ☐ Satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- ☐ Əmtəələrin dəyəri, keyfiyyət və kəmiyyət xüsusiyyətləri barədə məlumat verən sənədlərdir
- ☒ Yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
- ☐ Gəmi sahibi tərəfindən dəniz yolu vasitəsilə yükün daşınmağa qəbul edilməsini təsdiq edən sənəddir

290 İndent nədir?

- ☐ Daha keyfiyyətli mal göndərdiyinə görə alıcının satıcıya ödədiyi əlavə məbləğdir
- ☐ Əmtənin haqqının müqavilədə göstərilən məbləğdə tam ödənilməsidir
- ☐ Göndərilən əmtə aşağı keyfiyyətli olduqda onun qiymətində alıcıya edilən güzəstdir
- ☒ Bir ölkənin idxalçısının digər ölkənin komissionçusuna müəyyən əmtə partiyasının alınması barədə verdiyi bir dəfəlik tapşırıqdır
- ☐ Alıcı tərəfindən əmtənin keyfiyyəti barədə satıcıya edilən iraddır

291 Reys sığorta polisi nədir?

- ☐ Yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
- ☐ Malın göndərildiyi limanda sığorta cəmiyyətinin blankında tərtib olunub, həm sığorta edən, həm də sığorta olunan tərəfindən imzalanan sənəddir
- ☐ Sığorta cəmiyyəti tərəfindən sığortalamanın həyata keçirildiyini və polis verildiyini təsdiq edən sənəddir
- ☒ Bədbəxt hadisələr və risklər nəticəsində sığorta olunana dəymiş zərərin sığorta edən tərəfindən ödəniləcəyi barədə öhdəlik götürməsi haqda verdiyi sənəddir
- ☐ Sığortalama barədə sığorta olunanın göstərişlərinin sığortalama prosesində yerinə yetirilməsi barədə sığorta edənin verdiyi sənəddir

292 Nəqliyyat sənədləri hansı sənədlərdir?

- ☐ Gəmi sahibinin yükü daşımağa qəbul etməsinin təsdiq olunmasıdır
- ☐ Satıcıyı alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- ☐ Əmtəələrin dəyəri, keyfiyyət və kəmiyyət xüsusiyyətləri barədə məlumat verən sənədlərdir
- ☒ Yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir
- ☐ Gəmi sahibi tərəfindən dəniz yolu vasitəsilə yükün daşınmağa qəbul edilməsini təsdiq edən sənəddir

293 Keyfiyyət barədə alıcının iradı hansı qaydada ödənilir?

- ☐ Çatışmayan miqdarda əmtənin göndərilməsi yaxud ödənilmiş pulun geri qaytarılması vasitəsilə
- ☐ Çatışmayan əmtə üçün ödənilmiş pulun bir hissəsinin geri qaytarılması vasitəsilə
- ☐ Çatışmayan miqdarda əmtənin göndərilməsi və qiymətin aşağı salınması ilə
- ☒ Güsurların aradan qaldırılması və ya əmtənin qiymətinin aşağı salınması ilə
- ☐ Əmtənin qiymətinin artırılması ilə

294 Qarşılıqlı mal göndərmələr üzrə qiymətlər əsasən hansı qiymətlər əsasında müəyyənləşdirilir?

- ☐ Transfer qiymətlər əsasında
- ☐ Məhsul istehsal olunan ölkənin bazarında təşəkkül tapmış qiymətlər əsasında
- ☐ Çevik qiymətlər əsasında
- ☒ Dünya bazarında təşəkkül tapmış qiymətlər əsasında
- ☐ Tərəflərin razılaşdıqları qiymətlər əsasında

295 Refaksiya nədir?

- ☐ Daha keyfiyyətli mal göndərdiyinə görə alıcının satıcıya ödədiyi əlavə məbləğdir
- ☐ Əmtənin haqqının müqavilədə göstərilən məbləğdə tam ödənilməsidir
- ☐ Bir ölkənin idxalçısının digər ölkənin komissionçusuna müəyyən əmtə partiyasının alınması barədə verdiyi bir dəfəlik tapşırıqdır
- ☒ Göndərilən əmtə aşağı keyfiyyətli olduqda, əgər alıcı onu qəbul edirsə, əmtənin qiymətində edilən güzəstdir
- ☐ Alıcı tərəfindən əmtənin keyfiyyəti barədə satıcıya edilən iraddır

296 Tsersioner kimdir?

- ☐ TMŞ-lər
- ☐ Öz ölkəsinin istehsalçısından əmtə alaraq xarici ölkəyə satan ticarət təşkilatlarıdır
- ☐ Əmtənin daşınmasını öz üzərinə götürən nəqliyyat təşkilatıdır
- ☒ Qarşılıqlı satınalmalar üzrə ixracatçının vəzifələrini öz üzərinə götürən üçüncü tərəfdir
- ☐ İdxalçıdır

297 Tsetsiya nədir?

- ☐ Nəqliyyat müəssisənin vəzifəsini öz üzərinə götürən üçüncü tərəfdir
- ☐ İdxalatçının vəzifələrini öz üzərinə götürən üçüncü tərəfdir
- ☐ İxracatçıdır
- ☒ İxracatçının vəzifələrini öz üzərinə götürən üçüncü tərəfdir
- ☐ İdxalatçıdır

298 Kompensasiya satınalmalar üzrə öhdəliklər göndərilən malın xarakterindən asılı olaraq neçə ili əhatə edir?

- ☐ 1 ilədək olan müddəti
- ☐ 5 ili
- ☐ 10- 15 ili
- ☒ 20- 25 ili
- ☐ 5- 10 ili

299 Miqdar barədə alıcının iradi hansı qaydada ödənilir?

- ☐ Güsurların aradan qaldırılması və ya əmtəənin qiymətinin aşağı salınması ilə
- ☐ Çatışmayan əmtəə üçün ödənilmiş pulun bir hissəsinin geri qaytarılması vasitəsilə
- ☐ Çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi və qiymətin aşağı salınması ilə
- ☒ Çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi yaxud ödənilmiş pulun geri qaytarılması vasitəsilə
- ☐ Əmtəənin qiymətinin artırılması ilə

300 Benifikasiya nədir?

- ☐ Alıcı tərəfindən əmtəənin keyfiyyəti barədə satıcıya edilən iraddır
- ☐ Bir ölkənin idxalçısının digər ölkənin komissionçusuna müəyyən əmtəə partiyasının alınması barədə verdiyi bir dəfəlik tapşırıqdır
- ☐ Göndərilən əmtəə aşağı keyfiyyətli olduqda, əgər alıcı onu qəbul edirsə, əmtəənin qiymətində edilən güzəstdir
- ☒ Daha keyfiyyətli mal göndərdiyinə görə alıcının satıcıya ödədiyi əlavə məbləğdir
- ☐ Əmtəənin haqqının müqavilədə göstərilən məbləğdə tam ödənilməsidir

301 Ticarət firmaları

- ☐ Geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satışı ilə məşğul olan və bir neçə sahənin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır
- ☒ Öz adından və öz hesabına əmtəələrin alqı- satqısı əməliyyatlarını həyata keçirən firmalardır
- ☐ Öz ölkəsinin istehsalçıları və topdansaş tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansaş və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye itehlakçılarına satan firmalardır
- ☐ Öz hesabına daxili bazarda əmtəələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir
- ☐ Hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır

302 Distributorun vasitəçiliyi nədir?

- ☐ İstehsalçıdan asılı olmayan ticarət vasitəçisi tərəfindən istehsalçının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış saziş əsasında alqı-satqı ilə əlaqədar həyata keçirilən əməliyyatdır
- ☒ Əmtəənin müəyyən ərazidə istehsalçıdan son istehlakçıya irəlilədilməsinə kömək göstərilməsidir
- ☐ Ticarət vasitəçisi tərəfindən öz adından və öz vəsaiti hesabına həyata keçirilən əməliyyatdır
- ☐ Vasitəçinin köməkliyi ilə alıcı ilə satıcı arasında əlaqə yaradılması üzrə əməliyyatdır
- ☐ Əmtəələrin alqı-satqı müqaviləsinin bağlanmasıdır

303 Broker kimdir?

- ☐ uzun müddətə alıcı ilə satıcının əlaqəsini yaradan firmalardır
- ☒ qısa müddətli əlaqələri yaradan, malı alıb özünüküldürən firmalardır
- ☐ uzun müddət əlaqə yaradan anbarı olan vasitəçilərdir
- ☐ anbarı olan, ticarət şəbəkəsi olan iri kompaniyalardır

- ☐ birjada alıcı ilə satıcı əsasında əmtəə satışı, alışı, dəyişdirilməsi üzrə ticarət əməliyyatlarının həyata keçirilməsində vasitəçi rolunu yerinə yetirir

304 Broker əməliyyatları hansı əməliyyatlardır?

- ☐ Ticarət vasitəçisi tərəfindən öz adından və öz vəsaiti hesabına həyata keçirilən əməliyyatdır
☒ Vasitəçinin köməkliyi ilə alıcı ilə satıcı arasında əlaqə yaradılması üzrə əməliyyatdır
☐ İstehsalçıdan asılı olmayan ticarət vasitəçisi tərəfindən istehsalçının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış saziş əsasında alqı-satqı ilə əlaqədar həyata keçirilən əməliyyatdır
☐ Əmtəələrin alqı-satqı müqavilələrinin bağlanmasıdır
☐ Əmtəənin müəyyən ərazidə istehsalçıdan son istehlakçıya irəlilədilməsinə kömək göstərilməsidir

305 Hansı firmalar ticarət-vasitəçi firmalardır?

- ☐ Beynəlxalq ticarət əlaqələrini həyata keçirən firmalardır
☐ Hüquqi və təsərrüfat münasibətləri cəhətdən istehsalçı və istehlakçıdan asılı olan firmalardır
☐ İstehsalçı tərəfindən onun əmtəələrini satmaq üçün yaradılan firmalardır
☒ Hüquqi və təsərrüfat münasibətləri cəhətdən istehsalçı və istehlakçıdan asılı olmayan firmalardır
☐ Hüquqi şəxs olmayan və istehsaldan asılı olan firmalardır

306 Çıkaqo əmtəə birjası nə vaxt yaradılıb?

- ☐ 1986- cı ildə
☐ 1980- ci ildə
☐ 1997- c ildə
☒ 1919- cu ildə
☐ 1877- ci ildə

307 Ümumi cərimənin miqdarı vaxtında göndərilməmiş əmtəənin dəyərinin neçə faizindən artıq ola bilməz?

- ☐ 50
☐ 0,1
☐ 15
☒ 10
☐ 5

308 Spot-bazar dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ Sinqapur valyuta bircası
☐ ABŞ dolları və yapon ienası satılan bazar
☐ valyutanın nəqliyyatla çatdırılması bazarı
☒ valyutanın birbaşa çatdırılması bazarı
☐ Aİ ölkələrinin valyuta bazarları

309 Dərc olunan qiymətlərin tərkibinə daxil deyil:

- ☐ birca kotirovkaları
☒ firma qiymətləri
☐ faktiki sövdələşmə və kontraktların qiymətləri
☐ hərraj qiymətləri
☐ arayış qiymətləri

310 Tender nədir?

- ☐ hər hansı bir təklifin və ya nou-xaunun alışıdır
☐ yüksək əhəmiyyətli tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün tətbiq olunan fəaliyyət növüdür
☐ mal satışı üçün qənaətli əməliyyatların həyata keçirdiyi əməliyyatlardır
☒ malların göstərilməsi üçün sifarişlərin yerinə yetirilməsi üçün qənaətli kommersiya əməliyyatlarını yerinə yetirmək məqsəd ilə təşkilatların həyata keçirilməsi
☐ hər hansı bir və ya təklifin satışıdır

311 Respublikada neçə birja fəaliyyət göstərir?

- ☐ 2
- ☐ 8
- ☐ 5
- ☒ 3
- ☐ 1

312 Hərracın keçirilməsi kim tərəfindən idarə olunur?

- ☐ mühasib
- ☐ məsləhətçi
- ☐ hüquqşünas
- ☒ hərrac komitəsi
- ☐ ekspert

313 Hərrac nədir?

- ☐ kütləvi xassəyə malik olan yalnız ərzaq malları satılan birjalardır
- ☐ ildə bir dəfə təşkil olunan topdan ticarətdir
- ☐ daimi fəaliyyət göstərən, kütləvi xarakter daşıyan ticarətdir
- ☒ əvvəlcədən yeri, vaxtı müəyyən edilmiş xüsusi və kütləvi xassəyə malik olan malların satış üsuludur
- ☐ vaxtı müəyyənləşdirilmiş, simvolik qiymətlər tətbiq olunan topdan ticarətdir

314 London metal birjası nə vaxt yaradılıb?

- ☐ 1986-cı ildə
- ☐ 1997-ci ildə
- ☐ 1919-cu ildə
- ☒ 1877-ci ildə
- ☐ 1980-ci ildə

315 Avropa birjası nə vaxt yaradılıb?

- ☐ 1986-cı ildə
- ☐ 1980-ci ildə
- ☐ 1919-cu ildə
- ☒ 1997-ci ildə
- ☐ 1877-ci ildə

316 Qrantı kimdir?

- ☐ agentdir
- ☐ satışa hüquq verilmiş istehsalçıdır
- ☐ istehsalçıdır
- ☒ satış hüququ verilmiş şəxsdir
- ☐ istehlakçıdır

317 Beynəlxalq neft birjası nə vaxt yaradılıb?

- ☐ 1986-cı ildə
- ☐ 1997-ci ildə
- ☐ 1919-cu ildə
- ☒ 1980-ci ildə
- ☐ 1877-ci ildə

318 İnkişaf etmiş ölkələrdə birjalar təşkilati-hüquqi nöqteyi-nəzərdən necə bölünür?

- ☐ qapalı, ümumi və xüsusi birjalar

- ☐ ümumi və xüsusi birjalar
- ☐ ümumi və kütləvi birjalar
- ☒ kütləvi və xüsusi birjalar
- ☐ açıq və qapalı birjalar

319 Birja komitəsinin səlahiyyətlərinə nə aid deyil?

- ☐ birja üçün zəruri olan bölmələrin yaradılması
- ☐ birja üzvlərinin ümumi iclasları arasındakı dövrdə bica fəaliyyətinə rəhbərlik edilməsi
- ☐ birjanın maliyyə vəsaitlərindən istifadəyə sərəncam verilməsi
- ☒ birjanın iş qaydaları haqqında qərar qəbul edilməsi
- ☐ birjanın bütün işləri üzrə dövlət təşkilatlarında təmsil olunması

320 Hedjirinq nədir?

- ☐ ticarət agentliklərinin səhlənkərlikindən baş verən əməliyyatdır
- ☐ opsiyon müqavilələrində qiymətlərin xoşagəlməz dəyişikliklərindən sığorta olunması məqsədilə aparılan əməliyyatlardır
- ☐ fors-major hallarının xoşagəlməz dəyişikliklərindən sığorta olunmamış əməliyyatlardır
- ☒ fyuçers birjalarında (heçləşmə) qiymətlərin xoşagəlməz dəyişikliklərindən sığorta olunması məqsədilə aparılan əməliyyatlardır
- ☐ tenderlərdəki qiymətlərin xoşagəlməz dəyişikliklərindən baş verən əməliyyatlardır

321 Kütləvi birjalar nədir?

- ☐ Avropa ölkələrində geniş yayılmış üzvlərinin sayı 3 nəfər olan xüsusi bir qurumdur
- ☐ İtaliyada yaranmış sonra digər ölkələrdə yayılmış regional birjadır
- ☐ ABŞ-da geniş yayılmış birjadır
- ☒ Avropa ölkələrində geniş yayılmış fəaliyyət miqyasına görə regional xarakter daşıyan birjadır
- ☐ inkişaf etmiş ölkələrdə üzvlərinin sayı çox olan qapalı səhmdar cəmiyyətlərdir

322 Xüsusi birjalar nədir?

- ☐ üzvlərinin sayı qeyri-məhdud olan açıq səhmdar cəmiyyətlərdir
- ☐ üzvlərinin sayı 3 nəfər olan xüsusi bir qurumdur
- ☐ üzvlərinin sayı çox olan qapalı səhmdar cəmiyyətlərdir
- ☐ üzvlərinin sayı az olan açıq səhmdar cəmiyyətlərdir
- ☒ üzvlərinin sayı məhdud olan qapalı səhmdar cəmiyyətlərdir

323 Katastrofik risk nədir?

- ☐ gəlirlərin bir hissəsinin geri qaytarılmasıdır
- ☐ müflisləşmə ilə bağlı riskdir
- ☐ mənfəət itirilir
- ☒ gəlirlər itirilir
- ☐ ikinci dərəcəli mənfəətlərin itirilməsidir

324 Mümkün risk nədir?

- ☐ mənfəətin bir hissəsinin itirilməsi, 2-ci dərəcəli gəlirlərin artması ilə əlaqədar riskdir
- ☐ mənfəətlə bərabər, müəssisənin ləğv olunması nəzərdə tutulub
- ☐ mənfəətin artması ehtimal olunur
- ☒ mənfəətin itirilməsi ehtimal olunur
- ☐ müflisləşmə, tamamilə müəssisənin dağılması ilə bağlı riskdir

325 Risk nədir?

- ☐ mənfəətin itirilməsi və gəlirlərin bir hissəsinin geri alınmaması ehtimaldır
- ☐ mal alınması zamanı yükün korlanması və itirilməsidir
- ☐ mümkün xeyirli xüsusiyyətlərə malik mənfəətə nail olmaq üçün atılan addımdır

- ☒ kommersiya fəaliyyəti nəticəsində mümkün ziyanə məruz qalmaq və ya itkilərin olmasıdır
- ☐ mənfəətin itirilməsi ehtimalıdır

326 Heçləşmə nədir?

- ☐ mümkün riskdir
- ☐ riskin artırılması üsuludur
- ☐ minimal riskdir
- ☒ riskin azaldılması üsuludur
- ☐ katastrofik riskdir

327 Müəyyən istehlak xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətə, dizayna, marka adına və xarici tərtibata malik olan məhsul:

- ☐ yuxarıda göstərilən heç bir variantı doğru deyildir.
- ☐ gücləndirilmiş (qüvvətləndirilmiş) məhsuldur;
- ☐ məzmunca məhsuldur;
- ☒ real məhsuldur;
- ☐ yuxarıda göstərilən bütün variantlar doğrudur;

328 Aşağıda göstərilən mallardan hansı beynəlxalq bazarlarda satılır?

- ☐ tütün
- ☐ çay
- ☐ yuyulmamış yun
- ☒ texnologiya
- ☐ xəz-dəri məhsulları

329 Beynəlxalq neft birjası nə vaxt yaradılıb?

- ☐ 1986-cı ildə
- ☐ 1997-ci ildə
- ☐ 1919-cu ildə
- ☒ 1980-ci ildə
- ☐ 1877-ci ildə

330 Birja komitəsinin səlahiyyətlərinə nə aid deyil?

- ☐ birja üçün zəruri olan bölmələrin yaradılması
- ☒ birjanın iş qaydaları haqqında qərar qəbul edilməsi
- ☐ birjanın maliyyə vəsaitlərindən istifadəyə sərəncam verilməsi
- ☐ birja üzvlərinin ümumi iclasları arasındakı dövrdə bica fəaliyyətinə rəhbərlik edilməsi
- ☐ birjanın bütün işləri üzrə dövlət təşkilatlarında təmsil olunması

331 Fyuçers sazişi nədir?

- ☐ lizinq əməliyyatları vasitəsilə həyata keçirilən əməliyyat
- ☐ fond və ya əmtəə birjasında müqavilədə göstərilən qiymət üzrə saziş bağlandıqdan sonra pul məbləği ödənilməklə səhmin yaxud əmtəənin verilməsini nəzərdə tutan saziş növüdür
- ☐ fond və ya əmtəə birjasında müqavilədə göstərilən qiymət üzrə saziş bağlandıqdan sonra pul məbləği ödənilməməklə səhmin yaxud əmtəənin verilməsini nəzərdə tutan saziş növüdür
- ☒ fond və ya əmtəə birjasında müqavilədə göstərilən qiymət üzrə saziş bağlandıqdan sonra pul məbləği ödənilməklə səhmin yaxud əmtəənin verilməsini həyata keçirməyən fəaliyyətdir
- ☐ pulun adi banka ödənilməsi ilə malın göndərildiyi saziş

332 Əmtəə birjaları və birja ticarəti haqqında AR-nın qanunu nə vaxt qəbul edilmişdir?

- ☐ 1993-cü il
- ☐ 1999-cu il
- ☐ 2000-ci il

- ☒ 2001-ci il
- ☐ 2003-cü il

333 Birja nədir?

- ☐ əmtəələrin son istehlakçıya satışını həyata keçirən kütləvi satış bazarıdır
- ☐ ildə bir dəfə keçirilən topdan bazarıdır
- ☐ əmtəələrin, xammalın, qiymətli kağızların satışı ilə məşğul olan daimi fəaliyyət göstərən topdan bazarıdır
- ☒ əmtəələrin, xammalın, qiymətli kağızların satışı ilə məşğul olan vaxtaşırı fəaliyyət göstərən topdan bazarıdır
- ☐ əmtəələrin sonradan satılması üçün topdan bazarıdır

334 Malın mülkiyyətinin ixracatçıda olduğu, mal pulunun mal satıldıqca ödəndiyi ödəmə formasına nə deyilir?

- ☐ Açıq hesab yolu ilə ödəmə
- ☐ Akreditvlə ödəmə
- ☐ Polis qarşılığı ödəmə
- ☒ Konsiqnasiya satış və ödəmə
- ☐ Nağd ödəmə

335 Distribyutor kimdir?

- ☒ iri sənaye firmalarından-istehsalçılardan topdan mal təchizatı əsasında satışı həyata keçirən, marketinq və vasitələri xidmətləri göstərən firmadır
- ☐ tez xarab olan ərzaq mallarının satıcılarıdır
- ☐ dərman məmulatlarının satışını həyata keçirən müəssisələrdir
- ☐ K/T mallarının topdan satışdır
- ☐ yalnız nüfuzlu malların topdan satışı

336 Birbaşa kompensasiya sövdələşmələri

- ☐ İxracatçının idxalatçı firmadan onun sonradan ekvivalent miqdarda ixracatçıdan mal alacağı barədə öhdəlik götürməsi əvəzində ondan mal alması üzrə bağlanmış sövdələşmədir
- ☐ İstehsal bölmələri müstəqil ixrac əməliyyatları həyata keçirən və çoxlu müxtəlif kontragentləri olan TMS tərəfindən həyata keçirilən sövdələşmələrdir
- ☐ Bir tərəfin ikinci tərəfə əmtəə, texnologiya və xidmətlər göndərilməsini, onun isə bundan yeni istehsal gücləri yaratmaq üçün istifadə etməsini nəzərdə tutan sövdələşmədir
- ☒ Valyutada hesablaşmanı nəzərdə tutmayan, qarşılıqlı şəkildə eyni dəyərdə əmtəə göndərilməsini nəzərdə tutan sövdələşmədir
- ☐ Qarşılıqlı satınalmalar üzrə ixracatçının öz öhdəliklərini üçüncü tərəfə verməklə həyata keçirilən sövdələşmələrdir

337 Komissiyon mükafat nədir?

- ☐ məişət cihazlarının təhvil verilməsinə görə mükafat
- ☐ mebel mallarının satışından alınan mükafat
- ☐ ərzaq mallarının satışına görə alınan mükafat
- ☒ müxtəlif xidmətlərin, sazişlərin və müqavilələrin təşkilinə görə vasitəçiyə verilən mükafat, haqqdır
- ☐ müxtəlif xidmətlərin təşkilinə görə istehsalçıya verilən mükafat

338 Kommivoyajer kimdir?

- ☐ məişət cihazlarının xırda satıcılarıdır
- ☐ mebel və iri məişət məmulatlarını nümunələrlə satışdır
- ☐ iri ticarət firmalarının səyyar ticarət agentləri olub, əmtəələrin nümunələrini alıcılara göstərməklə əmtəələri onlara təklif edir
- ☒ ərzaq mallarının ticarət mərkəzində satışını həyata keçirir
- ☐ malların açıq sərgi nümayişi ilə satılmasıdır

339 Komissioner kimdir?

- ☐ malların açıq sərgi nümayişi ilə satılmasında iştirak edən şəxs

- ☐ ərzaq mallarının ticarət mərkəzində satışını həyata keçirir
- ☐ öz adından başqasının xeyrinə öz hesabına əmtəə satan vasitəçi
- ☒ komission haqqını alıb, öz işini bitirmiş ticarət agentı
- ☐ mebel və iri məişət məmulatlarını nümunələrlə satışdır

340 Yenidən satma üzrə əməliyyat hansıdır?

- ☐ əmtəələrin alqı-satqı müqaviləsinin bağlanmasıdır
- ☐ ticarət vasitəçisi tərəfindən öz adından və öz vəsaiti hesabına həyata keçirilən əməliyyatdır
- ☐ vasitəçinin köməkliyi ilə alıcı ilə satıcı arasında əlaqə yaradılması üzrə əməliyyatdır
- ☒ istehsalçıdan asılı olmayan ticarət vasitəçisi tərəfindən istehsalçının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış saziş əsasında alqı-satqı ilə əlaqədar həyata keçirilən əməliyyatdır
- ☐ əmtəənin müəyyən ərazidə istehsalçıdan son istehlakçıya irəlilədilməsinə kömək göstərilməsidir

341 Konsiqnat kimdir?

- ☐ qısa müddət alıcı və satıcını əlaqələndirən vasitəçi
- ☐ sərəncamında əmtəələr olan, lakin onların sahibi olmayan şəxs
- ☐ sərəncamında əmtəə olmayan, yalnız müqavilə olan vasitəçi
- ☒ səyyar satıcı olaraq yalnız komissiyon haqqı tələb edən aralıq satıcıdır
- ☐ anbarı olan, mal satmaq üçün yüksək peşəkarlığı olan şəxs

342 BMT-nin təsnifatına görə hansı iqtisadi fəaliyyət növü xidmət bölmələrinə aid edilmir?

- ☐ Ətraf mühitin qorunması üzrə xidmətlər
- ☐ Nəqliyyat xidmətləri
- ☐ Turizm və səyahət xidmətləri
- ☒ Vasitəçilik xidmətləri
- ☐ Maliyyə xidmətləri

343 Əgər vasitəçi öz hesabına və öz adından məhsulu alır və təkrarən alıcıya öz adından və öz hesabına satırsa bu sövdələşmə necə adlanır:

- ☐ Zəmanətli sövdələşmə
- ☐ Distribyuter sövdələşməsi
- ☐ Komissiya sövdələşməsi
- ☒ Təkrar satış
- ☐ Konsiqnasiya sövdələşməsi

344 Tel-gel üsulu nəyi nəzərdə tutur?

- ☐ Əmtəələrin ilkin baxış üzrə seçilərək alıcıya göndərilməsini
- ☐ Yeni əmtəələrin istehsalını
- ☐ Əmtəənin seçilərək göndərilməsini
- ☒ Əmtəənin necə varsa, elə də göndərilməsini
- ☐ Maşın və avadanlıqların göndərilməsini

345 İxtisalaşmış ixrac firmaları

- ☐ Öz adından və öz hesabına əmtəələrin alqı- satqısı əməliyyatlarını həyata keçirən firmalardır
- ☐ Öz hesabına daxili bazarda əmtəələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir
- ☐ Öz ölkəsinin istehsalçıları və topdan satış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansatış və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehlakçılarına satan firmalardır
- ☒ Hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır
- ☐ Geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satışı ilə məşğul olan və bir neçə sahənin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır

346 Konfirmasiya evləri hansı firmalardır?

- ☐ Öz prinsipialı üçün xaricdən mal alınması əməliyyatlarını yerinə yetirən firmalardır

- ☐ Müqavilənin şərtindən asılı olaraq prinsipialın adından və onun hesabına sövdələşmələr bağlayan, yaxud da sövdələşmələrin bağlanılmasında vasitəçilik edən firmalardır
- ☐ Öz ölkəsinin komitentinin hesabına öz adından xarici istehsalçılarda sifarişləri yerləşdirən və öz ölkəsinin alıcısının nümayəndəsi olan firmalardır
- ☒ Alıcıya istehsalçı ixracatçının adından verdiyi kreditlərə görə riski öz üzərinə götürən və alıcıdan onun ödəmə qabiliyyətinə malik olması barədə sübut tələb etməyən firmalardır
- ☐ Öz ölkəsinin bir və ya bir neçə sənaye firmasının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış agent müqavilələri əsasında fəaliyyət göstərən firmalardır

347 Xaricdən mal alınması üzrə agent firması hansı firmalardır?

- ☐ Öz ölkəsinin bir və ya bir neçə sənaye firmasının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış agent müqavilələri əsasında fəaliyyət göstərən firmalardır
- ☐ Öz ölkəsinin komitentinin hesabına öz adından xarici istehsalçılarda sifarişləri yerləşdirən və öz ölkəsinin alıcısının nümayəndəsi olan firmalardır
- ☐ Alıcıya istehsalçı-ixracatçının adından verdiyi kreditlərə görə riski öz üzərinə götürən və alıcıdan onun ödəmə qabiliyyətinə malik olması barədə sübut tələb etməyən firmalardır
- ☒ Öz prinsipialı üçün xaricdən mal alınması əməliyyatlarını yerinə yetirən firmalardır
- ☐ Müqavilənin şərtindən asılı olaraq prinsipialın adından və onun hesabına sövdələşmələrin bağlanılmasında vasitəçilik edən firmalardır

348 Birja sazişlərinin məqsədinə aşağıdakılardan hansı daxildir?

- ☐ kommersiya əməliyyatları
- ☐ maliyyə əməliyyatları
- ☐ ixrac əməliyyatları
- ☐ idxal əməliyyatları
- ☒ real malın alqı-satqısı

349 Birjalarda bağlanılan sazişlərin növlərinə daxildir:

- ☐ sənaye-kompensasiya sazişləri
- ☐ kompensasiya sazişləri
- ☒ real mallar üzrə sazişlər
- ☐ ticarət sazişləri
- ☐ kommersiya sazişləri

350 Mal nomenklaturasına görə aşağıdakılardan hansı mal birjalarının növlərinə aiddir?

- ☐ əmtəə birjalrı
- ☒ universal birjalar
- ☐ əmək birjalrı
- ☐ valyuta birjalrı
- ☐ fond birjalrı

351 Beynəlxalq ticarət dövriyyəsinin neçə faizi beynəlxalq mal birjalarının payına düşür?

- ☐ .5
- ☒ .3
- ☐ .15
- ☐ .6
- ☐ .2

352 Beynəlxalq birja hansı birjadır?

- ☐ Heç biri
- ☒ Konkret dünya bazarına xidmət edən birjadır
- ☐ Universal birja
- ☐ Birja ticarətinin çox geniş əhatəli obyektləri üzrə əməliyyatlar həyata keçirilən birjadır
- ☐ Əmtəələr üzrə ixtisaslaşmış birjadır

353 Beynəlxalq ticarətdə oynadıqları rola və funksiyasına görə birjaların hansı növü var?

- ☐ Kakao birjası; Pambıq birjası; Taxıl birjası
- ☒ İxtisaslaşdırılmış birjalar; İxtisaslaşdırılmamış birjalar
- ☐ Kənd təsərrüfatı malları satılan birjalar; Sənaye məhsulları satılan birjalar
- ☐ Metal birjalar; Neft birjalrı
- ☐ Beynəlxalq birjalar; Milli birjalar

354 Beynəlxalq əmtəə birjalrı:

- ☒ Ölkə daxilində xarici əmtəələrin topdan və pərakəndə satış tacirlərinə satıldığı ölkə daxilində daimi fəaliyyətdə olan bazardır
- ☐ Xarici ölkələrdə əmtəələrin satıldığı bazardır
- ☐ Xarici ölkə malının satıldığı və mövsümi xarakter daşıyan bazardır
- ☐ Yeni əmtəələrin, xammalın alqı-satqısının həyata keçirildiyi daimi fəaliyyətdə olan bazardır
- ☐ Kütləvi xammal və ərzaq mallarının alqı-satqısının həyata keçirildiyi, daimi fəaliyyətdə olan bazardır

355 Beynəlxalq birjalarda əmtəələr hansı qiymətlərlə satılır?

- ☐ Transfer qymətləri ilə
- ☐ Həmin anda mövcud olan bazar qymətləri ilə
- ☐ Sorğu qymətləri ilə
- ☐ Preyskurant qiymətləri ilə
- ☒ Birja kotirovkaları qymətlər ilə

356 Birja sazişinin bağlanması üçün alıcıya hansı sənəd verilir

- ☐ konosamentin surəti
- ☐ sazişin surəti
- ☒ warrant
- ☐ spesifikasiya
- ☐ hesab-faktura

357 Tender şərtləri hansılardır

- ☐ avadanlığın, yaxud sair malların adı və miqdarı
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ arbitraj, cərimə, təminat, tələbnamə şərtləri
- ☐ əsas alış-veriş şərtləri, o cümlədən mal göndərilməsi müddəti, qiymətin qoyulması qaydası
- ☐ həmin avadanlığın bütün texniki şərtləri, texniki-iqtisadi xarakteristikası

358 Torqların keçirilməsi hansı mərhələyə bölünür

- ☐ kontraktın imzalanması
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ torqların hazırlanmasına
- ☐ torq iştirakçıları tərəfindən təkliflərin təqdimatına
- ☐ malgöndərənin seçilməsi

359 Keçirilməsi üsulundan asılı olaraq torqlar neçə növə ayrılır

- ☐ 8 növə
- ☒ 2 növə
- ☐ 1 növə
- ☐ 3 növə
- ☐ 5 növə

360 Hərrac ticarətilə məşğul olan firmaları şərti olaraq neçə ixtisaslaşmış qrupa ayırmaq olar

- ☐ ixtisaslaşdırılmış firmalar

- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ fermerlər ittifaqına məxsus hərrac firmaları
- ☐ kooperativlərə məxsus hərrac firmaları
- ☐ broker-komission firmaları

361 Hərracda satılan malın dəyərinin neçə faizi kontrakt imzalandığı vaxtda ödənilir, qalan hissəsi isə malı təhvil götürdükdə

- ☐ 20-30%-i
- ☒ 30-40%-i
- ☐ 40-50%-i
- ☐ 30-40%-i
- ☐ 10-15%-i

362 ABŞ-da, Kanadada beynəlxalq hərrac satdıqları malların neçə faizi xəz-dəri mallarının payına düşür

- ☐ 50%-zi
- ☐ .85
- ☐ 100%-i
- ☒ 70%-i
- ☐ 60%-i

363 Beynəlxalq hərrac nədir?

- ☐ uzun müddətə keçirilən hərrac
- ☒ bazarın müəyyən yerlərində fəaliyyətdə olan və mütəşəkkil təşkil edilmiş ticarət qurumudur
- ☐ dövrü keçirilən hərrac
- ☐ açıq keçirilən hərrac
- ☐ daimi keçirilən hərrac

364 Bu gün beynəlxalq birja ticarətinin dinamikasını və strukturunu şərtləndirən amillər

- ☐ bazarların inhisarlaşmasında və real mallarla ticarətin həyata keçirilməsi formalarında irəliləyişlər
- ☐ əvəzedici mallar tətbiqinin daim artması və getdikcə yeni birja mallarının meydana gəlməsi
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ elmi-texniki tərəqqinin inkişafı
- ☐ konkret dünya mal bazarlarında tələb və təklif nisbətinin dinamikliyi

365 Beynəlxalq mal birjası mal nomenklaturasına görə neçə növə ayrılır

- ☐ dar ixtisaslaşmış birjalar
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ universal birjalar
- ☐ ixtisaslaşmış birjalar
- ☐ qeyri-ixtisaslaşmış birjalar

366 Nəşr edilən qiymətlərin növlərini hansı variant əks etdirir?

- ☐ hesabat qiymətləri, arayış qiymətləri
- ☒ arayış qiymətləri, birja kotirovkaları
- ☐ hərrac qiymətləri, alqı-satqı qiymətləri
- ☐ faktiki sövdələşmə qiymətləri, iri firmaların təklif etdikləri qiymətlər
- ☐ iri firmaların təklif etdikləri qiymətlər, alqı-satqı qiymətləri

367 Beynəlxalq sərgi və yarmarkaları tənzimləyən beynəlxalq təşkilatların sayı:

- ☐ 6
- ☐ 2
- ☐ 1

- ☒ 3
☐ 5

368 Beynəlxalq sərgilər və yarmarkaların fəaliyyətini tənzimləyən beynəlxalq təşkilatlar hansılardır:

- ☐ Ticarətçilər assosiasiyaları
☐ İctimai təşkilatlar
☐ Ümumdünya ticarət təşkilatı
☒ Beynəlxalq yarmarkalar ittifaqı
☐ Xarici ticarət palataları

369 Sərgilər və yarmarkalar hansı əlamətlərinə görə fərqləndirilir:

- ☐ Fəaliyyət növünə görə
☐ Nümayiş etdirilən malların çeşidinə görə
☐ Yerləşdiyi əraziyə görə
☒ İştirakçıların tərkibinə və iqtisadi əhəmiyyətinə görə
☐ Əhatə dairəsinə görə

370 Ticarət-sənaye sərgiləri nədir?

- ☐ Beynəlxalq ticarətdə xidmət edən sərgilərdir
☐ Öz ölkəsinin bütün sahələrdə istehsal fəaliyyətində əldə etdiyi nailiyyətlərin 3 həftədən çox olmayan müddətdə əks etdirildiyi sərgidir
☐ İlin müəyyən vaxtında müəyyən olunmuş vaxtda eyni bir yerdə mütəmadi olaraq toplanan bazardır
☒ Bir və ya bir çox müxtəlif ölkənin istehsal, elm və texnikanın bir və ya bir neçə sahəsində əldə etdikləri nailiyyətlərin nümayiş etdirildiyi sərgidir
☐ Müxtəlif nəqliyyat vasitələrindən istifadə etməklə sərgiyə gələnlərin dairəsini genişləndirmək məqsədilə keçirilən sərgilərdir

371 Səyyar sərgilər nədir?

- ☐ Öz ölkəsinin xaricdə olan konsulluq və digər nümayəndəliklərində keçirilən sərgidir
☐ Bir və ya bir neçə müxtəlif ölkənin elm və texnika sahəsində nailiyyətlərini əks etdirdikləri sərgidir
☐ İlin müəyyən vaxtında müəyyən olunmuş vaxtda eyni bir yerdə mütəmadi olaraq toplanan bazardır
☒ Müxtəlif nəqliyyat vasitələrindən istifadə etməklə sərgi iştirakçılarının dairəsini genişləndirmək məqsədilə keçirilən sərgidir
☐ Öz ölkəsinin bütün sahələrdə əldə etdiyi nailiyyətlərini üç həftədən çox olmayan müddətə əks etdirdiyi sərgidir

372 Qısamüddətli (solo) sərgilər nədir?

- ☐ Öz ölkəsinin xaricdə olan konsulluq və digər nümayəndəliklərində keçirilən sərgilər
☐ Bir və ya bir neçə müxtəlif ölkənin elm və texnika sahəsində nailiyyətlərini əks etdirdikləri sərgidir
☐ İlin müəyyən vaxtında müəyyən olunmuş vaxtda eyni bir yerdə mütəmadi olaraq toplanan bazardır
☒ Öz ölkəsinin bütün sahələrdə istehsal fəaliyyətindən əldə etdiyi nailiyyətlərin 3 həftədən çox olmayan müddətdə əks etdirildiyi sərgidir
☐ Müxtəlif nəqliyyat vasitələrindən istifadə etməklə keçirilən səyyar sərgilərdir

373 Sənaye nümunələrinin daimi sərgisi:

- ☐ Öz ölkəsinin xaricdə olan konsulluq və digər nümayəndəliklərində keçirilən sərgilər
☐ Öz ölkəsinin bütün sahələrdə əldə etdiyi nailiyyətlərin üç həftədən çox olmayan müddətdə əks etdirildiyi sərgidir
☐ İlin müəyyən vaxtında müəyyən olunmuş vaxtda eyni bir yerdə mütəmadi olaraq toplanan bazardır
☒ Bir və ya bir neçə müxtəlif ölkənin elm və texnika sahəsində nailiyyətlərinin əks etdirdiyi sərgidir
☐ Müxtəlif vasitələrdən istifadə etməklə sərgi iştirakçılarının dairəsini genişləndirmək məqsədilə keçirilən sərgidir

374 Beynəlxalq yarmarka nədir ?

- ☐ Hər il eyni vaxtda dünyanın müəyyənləşdirilmiş bir sıra şəhərlərində keçirilən sərgilərdir
☐ Öz ölkəsində bütün sahələrdə istehsal fəaliyyətindən əldə etdiyi nailiyyətlərin üç həftədən çox olmayan müddətdə əks etdirildiyi sərgidir

- ☐ Bir və ya bir neçə müxtəlif ölkələrin istehsal, elm və texnikanın bir və ya bir neçə sahəsində əldə etdikləri nailiyyətlərin nümayiş etdirildiyi sərgidir
- ☒ İlin müəyyən vaxtında müəyyən olunmuş vaxtda eyni bir yerdə mütəmadi olaraq toplanan bazardır
- ☐ Müxtəlif nəqliyyat vasitələrindən istifadə etməkdə sərgiyə gələnlərin dairəsini genişləndirmək məqsədilə keçirilən sərgilərdir

375 Yarmarkaların keçiriləmsində nəzərdə tutulan əsas istiqamətlərdən biri

- ☐ mal satmaq
- ☒ kommunikasiya əlaqələri yaratmaq
- ☐ müqavilə bağlamaq
- ☐ sifariş vermək
- ☐ mal almaq

376 Müxtəlif risklərin sığortalanması üzrə xidmətlər kompleksi necə adlanır:

- ☐ konsaltinq xidmətləri
- ☐ marketing xidmətləri
- ☐ maliyyə xidmətləri
- ☒ sığorta xidmətləri
- ☐ bank xidmətləri

377 Beynəlxalq ticarətdə əmtəələrin beynəlxalq hərəkətini təmin edən nəqliyyat əməliyyatlarına hansı daxil deyil:

- ☐ aralıq məntəqələrdə yüklərin digər nəqliyyat vasitələrinə yüklənməsi
- ☐ daşınma sənədlərinin tərtibi
- ☐ yüklərin daşınması
- ☒ göndərilən əmtəələrin keyfiyyətə uyğunluq sertifikatı
- ☐ beynəlxalq tranzit daşınmaları

378 İstehsal prosesinin təşkili, texnologiyanın tətbiqi və obyektlərin istismarı üzrə beynəlxalq xidmətlər:

- ☐ marketing adlanır
- ☐ lizinq adlanır
- ☐ pablisiti adlanır
- ☒ injiniring adlanır
- ☐ icarə adlanır

379 Müştərinin sifarişi ilə təsərrüfat fəaliyyətinin təşkili və idarə olunması üzrə məsləhətlər necə adlanır?

- ☐ nou-hau
- ☐ imicmeykerlik
- ☐ monitoring
- ☒ konsaltinq
- ☐ injiniring

380 Təşkilatı mərhələ nə ilə əlaqədardır

- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ sərgi satışın keçirilməsi ilə
- ☐ mənfi və müsbət cəhətlərin qiymətləndirilməsi ilə
- ☒ reklam kataloqunun hazırlanması ilə
- ☐ yarmarka komitəsinin yaradılması ilə

381 Yarmarka komitəsinin qərarı necə rəsmiləşdirilir?

- ☐ rəsmi əmr ilə təsdiqlənir
- ☐ tələbnamələr ilə rəsmiləşdirilir
- ☐ oferta ilə yekunlaşır

- ☒ protokolda əks olunur
- ☐ sifariş blankında əks olunur

382 Aşağıdakılardan hansı yarmarka komitəsi arbitracının fəaliyyətinə daxil deyil?

- ☐ yarmarka ticarətinin iştirakçılarına hüquqi məsələlər üzrə məsləhətlər verir
- ☐ yarmarkaya hüquqi xidməti təmin edir
- ☐ yarmarka iştirakçılarına məsləhət verir
- ☒ yarmarkanın başlangıç mərhələsini təşkil edir
- ☐ müqavilə qabağı mübahisələri nəzərdən keçirir

383 Yarmarkaya təqdim olunmuş əmtəə nümunələrinin qəbulu və saxlanmasını kim təmin edir?

- ☐ müqavilələrin uçotu qrupu
- ☐ yarmarka nəzarət qrup
- ☐ yarmarka komitəsi
- ☒ yarmarka direktorluğu
- ☐ yarmarka tətbiq qrupu

384 Yarmarkalarda bağlanmış müqavilələri kim qeydiyyatda alır?

- ☐ yarmarka komitəsinin işçi qrupu
- ☐ yarmarka komitəsi
- ☐ müqavilələrin uçotu üzrə qrup
- ☒ yarmarka direktorluğu
- ☐ yarmarkanın ümumi iclası

385 Yarmarka komitəsi yarmarka ticarətinin hansı mərhələsində yaradılır?

- ☐ əsas mərhələsində
- ☐ təşkilati mərhələsində
- ☐ yekun mərhələsində
- ☒ başlangıç mərhələsində
- ☐ aralıq mərhələsində

386 Yarmarka ticarətinin təşkili zamanı onun keçirilməsinin əsas mərhələləri hansılardır?

- ☐ başlangıç, satış
- ☐ başlangıç, təşkilati, yekun
- ☐ təşkilati və yekun
- ☒ alışdan əvvəl, alışdan sonra
- ☐ təşkilati, satış

387 Sahə əlamətlərinə görə yarmarkalar necə bölünürlər?

- ☐ bir neçə il müddətində fəaliyyət göstərən, işgüzar xarakterli, istehsal və qeyri istehsal malları yarmarka
- ☐ daimi olmayan yerli yarmarkalardır
- ☐ həftədə bir dəfə keçirilən sahələrarası istehsal sahələrini əhatə edən yarmarkalara bölünür
- ☒ yarmarkalar sahələr və sahələrarası müxtəlif istehsal sahələrinin məmulatlarını əhatə edən yarmarkalara bölünürlər
- ☐ müəyyən dövr üçün mal satışını həyata keçirən sahə daxili və region tipli yarmarkalara bölünür

388 Beynəlxalq yarmarka ticarətinin xarakterik xüsusiyyətləri hansılardır?

- ☐ qiyməti simvolik olaraq təyin edilən ildə bir dəfə keçirilən topdan ticarətdir
- ☐ daimi fəaliyyət göstərən topdan ticarətin bir növüdür
- ☐ bir neçə il müddətində fəaliyyət göstərən, işgüzar xarakterli, istehsal və qeyri istehsal malları
- ☐ alıcısı və satışı peşəkarlar olan ildə bir dəfə keçirilən birjalardır
- ☒ nümunələr üzrə alış yarmarkaların keçirilməsinin dövriyyə əmtəələrin satış müddətinin və yerinin əvvəlcədən müəyyənləşdirilməsi, satıcı və alıcıların kütləvi iştirakı

389 Yarmarka ticarətinin əsas məqsədi nədir?

- ☐ alıcısı və satışı peşəkarlar olan ildə bir dəfə keçirilən birjaldır
- ☐ daimi fəaliyyət göstərən topdan ticarətin bir növüdür
- ☐ əmtəə birjasının bir növü olmaqla, topdan ticarəti həyata keçirir
- ☒ əmtəələrin topdan satışı və alışı, satıcılarla alıcılar arasında birbaşa müqavilələrin bağlanmasıdır
- ☐ qiyməti simvolik olaraq təyin edilən ildə bir dəfə keçirilən topdan ticarətdir

390 Rəqabət reklamı nədir?

- ☐ Əvvəllər reklamlaşdırılmış əmtəəyə olan tələbatın səviyyəsinin saxlanılması məqsədilə həyata keçirilən reklamdır
- ☐ Firma qarşısında seçmə tələbatı yaratmaq vəzifəsi baş qaldırdıqda istifadə olunan reklamdır
- ☐ İstehsalçılarda yeni əmtəəyə qarşı ilkin tələbatı yaratmaq vəzifəsini yerinə yetirmək üçün istifadə olunan reklamdır
- ☒ Reklam edilən əmtəəni rəqib firmaların istehsal etdiyi çoxlu sayda əmtəələrdən fərqləndirən və onun müsbət tərəfini göstərən reklamdır
- ☐ İstehlakçının yaddaşında əmtəə barədə məlumatların yenidən canlandırılması və onu əmtəəni yada salmağa məcbur etmək olan reklamdır

391 Məlumatverici reklam nədir?

- ☐ Əvvəllər reklamlaşdırılmış əmtəəyə olan tələbatın səviyyəsinin saxlanılması məqsədilə həyata keçirilən reklamdır
- ☐ İstehlakçının yaddaşında əmtəə barədə məlumatların yenidən janlandırılması və onu əmtəəni yada salmağa məcbur etməkdə olan reklamdır
- ☐ Firma qarşısında seçmə tələbatı yaratmaq vəzifəsi baş qaldırdıqda istifadə olunan reklamdır
- ☒ İstehlakçılarda yeni əmtəəyə qarşı ilkin tələbatı yaratmaq vəzifəsini yerinə yetirmək üçün istifadə olunan reklamdır
- ☐ Reklam edilən əmtəəni rəqib firmaların istehsal etdiyi çoxlu sayda əmtəələrdən fərqləndirən və onun müsbət tərəfini göstərən reklamdır

392 Reklamın yayım vasitələri seçilərkən hansı qrup amillər nəzərə alınır:

- ☐ reklamın dəyəri, verilmə tezliyi, dayanıqlığı, verilmə vaxtı və sıxlığı, məqsədə aid olmayan (faydasız) auditoriyanın mövcudluğu və reklamın xatırladıcı xarakterli olması;
- ☐ reklamın dəyəri, verilmə tezliyi, dayanıqlığı, verilmə vaxtı və sıxlığı, təsiretmə səviyyəsi, məqsədə aid olmayan (faydasız) auditoriyanın mövcudluğu və reklamın xatırladıcı xarakterli olması;
- ☐ reklamın dəyəri, verilmə tezliyi, dayanıqlığı, verilmə vaxtı və sıxlığı, təsiretmə səviyyəsi, istehlakçı auditoriyasının əhatə edilmə səviyyəsi və reklamın informasiya xarakterli olması;
- ☒ reklamın dəyəri, verilmə tezliyi, dayanıqlığı, verilmə vaxtı və sıxlığı, təsiretmə səviyyəsi, məqsədə aid olmayan (faydasız) auditoriyanın mövcudluğu, istehlakçı auditoriyasının əhatə edilmə səviyyəsi;
- ☐ reklamın dəyəri, verilmə tezliyi, dayanıqlığı, təsiretmə səviyyəsi, məqsədə aid olmayan (faydasız) auditoriyanın mövcudluğu və reklamın xatırladıcı xarakterli olması;

393 Reklam büdcəsinin tərtib edilməsində hansı metodlardan istifadə edilir:

- ☐ "mövcud vəsaitlərə görə" hesablama; satış məbləğinə nisbətən hesablama; rəqabət bərabərliyi; xərclərdə liderlik hesablama metodundan;
- ☐ "mövcud vəsaitlərə görə" hesablama; xərclərdə liderlik; rəqabət bərabərliyi; məqsəd və vəzifələrə əsaslanan hesablama metodundan;
- ☐ xərclərdə liderlik; satış məbləğinə nisbətən hesablama; rəqabət bərabərliyi; məqsəd və vəzifələrə əsaslanan hesablama metodundan;
- ☒ "mövcud vəsaitlərə görə" hesablama; satış məbləğinə nisbətən hesablama; rəqabət bərabərliyi; məqsəd və vəzifələrə əsaslanan hesablama metodundan;
- ☐ "mövcud vəsaitlərə görə" hesablama; satış məbləğinə nisbətən hesablama; xərclərdə liderlik; məqsəd və vəzifələrə əsaslanan hesablama metodundan;

394 Xatırladıcı reklamlardan ən çox məhsulun həyat dövrünün hansı mərhələsində istifadə edilir:

- ☐ böhran mərhələsində
- ☐ inkişaf (artım) mərhələsində;
- ☐ bazara çıxama mərhələsində;
- ☒ stabillik (yetkinlik) mərhələsində;
- ☐ dircəliş mərhələsində;

395 Nəsihətverici reklamlardan ən çox məhsulun həyat dövrünün hansı mərhələsində istifadə edilir:

- ☐ böhran mərhələsində
- ☐ dircəliş mərhələsində;
- ☐ bazara çıxama mərhələsində;
- ☒ inkişaf (artım) mərhələsində;
- ☐ stabillik (yetkinlik) mərhələsində;

396 İnvayronmentalizm:

- ☐ azsaylı xalqların diskriminasiyasına aradan qaldırılmasına yönəlmiş hərəkətdir;
- ☐ istehlakçıların hüquqlarının müdafiəsi üzrə hərəkətdir;
- ☐ azsaylı xalqların hüquqlarının müdafiəsi üzrə hərəkətdir;
- ☒ ətraf mühitin qorunması üzrə hərəkətdir;
- ☐ məhsulların təbliğati üzrə hərəkətdir;

397 Konsümerizm:

- ☐ azsaylı xalqların diskriminasiyasının aradan qaldırılmasına yönəlmiş hərəkətdir;
- ☐ ətraf mühitin qorunması üzrə hərəkətdir;
- ☐ az saylı xalqların hüquqlarının müdafiəsi üzrə hərəkətdir;
- ☒ istehlakçıların hüquqlarının müdafiəsi üzrə hərəkətdir;
- ☐ məhsulların təbliğati üzrə hərəkətdir;

398 Reklamı satışın həvəsləndirilməsindən fərqləndirən cəhət:

- ☐ satışın həvəsləndirilməsindən fərqli olaraq reklam yalnız istehlak vasitələri bazarında həyata keçirilir;
- ☐ satışın həvəsləndirilməsindən fərqli olaraq reklamın məqsədi istehlakın həcmnin artırmaqdır;
- ☐ satışın həvəsləndirilməsindən fərqli olaraq reklamın məqsədi tələbatın həcmi artırmaqdır;
- ☒ satışın həvəsləndirilməsindən fərqli olaraq reklam müəyyən haqq müqabilində (pullu) həyata keçirilir;
- ☐ satışın həvəsləndirilməsindən fərqli olaraq reklam pulsuz həyata keçirilir;

399 İctimaiyyətlə əlaqənin məqsədi:

- ☐ məhsulun yayımını həyata keçirməkdir;
- ☒ xeyirxah münasibətlərin yaradılmasıdır;
- ☐ məhsulu reklam etməkdir;
- ☐ məhsul haqqında istehlakçıya məlumat verməkdir;
- ☐ məhsulun mövqeləşdirilməsidir;

400 Avadanlıqların reklamında reklam yayımının hansı formasında istifadə etmək məqsəduybundur:

- ☐ qaçan sətirələr;
- ☐ radio;
- ☐ televiziya;
- ☒ xüsusi bukletlər;
- ☐ reklam rolidləri;

401 Reklamın televiziya vasitəsi ilə verilməsinin üstünlüyü:

- ☐ onun operativliyi;
- ☐ reklamın verilməsi imkanlarının yüksək olması;
- ☐ reklamın qiymətinin (haqqının) ucuz olması;
- ☐ yuxarıda göstərilən bütün variantlar doğrudur;
- ☒ istehlakçı auditoriyasının genişliyi;

402 Tələbatın hansı halında müəssisənin reklamdan istifadə etməsi effektiv deyildir:

- ☐ neqativ tələbatda;

- ☐ azlan tələbatda;
- ☐ b və c variantlarında;
- ☒ həddən artıq tələbatda;
- ☐ mövsümü tələbatda;

403 Reklam kampaniyasının məqsədi:

- ☐ məhsulun istehlakçılara çatdırılmasını tezləşdirməkdir.
- ☒ məhsul satışının həcmnin artırılmasıdır;
- ☐ məhsul istehsalının həcmnin artırılmasıdır;
- ☐ məhsulun birbaşa satışının həyata keçirilməsidir;
- ☐ məhsulun keyfiyyətinin yüksəltməkdir;

404 Reklam:

- ☐ məhsulun mövqeləşdirilməsidir;
- ☐ iki tərəfli kommunikasiyadır;
- ☒ ünvansız (qeyri şəxsi) və haqqı ödənilən kommunikasiyadır;
- ☐ integrasiya olunmuş kommunikasiyadır;
- ☐ ictimaiyyətlə əlaqədir;

405 Beynəlxalq torqlara daxil olan təkliflər necə adlanır?

- ☐ Si end Ey
- ☒ Tender
- ☐ Oferent
- ☐ Sayns ber
- ☐ Sirs

406 Beynəlxalq torpaqların keçirilməsində neçə mərhələdən istifadə edilir?

- ☐ 6
- ☒ 4
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 5

407 ABŞ-da xəz-dəri hərracı üzrə ixtisaslaşmış iri şirkətlərdən biri hansıdır?

- ☐ “Vul vors”
- ☐ “Qudzon Bey”
- ☒ “Nyu-York Okşin K”
- ☐ “Fouk fər KO”
- ☐ “Robek”

408 Beynəlxalq torqların növlərinə aşağıdakılardan hansı daxildir?

- ☐ Dolayı torqlar
- ☐ Birbaşa torqlar
- ☐ Nümunəvi torqlar
- ☒ Qapalı torqlar
- ☐ İxtisaslaşmış torqlar

409 Aşağıdakı firmalardan hansı hərrac ticarəti ilə məşğul olan firmalardır?

- ☐ innovasiya firmalar
- ☒ ixtisaslaşmış firmalar
- ☐ ticarət firmaları
- ☐ istehsal firmaları

☐ sığorta firmaları

410 Hərrac torqu (ticarəti) hərracın keçirilməsinin neçənci mərhələsində aparılır?

- ☐ 5
- ☐ 4
- ☒ 3
- ☐ 1
- ☐ 2

411 Beynəlxalq hərraclar neçə mərhələdə keçirilir?

- ☐ 3
- ☒ 4
- ☐ 7
- ☐ 5
- ☐ 6

412 ABŞ və Kanadanın hərraclarında daha çox satılan mallar hansılardır?

- ☐ çay
- ☒ xəz-dəri malları
- ☐ zinət əşyaları
- ☐ ev əşyaları
- ☐ tütün

413 Beynəlxalq hərrac hansı quruma daxildir?

- ☐ tikinti
- ☐ maliyyə
- ☐ sənaye
- ☒ ticarət
- ☐ sığorta

414 Transmilliləşmə indeksi nədir:

- ☐ ümumi ticarətin həjmində firmadaxili ticarətin payı, ümumi satışın həjmində xarici satışın payı və ümumi işçilərin həjmində xaricdə işləyənlərin sayı göstəricilərinin orta ədədidir.
- ☐ ümumi aktivlərin həjmində xarici aktivlərin payı, ümumi satışın həjmində xarici satışın payı və ümumi ticarətin həjmində firmadaxili ticarətin payı göstəricilərinin orta ədədidir.
- ☐ ümumi ticarətin həjmində firmadaxili ticarətin payı, ümumi işçilərin həjmində xaricdə işləyənlərin sayı və ümumi filialların həjmində xaricdəki filialların sayı göstəricilərinin orta ədədidir.
- ☐ ümumi aktivlərin həjmində xarici aktivlərin payı, ümumi satışın həjmində xarici satışın payı və ümumi filialların həjmində xaricdəki filialların sayı göstəricilərinin orta ədədidir.
- ☒ ümumi aktivlərin həjmində xarici aktivlərin payı, ümumi satışın həjmində xarici satışın payı və ümumi işçilərin həjmində xaricdə işləyənlərin sayı göstəricilərinin orta ədədidir.

415 Texnologiyaların ötürülməsinin ən mühüm forması hansıdır:

- ☐ faktoring
- ☐ forfeyting
- ☒ lisenziya müqavilələri
- ☐ inciniring müqavilələri
- ☐ françayzing müqavilələri

416 Beynəlxalq yarmarkalar hansı fəaliyyət növünə daxildir?

- ☐ Kənd təsərrüfatı
- ☒ Ticarət
- ☐ Sənaye

- ☐ Sığorta
- ☐ Maliyyə

417 Regiondaxili sərgilərin neçə növü fəaliyyət göstərir:

- ☐ 7
- ☒ 5
- ☐ 3
- ☐ 2
- ☐ 6

418 Regiondaxili sərgilərin növlərinə aşağıdakılardan hansı daxildir:

- ☐ Kənd təsərrüfatı sərgisi
- ☒ Səyyar sərgilər
- ☐ Sənaye sərgisi
- ☐ Ticarət sərgisi
- ☐ Nümunələr üzrə sərgi

419 Yarmarkaların keçirilməsinin əsas məqsədi nədən ibarətdir:

- ☐ İstehsal əlaqələrini möhkəmləndirmək
- ☒ Ticarət sazişləri bağlamaq üçün yeni nailiyyətləri nümayiş etdirmək
- ☐ Geniş çeşidli malları nümayiş etdirmək
- ☐ Alıcılara daha yaxşı xidmət etmək
- ☐ Xarici ticarət dövriyyəsini artırmaq

420 Lisenziyaların növlərinə aid deyil:

- ☒ tam lisenziya,
- ☐ müstəsna lisenziya
- ☐ qapalı lisenziy,
- ☐ natamam lisenziy
- ☐ açıq lisenziya,

421 Aşağıdakılardan hansı müəlliflik hüququ obyektidir?

- ☐ bağ, park dizayn nümunələri
- ☐ kino ssenariləri
- ☒ virus ştamminin yeni alınma üsulu
- ☐ antologiyalar
- ☐ heykəltəraşlıq nümunələri

422 Əqli mülkiyyətin hüquqi müdafiəsi formalarına aid deyil:

- ☒ milli şirkətlər, fiziki şəxslər, onların kommersiya sövdələşmələri haqda məlumatların müdafiəsi
- ☐ əmtəə nişanları və xidmət nişanlarının müdafiəsi
- ☐ maddi daşıyıcı üzərində fiksə olunmuş integral mikrosxemlərin topologiyasının hüquqi müdafiəsi
- ☐ milli hüquqi və fiziki şəxslərə məxsus əqli mülkiyyətin xarici istifadəçilərinin hüquqlarının lisenziya əsasında müdafiəsi
- ☐ bədii və elmi əsərlərin müəlliflik hüququnun müdafiəsi

423 İdeyalar, yaradıcılığın ticarəti və onlara qoyulan sərmayə barədə qaydaları əhatə edən ÜTT-nin əsas sazişi hansıdır?

- ☐ Xidmətlərin Ticarəti haqqında Əsas Saziş
- ☒ Əqli mülkiyyət Sazişi
- ☐ ÜTT-nin ICSID Sazişi
- ☐ İnvestisiya fəaliyyətinin ticarət aspektlərini əks etdirən Əsas Saziş

☐ Əmtəələrə Ticarət haqqında Əsas Saziş

424 Beynəlxalq ticarətin müəllif hüquqlarının qorunması, patent, istehsal markası, sənaye dizaynı kimi aspektləri ÜTT-nin aşağıda göstərilmiş hansı çoxtərəfli müqaviləsi ilə tənzimlənir?

- ☐ INCOTERMS
- ☐ Ticarətlə əlaqəli investisiya məsələləri üzrə müqavilə (TRIMs)
- ☐ Tariflər və Ticarət üzrə Baş Saziş (GATT)
- ☒ Ticarətlə əlaqəli əqli mülkiyyət məsələləri üzrə müqavilə (TRIPs)
- ☐ Xidmətlərə Ticarət üzrə Baş Saziş (GATS)

425 ÜTT-nin Ticarətlə əlaqəli əqli mülkiyyət məsələləri üzrə müqavilə (TRIPs) ilə tənzimlənən məsələlər hansı cavabda düzgün göstərilmişdir?

- ☐ Doğru cavab yoxdur
- ☐ Kənd təsərrüfatı və tekstil, dövlət alışı, məhsul istehsalı standartları və s. məsələlər
- ☐ Bank, sığorta, telekommunikasiya, otelçilik xidmətləri və s. ilə əlaqədar məsələlər
- ☒ Müəllif hüquqlarının qorunması, patentlər, istehsal markaları, sənaye dizaynı və s. məsələlər
- ☐ Üzv dövlətlər arasında yaranan ticarət mübahisələrinin həlli məsələləri

426 İntelektual mülkiyyətin qorunması məsələlərinin əks olunduğu ÜTT Sazişi aşağıdakılardan hansıdır?

- ☐ WTO
- ☐ TRIMs
- ☐ GATS
- ☐ GATT
- ☒ TRIPs

427 Aşağıdakı ÜTT Sazişlərindən hansı texniki inkişafında, texnologiyaların qarşılıqlı mübadiləsi və ötürülməsində daha böyük rol oynayan sazişdir?

- ☐ TRIMs
- ☐ GATT
- ☒ TRIPs
- ☐ GATS
- ☐ WTO

428 ÜTT-nin sənədlər blokuna daxil olan aşağıdakı çoxtərəfli müqavilələrdən hansı əqli mülkiyyət hüquqlarının ticarət aspektlərini əhatə edir?

- ☐ GATT
- ☒ TRIPS
- ☐ INCOTERMS
- ☐ TRIMs
- ☐ GATS

429 Baş lisenziya dedikdə başa düşülür:

- ☐ Heç biri
- ☒ Müəyyən müddət ərzində kəmiyyət və ya dəyər məhdudiyyəti olmadan malın dünyanın istənilən ölkəsinə ixracı və ya idxalı üçün verilən icazə nəzərdə tutulur
- ☐ İl ərzində bu və ya digər malın ixracına və ya idxalına əməliyyatların sayına məhdudiyyət qoyulmadan verilən icazə başa düşülür
- ☐ İxracatçı və ya idxalatçı tərəfindən müraciət edildikdən sonra (bu müraciət dövlət orqanı tərəfindən rədd edilə bilməz) dərhal verilən icazədir
- ☐ Hamısı

430 Elmi-texniki inkişaf zonasının hansı nümunələri vardır?

- ☐ Düzgün variant yoxdur

- ☒ Texnopolis və texnopark
- ☐ Spesefik və xüsusi
- ☐ Texniki və iqtisadi
- ☐ Ümumi və xüsusi

431 Hansı xidmətə görə lisenziya ödənişləri həyata keçirilmir:

- ☐ əmtəə nişanından istifadəyə görə
- ☒ telefon və poçt xidmətinə görə
- ☐ ticarət markasından istifadəyə görə
- ☐ patentdən istifadəyə görə
- ☐ filmlərin prokatına görə

432 Texnologiyadan istifadə üzrə lisenziyalara aid deyil:

- ☐ tam lisenziya
- ☐ müstəsna lisenziya
- ☒ formal lisenziya
- ☐ qeyri-müstəsna lisenziya
- ☐ sublisenziya

433 Hansı variant texnologiyalar idxalının iqtisadi məqsədəuyğunluğunu xarakterizə etmir?

- ☐ xarici texnologiyalar əsasında istehsal edilən məhsul ixracının genişləndirilməsi
- ☒ əmtəə idxalını artırma vasitəsi
- ☐ yüksək texniki səviyyə yeniliklərini əldə etmək imkanı
- ☐ ETTKİ-nə məsrəflərə qənaət etmək vasitəsi
- ☐ əmtəə idxalına məsrəflərin azalması vasitəsi

434 Texnologiyaların ixracının iqtisadi məqsədəuyğunluğunu hansı variant xarakterizə etmir?

- ☐ əmtəə ixracını genişləndirmək üsulu
- ☒ xarici ölkə üzərində nəzarəti ələ keçirmək
- ☐ gəlirin artırılması üsulu və əmtəə bazarı uğrunda mübarizə
- ☐ maddi formada əmtəə ixracı problemlərini azaltmaq
- ☐ xarici firma üzərində nəzarəti ələ keçirmək

435 Lisenziya müqavilələrində tərəflər necə adlanır:

- ☐ Komitent və komissioner
- ☒ Lisenziat və lisenziar
- ☐ Sifarişçi və icraçı
- ☐ Satıcı və alıcı
- ☐ Prinsipal və agent

436 Yüksək texnologiyalardan istifadə üçün lisenziyaların növləri:

- ☐ Müstəsna və qeyri-müstəsna
- ☒ Müstəsna, qeyri-müstəsna və tam
- ☐ Müstəsna
- ☐ Qeyri-müstəsna
- ☐ Müstəsna və tam

437 Aşağıdakılardan biri texnoloji mübadilənin kommersiya formalarına aid deyil:

- ☐ inciniring xidmətləri
- ☒ mütəxəssislərin miqrasiyası
- ☐ yeni texniki texnoloji işləmələr bazasında maşın və avadanlıqların yaradılması
- ☐ ixtisaslı işçi qüvvəsinin hazırlanması

☐ idarəetmə müqavilələri

438 Texnologiyaların ötürülməsinin ən mühüm forması hansıdır:

- ☐ incinirinq müqavilələri
- ☒ lisenziya müqavilələri
- ☐ faktoring
- ☐ forfeyting
- ☐ franşayzing müqavilələri

439 Hansı xidmətə görə lisenziya ödənişləri həyata keçirilmir:

- ☐ patentdən istifadəyə görə
- ☐ telefon və poçt xidmətinə görə
- ☐ filmlərin prokatına görə
- ☐ əmtəə nişanından istifadəyə görə
- ☒ ticarət markasından istifadəyə görə

440 Texnologiyadan istifadə üzrə lisenziyalara aid deyil:

- ☐ formal lisenziya
- ☐ sublisenziya
- ☐ qeyri-müstəsna lisenziya
- ☒ müstəsna lisenziya
- ☐ tam lisenziya

441 Beynəlxalq lisenziya ticarətinin inkişafında güdülən mühüm amil nədir?

- ☐ Xarici ölkələrdə podrat istehsalı ilə məşğul olmaq marağıdır
- ☒ Lisenziar və lisenziya tərəfindən güdülən kommersiya marağıdır
- ☐ Keyfiyyətli məhsul istehlak etmək və onu dünya bazarına çıxarmaq marağıdır
- ☐ TMŞ- in digər ölkələrdə öz qız müəssisələrini yaratmaq marağıdır
- ☐ Digər müəssisələrdə birgə istehsal və kommersiya müəssisələri yaratmaq marağıdır

442 Royalti anlayışının məğzi aşağıda göstərilən cavablardan hansına uyğun gəlir?

- ☐ Nəqliyyat xidmətinə görə ödənişlər
- ☐ İnjinirinq xidmətinə görə ödənişlər
- ☒ Lisenziya müqaviləsinin reallaşması zamanı alıcının satıcıya ödədiyi ödənişi
- ☐ İcarə haqqının ödənilməsi
- ☐ Franşayzing xidmətinə görə ödənişlər

443 Nəqliyyat xidmətlərini təklif edən və həmin məxsusi növ əmtəələrə tələbatı olan tərəf arasında olan müqavilələr dairəsi aşağıdakıdır:

- ☐ Dünya səmişin nəqliyyatı bazarı
- ☒ Dünya fraxt xidməti bazarı
- ☐ Dünya nəqliyyat xidməti bazarı
- ☐ Regional nəqliyyat xidməti bazarı
- ☐ Dünya xidmət bazarı

444 XX əsrin sonunda dünya informasiya xidmətləri bazarının başlıca subyekti:

- ☐ Böyük Britaniya
- ☒ ABŞ
- ☐ Almaniya
- ☐ Rusiya
- ☐ Çin

445 İnformasiya xidmətlərinin alqı-satqısına aid olmayan informasiya növü hansıdır:

- ☐ İşgüzar informasiya
- ☒ Smeta-layihə sənədləri
- ☐ Dar profilli mütəxəssislər üçün informasiya
- ☐ Hüquqi informasiya
- ☐ İstehlakçı informasiyası

446 Beynəlxalq elmi-texniki xidmətlərə aid olmayan xidmət növünü qeyd edin:

- ☐ Avadanlıqların quraşdırılması ilə bağlı xidmətlər
- ☒ Məhsulun satışı ilə bağlı xidmətlər
- ☐ Yeni avadanlıqlarda işləmək üçün mütəxəssislərin hazırlanması ilə bağlı xidmətlər
- ☐ Obyektin tikintisi ilə bağlı xidmətlər
- ☐ Obyektlərin tikintisinin layihələşdirməsi xidməti

447 Lisenziya və royaltə ödənişləri edilən xidmətləri qeyd edin.

- ☐ Poçt rabitəsi xidməti
- ☒ Ticarət markasından istifadə
- ☐ Telefon əlaqəsi xidməti
- ☐ Xaricdə obyektlərin tikintisi
- ☐ Reklam xidməti

448 Aşağıdakılardan biri texnoloji mübadilənin kommersiya formalarına aid deyil:

- ☐ yeni texniki texnologiyaların işləmələr bazasında maşın və avadanlıqların yaradılması
- ☒ mütəxəssislərin miqrasiyası
- ☐ injiniring xidmətləri
- ☐ idarəetmə müqavilələri
- ☐ ixtisaslı işçi qüvvəsinin hazırlanması

449 Aşağıdakılardan biri texnoloji mübadilənin qeyri-kommersiya formalarına daxil deyil:

- ☐ elmi-texniki nəşrlər
- ☒ idarəetmə müqavilələri
- ☐ elm və texnika sahəsində əməkdaşlıq istiqamətində beynəlxalq təşkilatların fəaliyyəti
- ☐ mütəxəssislərin miqrasiyası
- ☐ sərgilərin və yarmarkaların keçirilməsi

450 Patentlərin və françayzingin əsasında fəaliyyət göstərən TMK və milli şirkətlər əsasən hansı ölkələrdə daha da çoxdur?

- ☐ ABŞ, Rusiya, Qərbi Avropa
- ☐ ABŞ, Fransa, Meksika
- ☐ ABŞ, Fransa, Meksika, Braziliya, Columbiya
- ☒ Çin, Hindistan, Türkiyə, C. Koreya
- ☐ ABŞ, Yaponiya

451 Beynəlxalq intellektual mülkiyyət təşkilatını yaratmaqda məqsəd

- ☐ elmi-texniki tərəqqini inkişaf etdirmək
- ☒ bədii əsərləri qoruyub saxlamaq
- ☐ sahibkarlığı müdafiə etmək
- ☐ işgüzarlığı artırmaq
- ☐ biznesi genişləndirmək

452 Lisenziyaların bölüşdürülməsi üsullarına nə aiddir?

- ☐ Kvota
- ☐ Səhm
- ☒ Auksion
- ☐ Bank
- ☐ Veksel

453 Lisenziyaların bölüşdürülməsində sonuncu üsul hansıdır?

- ☐ Ümumi üsul
- ☒ İdxal üsulu
- ☐ Satış üsulu
- ☐ Məsrəf üsulu
- ☐ Hərrac üsulu

454 Dövlət hansı vaxt intervalında hər hansı malın müəyyən olunmuş miqdarda idxalı üçün lisenziyanın bu və ya digər konkret vaxtda və yerdə açıq satış hərrac keçirdiyini elan edir?

- ☐ Qeyri müəyyən vaxtda
- ☒ 3 aydan bir
- ☐ 6 aydan bir
- ☐ 9 aydan bir
- ☐ 1 ildən bir

455 İdxal lisenziyaları dövlət tərəfindən hansı formalarda satıla bilər?

- ☐ Yalnız hərrac vasitəsi ilə
- ☐ Aşkar formada
- ☒ Hərrac vasitəsi ilə və ya gizli formada
- ☐ Vasitəli formada
- ☐ Yalnız gizli formada

456 Yeni texnologiyanın meydana gəlməsi növbəti hərəkətə gətirib çıxarır:

- ☐ yalnız cəmi təklifəyrisinin sağına;
- ☐ yalnız cəmi tələb əyrisinin sağına;
- ☐ heç biri
- ☒ həm cəmi tələb əyrisinin, həm də cəmi təklifəyrisinin sağına;
- ☐ cəmi tələb əyrisini sağa, cəmi təklifəyrisini sola.

457 Beynəlxalq lisenziyalaşma nədir?

- ☐ Müxtəlif ölkə TMŞ-in bir-birinə lisenziya satmasıdır
- ☒ İxtiranın beynəlxalq aləmdə patentləşdirilməsidir
- ☐ İnkişaf etmiş ölkələr arasında lisenziya mübadiləsidir
- ☐ Xaricə lisenziya verilməsidir
- ☐ Dövlətlərarası lisenziya mübadiləsidir

458 İxtiraya patent nə deməkdir?

- ☐ İxtira sirrinin qorunmasıdır
- ☐ İxtiracının öz vasitəsi hesabına ixtiranın sirrini qorumaq və ona patent vermək üçün dövlətlə müqavilə bağlanmasıdır
- ☒ İxtiracıya və onun varisinə ixtiradan istifadə üçün inhisarçı hüquq verilməsi barədə səlahiyyətli dövlət orqanı tərəfindən verilən şəhadətnamədir
- ☐ İxtiracıya ixtirayı satmaq üçün inhisarçı hüquqa malik olması barədə dövlət tərəfindən verilən şəhadətnamədir
- ☐ İxtiracıya yalnız müəyyən müddət ərzində ixtiraya inhisarçı hüquqa malik olması barədə səlahiyyətli dövlət orqanları tərəfindən verilən şəhadətnamədir

459 Patent və lisenziya üzrə beynəlxalq əməliyyatlar

- ☐ TMŞ-in birinin digərinə istehsal sirtindən əmtəə nişanından istifadə etməyə hüquq verməsidir
- ☒ İxtiraların, qabaqcıl texnologiyaların, texniki bilik və təcrübənin satılmasıdır
- ☐ Bir ölkə müəssisəsinin yaxud ixtiraçısının digər ölkənn müəssisə və ixtiraçısına patent satıb əvəzində lisenziya mübadiləsidir
- ☐ Ölkələrarası lisenziya mübadiləsidir
- ☐ Ölkələrarası patent alqı-satqısıdır

460 Lisenziyalaşdırma nədir:

- ☐ gömrük deklarasiyasının verilməsi üçün icazə;
- ☒ müəyyən ixrac və ya idxal sövdələşmələrinin həyata keçirilməsinə icazə.
- ☐ dövlət sərhəddini keçən predmetlərə münasibətdə tətbiq olunan gömrük prosedurları məcmusu;
- ☐ müqavilə bağlanması üçün icazə;
- ☐ müəyyən əmtəə növünün idxal və ixracı həcmində dövlət tərəfindən təyin edilmiş məhdudidyyət;

461 Əqli mülkiyyətin müdafiəsi üzrə beynəlxalq normalara aid deyil:

- ☒ “Müəlliflik hüquqlarının müdafiəsi üzrə Brüssel Konvensiyası”
- ☐ 1883-il “ Sənaye mülkiyyətinin qorunması üzrə Paris konvensiyası
- ☐ 1891-ci il “ İşarələrin beynəlxalq qeydiyyatı üzrə Madrid Sazişi”
- ☐ “Ədəbiyyat və bədii əsərlərin müdafiəsi haqda Bern Konvensiyası”
- ☐ “ Patent kooperasiyası haqda Müqavilə”-1970-ci il

462 Aşağıdakı lisenziya müqavilələrindən hansı texnologiya sahibində daha çox hüquq saxlayır:

- ☐ sublisenziya
- ☐ açıq lisenziya
- ☐ tam lisenziya
- ☐ müstəsna lisenziya
- ☒ qeyri müstəsna lisenziya

463 Lisenziyalara görə ödənişlərin formalarına aid deyil:

- ☐ royalty
- ☐ pauşal
- ☒ antidempinq
- ☐ kompensasiya
- ☐ qarışıq

464 Sənaye mülkiyyətinin qorunması haqda konvensiya hansıdır?

- ☐ 1887-ci il Vaşinqton Konvensiyası
- ☒ 1883 –cü il Paris Konvensiyası
- ☐ 1891-ci il Vyana Konvensiyası
- ☐ 1961-ci il Roma Konvensiyası
- ☐ 1881-ci il Bern Konvensiyası

465 İşarələrin beynəlxalq qeydiyyatı hansı normativ sənədlə tənzimlənir?

- ☐ 1894-cü il Brüssel sazişi
- ☒ 1891-ci il Madrid sazişi
- ☐ 1883–cü il Paris Konvensiyası
- ☐ 1881-ci il Bern Konvensiyası
- ☐ 1961-ci il Roma Konvensiyası

466 Maddi istehsal sferasındakı nisbətlər (ilk növbədə sənaye və k/t arasında nisbət) ölkələrin inkişaf növünə aid edilməsini müəyyənləşdirmir?

- ☐ sənaye;

- ☒ postsənaye;
- ☐ aqrar;
- ☐ aqrar-sənaye;
- ☐ ağır sənaye;

467 Hansı variant dünya sənayesinin quruluşunu səciyyələndirmir?

- ☐ sahə quruluşu (istehsal-texniki);
- ☒ müəssisə quruluşu;
- ☐ məkan (ərazi) quruluşu;
- ☐ ictimai quruluşu;
- ☐ təşkilatı quruluşu;

468 İstehsalın beynəlxalq ixtisaslaşmasının hansı növləri mövcuddur?

- ☐ sahələrarası, sahədaxili, ayrı-ayrı müəssisələr üzrə ixtisaslaşma
- ☒ sahədaxili, sahələrarası, ayrı-ayrı ölkələr üzrə ixtisaslaşma
- ☐ sahədaxili, sahələrarası, ölkə qruplarını
- ☐ ayrı-ayrı müəssisələr, ayrı-ayrı ölkələr, ölkə qrupları üzrə ixtisaslaşma
- ☐ sahələrarası, ayrı-ayrı müəssisələr, ölkə qrupları üzrə ixtisaslaşma

469 Dünya iqtisadiyyatının qloballaşması səviyyəsi müəyyən edilərkən hansı göstəricidən istifadə edilmir?

- ☐ cəmi investisiyalar həcmivə dinamikası ilə müqayisədə birbaşa xarici investisiyaların həcmi və dinamikası
- ☐ dünyada cəmi ümumi məhsulun həcmi və artım sürəti ilə müqayisədə beynəlxalq əmtəə və xidmətlər istehsalının həcmivə artım sürəti
- ☐ pul bazarlarının ümumi miqyası ilə müqayisədə valyuta bazarlarının həcmi və dinamikası
- ☒ rəqib firmalarla müqayisədə firma gəlirlərinin həcmi və dinamikası
- ☐ ümumi məhsulla müqayisədə əmtəə və xidmətlər üzrə cəmi beynəlxalq ticarətinin həcmi və artım sürəti

470 Sənayeləşmə əmsalı aşağıdakı nisbəti əks etdirir:

- ☐ maşınqayırma sənayesi məhsulunun həcmi bütün sənaye məhsulu həcminə nisbəti
- ☒ bütün dünya ölkələrinin sənaye məhsulu həcmində bir dövlətin payının onun dünya əhalisinin tərkibindəki payına nisbəti
- ☐ ölkə ÜDM-da sənaye məhsulunun payı
- ☐ ölkə sənaye məhsulunun həcmi kənd təsərrüfatı məhsullarının həcminə nisbəti
- ☐ bütün dünya ölkələrinin sənaye məhsulu həcmi dünya ÜDM-un həcminə nisbəti

471 Müxtəlif tipli ölkələrdə sənayeləşmə prosesinin inkişaf xüsusiyyətlərini xarakterizə edən göstəricilərdən biri aşağıdakıdır:

- ☐ mexanikləşdirmə əmsalı
- ☐ elektriklişdirmə
- ☒ sənayeləşmə əmsalı
- ☐ intensivləşmə əmsalı
- ☐ ekstensiv

472 Hansı variant beynəlxalq istehsal-texniki əməkdaşlığın təşkilati forması deyildir?

- ☐ firmalararası elmi-tədqiqat birliklərinin təşkili
- ☒ əməkdaşlıq edən firmaların fəaliyyətlərinin uzlaşdırılması üçün xüsusi orqanın yaradılması
- ☐ sənaye əməkdaşlığı üzrə razılaşma
- ☐ birgə şirkətlər formasında firmaların birləşməsi
- ☐ əmtəə satışı üzrə razılaşma

473 Müştərinin sifarişi ilə təsərrüfat fəaliyyətinin təşkili və idarə olunması üzrə məsləhətlər necə adlanır?

- ☐ nou-hau
- ☒ konsaltinq

- ☐ monitoring
- ☐ imicmeykerlik
- ☐ injiniring

474 Orta müddətli lizinq hansı lizinqdır?

- ☐ 1 ildən - 5 ilə qədər
- ☐ 2 ildən - 3 ilə qədər
- ☐ 3 ildən - 5 ilə qədər
- ☒ il yarımından - 3 ilə qədər
- ☐ 1 ildən - 3 ilə kimi

475 Lizinq kompaniyalarının təsisçiləri kim ola bilər?

- ☐ düzgün variant yoxdur
- ☒ hüquqi, fiziki şəxslər və fərdi sahibkarlar
- ☐ xarici və yerli sahibkarlar
- ☐ müştərək müəssisələr, hüquqi şəxslər
- ☐ fiziki şəxslər və qeydə alınmış fərdi sahibkarlar

476 Lizinq fəaliyyəti kim tərəfindən həyata keçirilir?

- ☐ Lizinq fəaliyyəti xüsusi lizinq bankları vasitəsi ilə aparılır
- ☐ lisenziyalı Forteytinq kompaniyaları tərəfindən
- ☒ lisenziyalı lizinq kompaniyaları tərəfindən
- ☐ lisenziyalı sahibkarlar tərəfindən
- ☐ lisenziyalı faktoring kompaniyaları tərəfindən

477 Lizinq sövdələşmələrinin tərəfləri kim ola bilər?

- ☐ sahibkarların iri bazar subyektləri
- ☒ Azərbaycan respublikasının rezidentləri, qeyri rezidentləri
- ☐ fərdi və fiziki şəxslər
- ☐ Azərbaycan respublikasının rezidentləri və digər şəxslər
- ☐ Azərbaycan respublikasının qeyri rezident və digər şəxslər

478 Maşın və avadanlıqların ijarəsinin əsas formaları hansılardır?

- ☐ Forteytinq, serter, xayrinq
- ☒ Kentinq, Jerter, Xayrinq, Lizinq
- ☐ xayrinq kentinq, strateci avanslar, holding
- ☐ jerter, bankinq, Freyding, konqlomerat
- ☐ Konsalting, Lizinq, Faktoring

479 Lizinq iqtisadi məzmununa görə nəyə aiddir?

- ☐ müştərək müqavilələrə
- ☐ lisenziyalığa
- ☒ birbaşa investisiyaya
- ☐ tollinq
- ☐ podrat istehsalına

480 Operativ lizinq nədir?

- ☐ müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər
- ☐ maliyyə lizinqinin bir növüdür. Bu zaman lizinq predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir
- ☐ qısa müddətə tətbiq edilən maliyyə
- ☒ lizinqin elə bir növüdür ki, bu zaman lizinq verən öz təhlükə və riski əsasında əmlak əldə edir və onu lizinq predmeti qismində müəyyən haqq və şərtlərlə lizinq alanın müvəqqəti ixtiyarına və istifadəsinə verir

- ☐ müştərinin debitor borcunun qaytarılmasıdır

481 Qaytarılan lizinq nədir?

- ☐ qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir
- ☒ maliyyə lizinqinin bir növüdürki, bu zaman lizinq predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir
- ☐ müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər
- ☐ lizinqin elə bir növüdür ki, bu zaman lizinq verən öz təhlükə və riski əsasında əmlak əldə edir
- ☐ qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir

482 Beynəlxalq lizinq nədir?

- ☐ qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir
- ☐ malların AR-nın gömrük ərazisindən bu əraziyə qaytarılmaq haqqında öhdəliyin götürülmədən aparılmasından ibarət gömrük recimidir
- ☒ bu halda lizinq verən və lizinq alan qeyri-rezident olur
- ☐ bu lizinq həyata keçirilərkən lizinq alan da, lizinq verən də, satıcı da AR-nın rezidenti olurlar
- ☐ qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir

483 Daxili lizinq nədir?

- ☐ malların AR-nın gömrük ərazisindən bu əraziyə qaytarılmaq haqqında öhdəliyin götürülmədən aparılmasından ibarət gömrük recimidir
- ☒ bu lizinq həyata keçirilərkən lizinq alan da, lizinq verən də, satıcı da AR-nın rezidenti olurlar
- ☐ müəyyən dövr ərzində əmtəənin ixracına və idxalına verilmiş icazənin maksimal həcmidir
- ☐ müəyyən sayda əmtəənin şərtləşdirilmiş sayda digər bir əmtəəyə dəyişdirilməsini nəzərdə tutan sövdələşmədir
- ☐ qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir

484 Lizinq nədir?

- ☐ qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir
- ☒ əmlakın əldə edilməsi və onun lizinq müqaviləsi əsasında müəyyən ödəniş haqqı ilə müəyyən müddətə və müqavilədə nəzərdə tutulmuş müəyyən şərtlərlə, lizinq alanın əmlakı almaq hüquq əsasında fiziki və hüquqi şəxslərlə icarəyə verilməsi üzrə investisiya fəaliyyətinin bir növüdür
- ☐ bu halda lizinq verən və lizinq alan qeyri-rezident olur
- ☐ bu lizinq həyata keçirilərkən lizinq alan da, lizinq verən də, satıcı da AR-nın rezidenti olurlar
- ☐ qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir

485 Ölkələrin Beynəlxalq Ticarətə qoşulmasının əsas səbəbinə aiddir:

- ☐ Məşğulluğu təmin etmək
- ☐ Kasıb ölkələrdə əhalinin rifahını yüksəltmək
- ☐ Digər ölkələr üzərində nüfuz dairəsini gücləndirmək
- ☒ Milli və beynəlxalq qiymətlər arasındakı fərqlərdən qazanmaq
- ☐ İnvestisiya cəlb etmək

486 Proteksionist ticarət siyasəti üçün xarakterik deyil:

- ☐ sahibkarları durğunluğa yönəldir
- ☐ monopoliya yaradır
- ☐ rəqabətə mane olur
- ☒ optimal resurs bölgüsünü təmin edir
- ☐ resursların səmərəli bölgüsünə mane olur

487 Firmaların BT-yə qoşulma səbəblərinə aid deyil:

- ☐ daha çox mənfəət əldə etmək
- ☐ boş potensialdan istifadə etmək
- ☐ xərcləri azaltmaq

- ☒ nisbi üstünlüklər
- ☐ ölkədaxili faydalılığın olması

488 Beynəlxalq ticarətə təsir edən amillərə aid deyil:

- ☐ iqlim
- ☐ müharibələr
- ☐ məsafə
- ☒ ixtisaslaşma
- ☐ biznes tsiklləri

489 Beynəlxalq ticarətdərisklər hansı qruplara ayrılır?

- ☐ siyasi və sosial
- ☐ təşkilati və iqtisadi
- ☐ sosial və iqtisadi
- ☒ siyasi və iqtisadi
- ☐ sosial və texniki

490 Bunlardan biri ölkələrarası ticarətlə bölgələrarası ticarətin fərqlərinə daxil deyil:

- ☐ fərqli siyasi vahidlər
- ☐ fərqli pul vahidlərinin olması
- ☐ istehsal faktorunun hərəkətindəki fərqliliklər
- ☒ coğrafi fərqlər
- ☐ fərqli bazarlar

491 Hansı variant iqtisadi integrasiya qruplaşmalarının məqsədlərinə daxil deyil?

- ☐ iqtisadiyyatın quruluşunda dəyişikliklərə kömək
- ☐ əlverişli xarici siyasət mühitinin yaradılması
- ☐ miqyas iqtisadiyyatının üstünlüklərindən istifadə etmək
- ☒ ölkənin hərbi doktrinasına yardım
- ☐ ticarət siyasəti məsələlərinin həlli

492 Azərbaycan Respublikasının ödəniş (tədiyyə) balansında Cari əməliyyatlar hesabına daxil edilmir:

- ☐ cari transfertlər
- ☐ xidmət balansı
- ☐ xarici ticarət balansı
- ☒ emiqrantların transfertləri
- ☐ gəlirlər

493 Ölkənin ödəniş (tədiyyə) balansı özündə əks etdirmir:

- ☐ ödənilmiş xidmət idxalı və ixracı
- ☐ faktiki olaraq həyata keçirilmiş daxilolmalar və ödənişlər
- ☐ ödənilmiş əmtəə idxalı və ixracı
- ☒ həyata keçirilməmiş ödənişlər
- ☐ həqiqi alınmış və ya verilmiş kreditlər və investisiyalar

494 Beynəlxalq hesabatlar balansı:

- ☐ müxtəlif ölkələrin Mərkəzi Banklarının pul tələblərinin nisbətini əks etdirən statistik hesabat
- ☐ müxtəlif ölkə banklarının pul tələblərinin nisbətini əks etdirən statistik hesabat
- ☐ bir firmanın digər ölkənin firmasına pul tələblərinin nisbətini əks etdirən statistik hesabat
- ☒ bir ölkənin digər ölkəyə pul tələbləri və öhdəlikləri, daxil olmalar və ödənişlərinin nisbətini əks etdirən statistik hesabat
- ☐ müxtəlif ölkələrin maliyyə institutlarının pul tələblərinin nisbətini əks etdirən statistik hesabat

495 İqtisadi fəaliyyətin qloballaşması hansı istiqamətdə getmir?

- ☐ beynəlxalq maliyyə əməliyyatları
- ☐ xidmətlər üzrə beynəlxalq ticarət
- ☐ əmtəələr üzrə beynəlxalq ticarət
- ☒ idxal və ixrac beynəlxalq nəzarət
- ☐ istehsal amillərinin beynəlxalq hərəkəti

496 Hansı variant beynəlxalq istehsal-texniki əməkdaşlığın təşkilati forması deyildir?

- ☐ firmalararası elmi-tədqiqat birliklərinin təşkili
- ☐ birgə şirkətlər formasında firmaların birləşməsi
- ☐ sənaye əməkdaşlığı üzrə razılaşma
- ☒ əməkdaşlıq edən firmaların fəaliyyətlərinin uzlaşdırılması üçün xüsusi orqanın yaradılması
- ☐ əmtəə satışı üzrə razılaşma

497 Hansı variant elmi-texniki biliklərin beynəlxalq səviyyədə qeyri-kommersiya əsasında ötürülməsi formasıdır?

- ☐ injiniring, istehsalın kooperativləşməsi
- ☐ müəssisələrin tikintisinə birbaşa xarici investisiyalar
- ☐ istehsal edilmiş texnologiyaların satışı
- ☒ xaricdə təhsil alma, ixtisas artırma
- ☐ patentlərin satışı

498 Hansı variant kommersiya əsasında elmi-texniki biliklərin beynəlxalq səviyyədə ötürülməsi formasıdır?

- ☒ lizinq, injiniring
- ☐ kompüter verilənlər bankı, arayış kitabçaları
- ☐ sərgilər, konfranslar
- ☐ xaricdə təhsil alma, ixtisas artırma
- ☐ alim və mütəxəssislərin beynəlxalq miqrasiyası

499 Dünya texnologiyalar bazarının bu seqmenti mövcud deyil:

- ☐ elmtutumlu texnoloji məhsullar bazarı
- ☒ əmək resursları bazarı
- ☐ elmi-texniki mütəxəssislər bazarı
- ☐ yüksək texnologiyalar kapitalı bazarı
- ☐ patent və lisenziyalar bazarı

500 Texnologiyaların ixracının iqtisadi məqsədəuyğunluğunu hansı variant xarakterizə etmir?

- ☐ xarici firma üzərində nəzarəti ələ keçirmək
- ☒ xarici ölkə üzərində nəzarəti ələ keçirmək
- ☐ gəlirin artırılması üsulu və əmtəə bazarı uğrunda mübarizə
- ☐ maddi formada əmtəə ixracı problemlərini azaltmaq
- ☐ əmtəə ixracını genişləndirmək üsulu

501 Texnologiyaların beynəlxalq hərəkəti:

- ☐ xarici elmi-texniki nəəliyyətlər sahəsində dövlətlərarası qeyri-kommersiya fəaliyyətidir
- ☒ xarici elmi-texniki nəəliyyətlər sahəsində müxtəlif ölkələrin firmaları arasındaiqtisadi münasibətlərin cəmidir
- ☐ maşın və avadanlıqların alqı-satqısı üzrə firmalararası kommersiya fəaliyyətidir
- ☐ elmi işçilərin yerdəyişmələri üzrə hökumətlər arasında kommersiya fəaliyyətidir
- ☐ maşın və avadanlıqların alqı-satqısı üzrə firmalararası qeyri-kommersiya fəaliyyətidir

502 Xarici ticarət siyasəti alətləri əsas qrup şəklində birləşlər:

- ☐ vergi tənzimlənməsi
- ☒ tarif məhdudiyyətləri, qeyri-tarif məhdudiyyətləri
- ☐ valyuta nəzarəti
- ☐ embarqo
- ☐ gömrük tənzimlənməsi

503 Azərbaycan Respublikasının xarici iqtisadi siyasətinin hansı prinsip üzərində inkişaf edir:

- ☐ Sülh naminə əməkdaşlıq
- ☐ Siyasiləşmə
- ☒ İqtisadi məqsəduyğunluq
- ☐ Legitimlik
- ☐ Mövcud problemlərə eyni yanaşma

504 Böyük Britaniyanın ixracının yarısını hansı mallar təşkil edir?

- ☐ elektron və elektrotexnika
- ☒ maşınlar və nəqliyyat vasitələri
- ☐ elektron sənayesidir
- ☐ Kənd təsərrüfatı bə balıqçılıqməhsulları
- ☐ Toxuculuq məhsulları

505 Aşağıdı göstərilən hansı Şərqi Asiya ölkələri dünyada ən tanınmış çay, kokos palması və kofe məhsulları üzrə ixracçılardır

- ☐ Tailandır
- ☒ Birma,
- ☐ Malayziya və İndoneziya,
- ☐ Filippin;
- ☐ İndoneziya və Filippin

506 Aşağıdı göstərilən hansı Şərqi Asiya ölkələri dünyada ən tanınmış düyü ixracçılardır

- ☐ Filippin
- ☒ Birma və Tailandır,
- ☐ Malayziya və İndoneziya,
- ☐ Filippin;
- ☐ İndoneziya

507 Yaponiyada tikinti, metallurgiya, gəmiqayırma və digər sənaye sahələrində, həmçinin ticarətdə sürətli artım hansı illəri nəzərə çarpır

- ☐ 1894-1895-ci illər
- ☒ 1924-1926 –cı illər
- ☐ 1995-1998-cı illər
- ☐ 1941-1945-ci illər
- ☐ 1889-1913-cü illər

508 Ölkədə turizmin tədqiqi və proqnozlaşdırılmasında makrosəviyyə hansı amilləri özündə birləşdirir?

- ☐ Dövlətin turizm sahəsində regional siyasətinin təhlili
- ☒ Ölkə üzrə turizm sahəsində fəaliyyətin qiymətləndirilməsi, dövlət siyasətinin və xarici amillərin turizmin inkişafına təsiri
- ☐ Sürətin cari vəziyyəti
- ☐ Regionda turizm sənayesinin cari vəziyyətinin qiymətləndirilməsi
- ☐ Daxili imkanlardan istifadə səviyyəsi

509 Ölkə turizminin spesefik problemlərinə aid deyil:

- ☐ Turizm firmalarının istiqamətinin dəyişkənliyi
- ☒ Dövlət idarəetmə orqanlarında maliyyə çatışmazlığı
- ☐ Yerli turizm məhsullunun aşağı keyfiyyəti
- ☐ Turizm resurlarının mühafizəsi ilə əlaqəli problemlər
- ☐ Kütləvi informasiya vasitələrinin qeyri-obyektivliyi

510 Aşağıdakılardan hansı turizmin inkişafının daxili problemlərinə aiddir?

- ☐ Ölkəlararası hərəkət sərbəstliyi problemi
- ☐ Qlobal problemlər
- ☒ Qeyri-iqtisadi xarakterli problemlər
- ☐ Birja böhranları
- ☐ Epidemiyalar

511 Aşağıdakılardan hansı milli turizm sənayesinin inkişafı sahəsində meydana çıxan ekzogen xarakterli problemlərə aiddir?

- ☐ Milli turizmin spesifik problemləri
- ☒ Qlobal problemlər
- ☐ Qeyri-iqtisadi xarakterli problemlər
- ☐ İxtisaslı kadrların çatışmazlığı
- ☐ Ümumi iqtisadi problemlər

512 Azərbaycan Turizm Şurasının əsas məqsədi:

- ☐ Ətrafi mühitin qorunması
- ☒ Dövlət və özəl təşkilatlar, xüsusilə turagentliklər və mehmanxanalar arasında əlaqələrin mühkəmləndirilməsi vasitəsilə turizmin inkişafı
- ☐ Müxtəlif sahələrin məhsullarının istehlakçısı olan xarici turistlərin Azərbaycana marağının artırılması ilə turizmi inkişafı etdirmək
- ☐ Turistlərin istirahət, yerdəyiçmə azadlığı təmin etmək
- ☐ Yeni iş yerlərinin açılması, dövlətin gəlirlərinin artırılması

513 Turizm haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu neçənci ildə qəbul edilmişdir?

- ☐ 1996-cı il 27 iyul
- ☐ 2003-cü il 14 iyul
- ☐ 2001-ci il 11 aprel
- ☒ 1999-cu il 27 iyul
- ☐ 1998-ci il 12 mart

514 Beynəlxalq turist anlayışına daxil edilməyən miqrant:

- ☐ Dini ayinləri həyata keçirmək üçün xaricə gedən şəxs
- ☒ İstirahət məqsədi ilə xarici gədən şəxs
- ☐ Müalicə məqsədi ilə xaricə gedən şəxs
- ☐ Əmək fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün xaricə gedən şəxs
- ☐ İdman üçün xaricə gedən şəxs

515 Turist ixracı nədir:

- ☐ Əmək miqrasiyası
- ☐ Emiqrasiya
- ☐ Müəyyən dövlətin vətəndaşlarının ölkə hüdudlarından kənarda dincəlməyi
- ☒ Xarici vətəndaşların turist qismində gəlişi
- ☐ Deportasiya

516 Hansı məqsədlə digər ölkəyə səfər edən şəxs xarici turist adlana bilər:

- ☐ Həmin ölkədə muzzla ödənilən işgüzar fəaliyyət

- ☐ Bir sutkadan qısa müddətdə qalmaq şərti ilə
- ☐ Daimi yaşayış
- ☒ İstirahət
- ☐ Üçüncü ölkəyə tranzitlə

517 Konkret vətəndaşlara turizm xidmətləri göstərən subyekt necə adlanır:

- ☒ Turizm agentliyi
- ☐ Müalicə müəssisəsi
- ☐ Marketing müəssisəsi
- ☐ Lizing müəssisəsi
- ☐ Tikinti müəssisəsi

518 Beynəlxalq icarə əməliyyatları nədir ?

- ☐ Əmtəələrin 1 ildən 2-3 ilədək müddətə kirayəyə verilməsidir
- ☐ İcarəyə verənin icarə predmetini xarici firmadan əldə edərək öz ölkəsinin icarə götürəninə verməsidir
- ☐ İcarəyə verənin icarə obyektini olan malı milli firmalardan alaraq onun xarici icarəyə götürənə haqla verməsidir
- ☒ İcarəyə verənin ölkəsinin sərhədlərindən keçmiş əmtəələrin haqla icarəyə verilməsidir
- ☐ Əmtəələrin 3 ildən 5 ilədək, bəzi avadanlıqların isə 15-20 il müddətinə kirayəverilməsidir

519 Faktor xidmətlərinə aid deyil:

- ☐ pauşal ödənişlər
- ☐ əmək haqları
- ☐ investisiyalardan gələn gəlirlər
- ☒ daşınma xərcləri
- ☐ royalti ödənişləri

520 Kreditlə ödəmə nədir?

- ☐ Hesablaşmanın digər firmadan aldığı borc hesabına ödənilməsidir
- ☐ Əmtəənin dəyərinin eyni dəyərdə digər əmtəə ilə ödənilməsidir
- ☐ Əmtəənin dəyərinin hissə-hissə ödənilməsidir
- ☒ Hesablaşmanın ixracçı tərəfindən idxalçıya verdiyi kommersiya krediti əsasında həyata keçirilməsidir
- ☐ Hesablaşmanın dövlət təminatı verilməklə ödənilməsidir

521 Faktoring firmanın vəzifəsi nədir?

- ☐ müştərinin debitor borcunun qaytarılmasıdır
- ☐ maliyyə lizinqinin elə bir növüdür ki, icarə faktor tərtib tərəfindən ödənilir
- ☐ maliyyə lizinqinin bir növüdür. Bu zaman lizinq predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir
- ☒ faktoring firma sahibkardan borc tələblərinin ekvivalentini dərhal təqdim etdiyi üçün müəyyən faizlər tutur, riskə görə mükafat və inzibati idarə xərclərinin ödənilməsinə tələb edir
- ☐ müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər

522 Faktoring nədir?

- ☐ birillik icarə müqaviləsi əməliyyatı
- ☐ lizinqin elə bir növüdür ki, bu zaman lizinq verən öz təhlükə və riski əsasında əmlak əldə edir və onu lizinq predmeti qismində müəyyən haqq və şərtlərlə lizinq alanın müvəqqəti ixtiyarına və istifadəsinə verir
- ☐ maliyyə lizinqinin bir növüdür. Bu zaman lizinq predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir
- ☒ müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər
- ☐ maliyyə lizinqinin elə bir növüdür ki, icarə faktor tərtib tərəfindən ödənilir

523 Öz məğzinə görə maliyyələşdirilən lizinq nədir?

- ☐ İcarəyə verən lizinq firması tərəfindən konkret malgöndərənə icarə üçün sifariş verən icarəyə götürəni maraqlandıran əmlakın, əsasən də avadanlığın dəyərinin ödənilməsidir
- ☐ İcarəyə verən tərəfindən əvvəlcədən alınmış avadanlığın müəyyən müddət ərzində icarə müqaviləsində nəzərdə tutulan qiymətlə icarəyə verilməsidir
- ☐ Tərəflərin razılaşmaları əsasında lizinq müqaviləsində müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilən ödəmələrdir
- ☒ Avdanlıqlardan istifadə edən istehlakçıların Sövdələşmə obyektinin sadə istehsal istifadəsi üçün lizinq haqqının ödənilməsidir
- ☐ İcarəyə verənfiziki şəxs tərəfindən konkret malgöndərənə icarə üçün sifariş verən icarəyə götürəni maraqlandıran əmlakın, əsasən də avadanlığın dəyərinin ödənilməsidir

524 Xayrinq müqavilələri hansı müddətə bağlanılır?

- ☐ 10 aydan 1 ilədək müddətə
- ☐ 3 ildən 5 ilədək. Bəzi avadanlıqlar üçün 15- 20 ilədək
- ☐ Bir neçə saatdan bir neçə günə, aya və bir ilədək müddətə
- ☒ 1 ildən 2- 3 ilədək müddətə
- ☐ 10 ildən 15 ilədək müddətə

525 Maliyyələşdirilən lizinq nədir?

- ☐ Avdanlıqlardan istifadə edən istehlakçıların lizinq firmaları tərəfindən uzun müddətə kreditləşdirilməsidir
- ☐ Tərəflərin razılaşmaları əsasında lizinq müqaviləsində müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilən ödəmələrdir
- ☐ Sövdələşmə obyektinin sadə istehsal istifadəsi üçün lizinq haqqının ödənilməsidir
- ☒ İcarəyə verən lizinq firması tərəfindən konkret malgöndərənə icarə üçün sifariş verən icarəyə götürəni maraqlandıran əmlakın, əsasən də avadanlığın dəyərinin ödənilməsidir
- ☐ İcarəyə verən tərəfindən əvvəlcədən alınmış avadanlığın müəyyən müddət ərzində icarə müqaviləsində nəzərdə tutulan qiymətlə icarəyə verilməsidir

526 Lizinq müqavilələri hansı müddətə bağlanılır?

- ☐ 1 aydan 1 ilədək
- ☐ 1 ildən 2- 3 ilədək müddətə
- ☐ Bir neçə saatdan bir neçə günə, aya və bir ilədək müddətə
- ☒ 3 ildən 5 ilədək. Bəzi avadanlıqlar üçün 15- 20 ilədək
- ☐ 10 ildən 15 ilədək müddətə

527 Lizinq ödəmələri nədir?

- ☐ Avadanlıqdan istifadə edən istehlakçıların lizinq firmaları tərəfindən uzun müddətə kreditləşdirilməsidir
- ☐ İcarəyə verən tərəfindən əvvəlcədən alınmış avadanlığın müəyyən müddət ərzində icarə müqaviləsində nəzərdə tutulan qiymətlə icarəyə verilməsidir
- ☐ Tərəflərin razılaşmaları əsasında lizinq müqaviləsində müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilən ödəmələrdir
- ☒ Sövdələşmə obyektinin sadə istehsal istifadəsi üçün lizinq haqqının ödənilməsidir
- ☐ İcarəyə verən lizinq firması tərəfindən konkret malgöndərənə icarə üçün sifariş verən icarəyə götürəni maraqlandıran əmlakın, əsasında avadanlığın dəyərinin ödənilməsi

528 Cari lizinq nədir?

- ☐ idarəçiliyin daha dəqiq təsvir edilmiş təşkilati strukturudur
- ☐ rəqibin güclü tərəfini neytrallaşdırmağa cəhd edilsin və onun öz hərəkətindən onun özünə qarşı istifadə edilsin
- ☐ malların göndərilməsində istifadə olunan borc sənədlərinin xüsusi kredit institutları tərəfindən nəqd hesablaşma ilə satın alınmasıdır
- ☒ əvvəlcədən icarəyə verici tərəfindən əldə edilmiş avadanlığın müəyyən müddətə və müəyyən haqq ödəməklə icarəyə verilməsini nəzərdə tutur
- ☐ əməkdaşlığa əsaslanan sazişlər əsasında həyata keçirilən birbaşa investisiya fəaliyyətidir

529 Azərbaycan respublikası Lizinq xidməti haqqında qanun nə vaxt qəbul olunub?

- ☐ 28 noyabr 1995
- ☐ 01 aprel 2003
- ☐ 5 aprel 2002

- ☒ 29 noyabr 1994
- ☐ 22 yanvar 2002

530 İnkişaf etməkdə olan ölkələrdə integrasiya proseslərinə hansı amillər xarakterik deyil:

- ☐ Gömrük sahəsində müəyyən əlaqələndirmə prosesləri baş verir
- ☐ integrasiya inkişafın birinci mərhələsindədir
- ☐ praktik surətdə integrasiya yoxdur
- ☒ Vahid iqtisadi və valyuta məkanı formalaşmışdır.
- ☐ ölkələr arasında əməkdaşlıq integrasiya proseslərinin ilkin mərhələsindədir

531 Kanada, ABŞ və Meksika arasında azad ticarət zonası haqqında müqavilənin qüvvəyə minməsi neçənci ildə baş vermişdir?

- ☐ 1960-ci il mayın 20-də
- ☐ 1993-cü il mayın 20-də
- ☐ 1986-ci il oktyabrın 5-də
- ☒ 1994-cü il yanvarın 1-də
- ☐ 1950-ci il yanvarın 5-də

532 Kanadada istehlak tələbatının və mənzil tikintisinin canlanma əlamətləri hansı illərdə baş vermişdir?

- ☐ 2003-cü ilin axırında, 2004-cü ilin əvvəlində
- ☐ 1973-cü ilin axırında, 1974-cü ilin əvvəlində
- ☐ 1995-cü ilin axırında, 1996-cü ilin əvvəlində
- ☒ 1996-cü ilin axırında, 1997-cü ilin əvvəlində
- ☐ 1929-cü ilin axırında, 1930-cü ilin əvvəlində

533 Dünya mal ixrajında ixrajın həjminə görə 2-ci yeri tutan ölkə hansıdır?

- ☒ Almaniya
- ☐ Çin
- ☐ Böyük Britaniya
- ☐ Yaponiya
- ☐ Fransa

534 Hansı ölkə ABŞ-ın əsas ticarət partnyoru kimi sayılır?

- ☐ Səudiyyə Ərəbistanı
- ☐ Meksika
- ☐ Kanada
- ☒ Rusiya
- ☐ Böyük Britaniya

535 Konkret ölkənin ayrı-ayrı əmtəə və xidmət istehsalı üzrə ixtisaslaşması asılıdır:

- ☐ iqlim şəraitindən
- ☐ beynəlxalq normativ-hüquqi norma və qaydalardan istifadə edilməsindən
- ☐ istehsalın təşkilinin qabaqjıl metodlarından istifadə edilməsindən
- ☒ ölkənin sosial-iqtisadi xüsusiyyətlərindən
- ☐ coğrafi mövqeyindən

536 ÜTT-nin Ən əlverişli rejim prinsipi ... nəzərdə tutulur.

- ☐ Xarici iqtisadi subyektlərin maksimum himayə edilməsi
- ☐ Milli qanunvericilikdə edilən dəyişikliklərin xarici iqtisadi subyektlərə tətbiq edilməməsi
- ☐ İdxal olunmuş əmtəə və xidmətlərlə yerli mal və xidmətlər arasında ayrı-seçkiliyə yol verilməməsi
- ☒ Bütün üzv ölkələr üçün eyni ticarət rejiminin tətbiq edilməsi
- ☐ Yerli iqtisadi subyektlərin maksimum himayə edilməsi

537 ÜTT-nin Milli rejim prinsipi nəzərdə tutur:

- ☐ Doğru cavab yoxdur
- ☐ Yerli mal və xidmətlərə idxal olunmuş əmtəə və xidmətlərlə müqayisədə daha güzəştli rejimin tətbiq olunması
- ☐ İdxal olunmuş əmtəə və xidmətə yerli mal və xidmətlərlə müqayisədə daha güzəştli rejimin tətbiq olunması
- ☒ İdxal olunmuş əmtəə və xidmətlərlə yerli mal və xidmətlər arasında ayrı-seçkiliyə yol verilməməsi
- ☐ Milli qanunvericilikdə edilən dəyişikliklərin idxal olunmuş əmtəə və xidmətlərə tətbiq edilməməsi

538 ÜTT-nin fəaliyyətinin əsasını təşkil edən 2 ən mühüm prinsiplər hansıdır?

- ☐ “Şəffaflıq” və “qeyri-şəffaflıq” prinsipi
- ☐ “İkitərəfli razılaşmalar prinsipi” və “Çoxtərəfli razılaşmalar prinsipi”
- ☐ “Diskriminasiyanın yol verilməzliyi prinsipi” və “Çoxtərəfli liberallaşma prinsipi”
- ☒ “Milli rejim prinsipi” və “Ən əlverişli rejim prinsipi”
- ☐ “Milli himayə prinsipi” və “Az himayə prinsipi”

539 ÜTT-nin sənədlər blokuna daxil olan aşağıdakı çoxtərəfli müqavilələrdən hansı beynəlxalq investisiya münasibətlərinin ticarət aspektlərini əhatə edir?

- ☐ GATS
- ☐ GATT
- ☐ INCOTERMS
- ☒ TRIMs
- ☐ TRIPS

540 Outsorsinq (outsourcing) iqtisadi termin olaraq aşağıdakı cavablardan hansında daha doğru ifadə olunmuşdur?

- ☐ Ölkə ixracı subsidiyalar və qiymətlərin səviyyəsinin tənzimlənməsi əsasında reallaşdırılır
- ☐ Firma bütün resurs və istehlak məhsullarını xaricdən idxal edir
- ☐ Dövlət Statistika Komitəsində milli bazardakı bütün məhsulların istehsal ölkələrinin statistikasını aparılır
- ☒ Firma biznesinin bir hissəsini milli iqtisadiyyat xaricində reallaşdırır
- ☐ Firma milli bazarda satış etməyərək yalnız ölkə xaricinə ixracatla məşğul olur

541 ÜTT-nin antidempinq tədbirləri dedikdə hansı tədbirlər başa düşülür?

- ☐ Doğru cavab yoxdur
- ☐ ÜTT qaydalarına uyğun olaraq dempinqin olması faktı sübut olunduğu halda, konkret malın ixracına qoyulan və adi gömrük rüsumlarından yüksək olan ixrac rüsumlarının tətbiq olunması ilə əlaqədar tədbirlər
- ☐ ÜTT qaydalarına uyğun olaraq dempinqin olması faktı sübut olunmasa da, konkret malın idxalına qoyulan və adi gömrük rüsumlarından yüksək olan idxal rüsumlarının tətbiq olunması ilə əlaqədar tədbirlər
- ☒ ÜTT qaydalarına uyğun olaraq dempinqin olması faktı sübut olunduğu halda, konkret malın idxalına qoyulan və adi gömrük rüsumlarından yüksək olan idxal rüsumlarının tətbiq olunması ilə əlaqədar tədbirlər
- ☐ ÜTT qaydalarına uyğun olaraq dempinqin olması faktı sübut olunmasa da, konkret malın ixracına qoyulan və adi gömrük rüsumlarından yüksək olan idxal rüsumlarının tətbiq olunması ilə əlaqədar tədbirlər

542 Aşağıdakılardan hansı doğrudur?

- ☐ Diskriminasiyaya yol verilməsi çoxhallarda qəbul olunandır
- ☐ Çoxtərəfli ticarət sistemi ölkələrdəki biznes mühitini daha qeyri-stabil və öncədən təxmin edilə bilməyən edir
- ☐ ÜTT-nin çoxtərəfli ticarət sistemi çərçivəsində milli bazarın inkişafı məqsədilə ticarət baryerlərinin yüksəldilməsi təcrübəsi tətbiq olunur
- ☒ ÜTT müqavilələri çərçivəsində ticarət baryerlərinin aşağı salınması ilə yanaşı ticarət baryerlərinin yüksəldilməməsi də nəzərdə tutulur
- ☐ ÜTT müqavilələri çərçivəsində ölkələrdəki biznes mühiti daha az rəqabət qabiliyyətli və qeyri-şəffaf olur

543 ÜTT-nin fəaliyyəti nəticəsində beynəlxalq ticarət üçün mövcud olan əngəllərin azaldılması, beynəlxalq ticarət subyektlərinin dünya bazarında tətbiq olunan standartlardan məlumatlı olması, beynəlxalq ticarətdə tətbiq olunan qaydaların şəffaf və öncədən təxmin oluna bilən olması və s. dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulur?

- ☐ Regional ticarət üçün maneələrin azaldılması
- ☐ Dövlətlərin beynəlxalq iqtisadi fəaliyyətinin hüquqi əsaslarının təkmilləşdirilməsi
- ☐ Dövlətlərarası beynəlxalq ticarətin proteksionist tədbirlərinin artırılması
- ☒ Dövlətlərarası beynəlxalq ticarətin liberallaşdırılması
- ☐ Dövlətlərin iqtisadi müstəqilliyinin artırılması

544 Aşağıdakılardan hansı doğru deyildir?

- ☐ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ ÜTT müqavilələri çərçivəsində ticarət baryerlərinin aşağı salınması ilə yanaşı ticarət baryerlərinin yüksəldilməməsi də nəzərdə tutulur
- ☐ Çoxtərəfli ticarət sistemi ölkələrdəki biznes mühitini daha stabil və öncədən təxmin edilə bilən edir
- ☒ ÜTT-nin çoxtərəfli ticarət sistemi çərçivəsində milli bazarın inkişafı məqsədilə ticarət baryerlərinin yüksəldilməsi təcrübəsi tətbiq olunur
- ☐ ÜTT müqavilələri çərçivəsində ölkələrdəki biznes mühiti daha böyük rəqabət qabiliyyətli və şəffaflıq qazanır

545 ÜTT-nin fəaliyyəti nəticəsində ticarətin liberallaşdırılması dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulmur?

- ☐ Diskriminasiyaya yol verilməməsi
- ☐ Beynəlxalq ticarət subyektlərinin dünya bazarında tətbiq olunan standartlardan məlumatlı olmasını
- ☐ Beynəlxalq ticarət üçün mövcud olan əngəllərin azaldılmasını
- ☒ Dövlətlərin istədikləri zaman beynəlxalq ticarət qaydalarına dəyişiklik etmək imkanı
- ☐ Beynəlxalq ticarətdə tətbiq olunan qaydaların şəffaf və öncədən təxmin oluna bilən olmasını

546 Beynəlxalq ticarətin mümkün qədər ədalətli və azad olması ÜTT tərəfindən hansı vasitəsilə təmin olunur.

- ☐ Tövsiyə xarakterli qərarlar
- ☐ Dünya Bankı Qrupu və Beynəlxalq Valyuta Fondu ilə birgə beynəlxalq ticarət sərbəstliyini məhdudlaşdıran dövlətlərin müəyyən cərimələrə cəlb olunması
- ☐ ÜTT və Beynəlxalq Ticarət Palatası (IC tərəfindən ortaq qəbul olunmuş qaydaların bütün üzv dövlətlərində tətbiqi
- ☒ Beynəlxalq ticarət qayda və üsulların müzakirə olunaraq razılaşdırılması və ölkələrin bu razılıqlar əsasında müəyyən öhdəliklər qazanması
- ☐ Beynəlxalq ticarət sərbəstliyini məhdudlaşdıran dövlətlərin ÜTT üzvlüyündən xaric olunması

547 Aşağıdakılardan doğru cavabı seçin:

- ☐ ÜTT dövlətlər arasında ikitərəfli ticarət münasibətlərini nizamlamaq üçün məcburi öhdəliklər müəyyən etmədən tövsiyə xarakterli tənzimləmələri nəzərdə tutur
- ☐ ÜTT-nin çoxtərəfli müqavilə sistemi dövlətlər üçün məcburi öhdəliklər müəyyən etmədən tövsiyə xarakterli tənzimləmələri nəzərdə tutur
- ☐ ÜTT fəaliyyətinin dünya iqtisadiyyatı və beynəlxalq ticarət münasibətləri üçün əsas nəticələrindən biri tədiyyə balansı çətinlikləri olan ölkələrə kredit yardımını göstərilməsidir
- ☒ ÜTT dövlətlər arasında ticarət münasibətləri üzrə global standartların müəyyənləşdirilməsi ilə məşğul olan əsas beynəlxalq təşkilatdır
- ☐ ÜTT-nin çoxtərəfli müqavilə sisteminin hüquqi əsasını Beynəlxalq Ticarət Palatası (IC tərəfindən hazırlanmış Beynəlxalq Ticarət Qaydaları (International Trade Terms) sənədi təşkil edir

548 Hansı cavab ÜTT fəaliyyətinin dünya iqtisadiyyatı və beynəlxalq ticarət münasibətləri üçün əsas nəticələrini əks etdirmir?

- ☐ Şəffaf və diskriminasiyaya yol verilməyən beynəlxalq iqtisadiyyat
- ☐ İxracatçılar yeni və açıq bazarlarda fəaliyyət imkanı əldə edirlər
- ☐ İstehsalçı və istehlakçı daha liberal şəraitdə ticarət etmək imkanı qazanırlar
- ☒ Tədiyyə balansı çətinlikləri olan ölkələrə kredit yardımını göstərilməsi
- ☐ Daha çiçəklənən və liberal iqtisadiyyat

549 ÜTT dünya iqtisadiyyatının əsasən hansı subyektləri arasında ticarət münasibətləri üzrə global standartların müəyyənləşdirilməsi ilə məşğul olan əsas beynəlxalq təşkilatdır?

- ☐ Sahibkarlar Konfederasiyaları
- ☐ TMK-lar
- ☐ Beynəlxalq iqtisadi təşkilatlar
- ☒ Dövlətlər
- ☐ Regional integrasiya birlikləri

550 Aşağıdakılardan daha düzgün cavabı seçin:

- ☐ ÜTT Transmilli şirkətlər (TMK) arasında ticarət münasibətləri üzrə global standartların müəyyənləşdirilməsi ilə məşğul olan və tövsiyə xarakterli qərarlar qəbul edən beynəlxalq təşkilatdır.
- ☐ ÜTT fərdi iqtisadi subyektlər arasında ticarət münasibətləri üzrə beynəlxalq standartların müəyyənləşdirilməsi ilə məşğul olan əsas beynəlxalq təşkilatdır.
- ☐ ÜTT dövlətlər arasında ticarət və investisiya münasibətləri üzrə global qanunvericiliyin hazırlanması ilə məşğul olan əsas beynəlxalq təşkilatdır.
- ☒ ÜTT dövlətlər arasında ticarət münasibətləri üzrə global standartların müəyyənləşdirilməsi ilə məşğul olan əsas beynəlxalq təşkilatdır.
- ☐ ÜTT Transmilli şirkətlər (TMK) arasında ticarət münasibətləri üzrə global standartların müəyyənləşdirilməsi ilə məşğul olan əsas beynəlxalq təşkilatdır.

551 QATT nədir?

- ☐ beynəlxalq iqtisadi əlaqələri tənzimləyən təşkilat
- ☐ ixracı tənzimləyən təşkilat
- ☐ idxalı tənzimləyən təşkilat
- ☒ beynəlxalq ticarət əlaqələrini tənzimləyən təşkilat
- ☐ işçi qüvvəsinin beynəlxalq hərəkətini tənzimləyən təşkilat

552 Ümumdünya Ticarət Təşkilatının əsas funksiyaları:

- ☐ dövlət alışı
- ☐ proteksionizm
- ☐ azad ticarət siyasəti
- ☒ çoxtərəfli ticarət sazişlərinin yerinə yetirilməsinə nəzarət
- ☐ demping

553 Ümumdünya Ticarət Təşkilatının vəzifələri:

- ☐ iqtisadi tədbirlər
- ☐ gömrük rüsumlarının artırılması
- ☐ bütün əmtəələrə tarif güzəştləri
- ☒ ticarətdə iqtisadi münasibətlərin tənzimlənməsi
- ☐ inzibati tədbirlərin artırılması

554 Beynəlxalq ticarəti tənzimləyən beynəlxalq təşkilatlar.

- ☐ MDB
- ☐ Beynəlxalq Valyuta Fondu
- ☐ Dünya Bankı
- ☒ ÜTT
- ☐ BMT

555 Azad ticarət sazişi olan NAFTA:

- ☐ Göstərmişdir, beynəlxalq sərhədlər ölkələr arasına ticarət həcminə təsir etmir
- ☐ Göstərmişdir ki, ölkələr arasında ticarət dövryyəsinin müəyyənləşdirilməsində ölkələr arasında mövcud investisiya fəaliyyəti tariflərdən daha vacibdir
- ☐ Böyük Britaniya, Kolumbiya və Ontario arasında tarifləri və digər ticarət məhdudiyyətlərini aşağı salmışdır
- ☒ Meksika, Kanada və ABŞ arasında tarifləri və digər ticarət məhdudiyyətlərini aşağı salmışdır
- ☐ Qravitasiya modelinin əhəmiyyətini aşağı salmışdır

556 Beynəlxalq bazarda taxıl məhsullarının satışını tənzimləyən beynəlxalq təşkilat

- ☐ Dünya bankı
- ☐ QATT
- ☐ ÜTT
- ☒ BTT
- ☐ BVF

557 Aşağıdakıdan biri BMT-nin Baş Məjlisinin tərkibinə daxil deyil:

- ☐ Ümumdünya Ərzaq Şurası
- ☒ Sənaye İnkişafı üzrə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı
- ☐ UNCTAD
- ☐ BMT-nin İnkişaf Proqramı
- ☐ Ətraf mühit üzrə BMT proqramları

558 Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası hansı ildə yaranmışdır

- ☐ 1966-j ildə
- ☐ 1944-jü ildə
- ☒ 1956-jı ildə
- ☐ 1995-jı ildə
- ☐ 1947-jı ildə

559 Beynəlxalq İnkişaf Assosiasiyasının əsas funksiyası nədən ibarətdir:

- ☐ inkişaf etməkdə olan ölkələrə kredit ayırmaqdan
- ☐ üzv olan ölkələrə uzunmüddətli kredit ayırmaqdan
- ☐ üzv olan ölkələrə qısamüddətli kredit ayırmaqdan
- ☒ inkişaf etməkdə olan üzv ölkələrə uzunmüddətli faizsiz kredit ayırmaqdan
- ☐ inkişaf etmiş üzv ölkələrə kredit ayrılmasından

560 Beynəlxalq Yenidənqurma və İnkişaf Bankı təşkilatı hüquqi cəhətdən necə təşkilatdır:

- ☐ kommandit yoldaşlığıdır
- ☐ kooperativ təşkilatdır
- ☐ Avropa ölkələrinin birləşdiyi fərdi müəssisədir.
- ☒ səhmdar cəmiyyətdir.
- ☐ sahibkarlıq ittifaqıdır.

561 BMT-nin İqtisadi və Sosial Şurasının əsas məqsədi nədən ibarətdir:

- ☐ mədəni və humanitar sahədə əməkdaşlıq
- ☐ ölkələrin suverenliyinin təminatı
- ☐ hərbi əməkdaşlıq
- ☒ iqtisadi və sosial məsələlər üzrə əməkdaşlıq
- ☐ gender problemi

562 BMT-nin ali orqanlarına aid deyil:

- ☐ Beynəlxalq Məhkəmə
- ☐ Təhlükəsizlik Şurası
- ☐ Baş məclis
- ☒ Beynəlxalq valyuta fondu
- ☐ Qəyyumluq Şurası

563 Ticarət və tariflər üzrə Beynəlxalq Sazişin əvəzinə hazırda hansı beynəlxalq təşkilat fəaliyyət göstərir:

- ☐ Avropa İttifaqı

- ☐ Ümumdünya Bankı
- ☐ Beynəlxalq Valyuta Fondu
- ☒ Ümumdünya Ticarət Təşkilatı
- ☐ Ümumdünya Turizm Təşkilatı

564 Gömrük ittifaqının məqsədi nədir?

- ☐ Üzv ölkələr arasında əmtəə və xidmətlərin hərəkəti zamanı gömrük rüsumlarının aradan qaldırılmasıdır
- ☐ Üzv ölkələr arasında sərhədlərin şərti ləğv olunması və gömrük rüsumları alınmasının aradan qaldırılmasıdır
- ☐ Ölkələr arasında gömrük tarifləri və xarici ticarət sahəsində mövcud olan manelərin aradan qaldırılması yolu ilə ümumi bazar yaradılmasıdır
- ☒ İttifaqa üzv olan ölkələrin arasında gömrük tarifləri və miqdar məhdudiyyətlərinin ləğv olunması, əmtə və xidmətlərin vahid bazarının yaradılmasıdır
- ☐ Sərhədyani ölkələrin ərazisində gömrük anbarlarının yaradılmasıdır

565 Hansı ölkə Avropa İttifaqının üzvü deyildir?

- ☐ Danimarka
- ☐ Kipr
- ☐ Böyük Britaniya
- ☒ İsveçrə
- ☐ Portuqaliya

566 Avropa İttifaqı hansı ildə yaranmışdır:

- ☐ 1999
- ☐ 1973
- ☐ 1957
- ☒ 1993
- ☐ 1986

567 Azərbaycanın Ümumdünya Ticarət Təşkilatına üzvlüyü hansı müsbət nəticələr verə bilər:

- ☐ Azərbaycana investisiya axınları sürətlə artar
- ☐ Azərbaycanın xarici borcları silinə bilər
- ☐ Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinə tam təminat verilir
- ☒ Azərbaycanın xarici ölkələrdə ticarətində məhdudiyyətlər aradan götürülür
- ☐ Azərbaycana daha ağır şərtlərlə kreditlər ayrılır

568 Azərbaycan Respublikası hansı beynəlxalq təşkilatın üzvü deyil:

- ☐ Beynəlxalq Valyuta Fondu
- ☐ Beynəlxalq Əmək Təşkilatı
- ☐ BMT
- ☒ İqtisadi əməkdaşlıq və inkişaf təşkilatı
- ☐ Ümumdünya Bankı

569 Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı regional qruplaşmasına daxil deyil:

- ☐ Rusiya
- ☐ Ukrayna
- ☐ Gürcüstan
- ☒ Macarıstan
- ☐ Rumıniya

570 YUNKTAD-ın fəaliyyəti aşağıdakıların inkişafına yönəldilmişdir:

- ☐ incəsənətin
- ☐ təhsilin
- ☐ sosial sferanın

- ☒ beynəlxalq ticarətin
- ☐ elm və mədəniyyətin

571 Aşağıdakılardan hansı ÜTT-nin sələfidir:

- ☐ UNİDO
- ☐ Beynəlxalq Ticarət Mərkəzi
- ☐ UNCTAD
- ☒ GATT
- ☐ Ümumdünya İntellektual Mülkiyyət Təşkilatı

572 Aşağıdakıdan biri BMT-nin Baş Məclisinin tərkibinə daxil deyil:

- ☐ Ümumdünya Ərzaq Şurası
- ☐ BMT-nin İnkişaf Proqramı
- ☐ UNCTAD
- ☒ Sənaye İnkişafı üzrə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı
- ☐ Ətraf mühit üzrə BMT proqramları

573 Aşağıdakılardan biri regional və regionlararası xarakterə malik beynəlxalq təşkilatlara nümunədir:

- ☐ Ümumdünya Turizm Təşkilatı
- ☐ Ümumdünya Ticarət Təşkilatı
- ☐ Beynəlxalq Valyuta Fondu
- ☒ İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatı
- ☐ Beynəlxalq Gömrük Təşkilatı

574 ÜTT-nin əsas vəzifəsi nədir:

- ☐ Üzvü olmayan ölkələrə qarşı proteksionist siyasəti dəstəkləməkdən.
- ☐ İqtisadi jəhətdən zəif olan ölkələrin xarici ticarət siyasətinin formalaşdırmaq
- ☐ İEO üçün əlverişli ticarət şəraiti yaratmaq
- ☒ Ticarət məhdudiyyətləri və gömrük tariflərinin liberallaşdırılmasından
- ☐ İEO-də gömrük tariflərinin yüksəldilməsi

575 Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası hansı ildə yaranmışdır

- ☐ 1995-ci ildə
- ☐ 1947-ci ildə
- ☐ 1944-cü ildə
- ☒ 1956-ci ildə
- ☐ 1966-cı ildə

576 Beynəlxalq İnkişaf Assosiasiyasının əsas funksiyası nədən ibarətdir:

- ☐ inkişaf etməkdə olan ölkələrə kredit ayırmaqdan
- ☐ üzv olan ölkələrə uzunmüddətli kredit ayırmaqdan
- ☐ üzv olan ölkələrə qısamüddətli kredit ayırmaqdan
- ☒ inkişaf etməkdə olan üzv ölkələrə uzunmüddətli faizsiz kredit ayırmaqdan
- ☐ inkişaf etmiş üzv ölkələrə kredit ayrılmasından

577 Adları çəkilən ölkələrdən hansı Şimali Amerika Azad Ticarət Müqaviləsinin (NAFT tərkibinə daxil deyil.

- ☐ Hamısı
- ☐ ABŞ
- ☐ Meksika
- ☒ Kosta-Rika
- ☐ Kanada

578 Kooperasiya əlaqələrinin formalaşması üçün istifadə olunan metodlar hansılardır

- ☐ İnformasiya inqilabı
- ☒ Birgə layihələrin və proqramların həyata keçirilməsi
- ☐ Müasir dövrün qlobal problemlərin kəskinləşməsi
- ☐ Dünyanın çoxpoliyalı strukturunun formalaşması
- ☐ Beynəlxalq korporasiyaların fəaliyyəti

579 Humanitar və texniki yardım tədiyyə balansının hansı hissəsində əks etdirilir.

- ☐ ticarət kreditləri və avanslar
- ☐ cari əməliyyatlar
- ☒ cari transferlər
- ☐ ticarət
- ☐ portfel investisiyaları

580 Xarici əmək qüvvəsini cəlb edən ölkə hansı üstünlük əldə edir.

- ☐ əməyə olan tələbat azalır
- ☒ Məhsulun rəqabət qabiliyyəti artır
- ☐ milli və sosial problemlər aradan çıxır.
- ☐ dini görüşlər sferasında heç bir problem yaranmır
- ☐ əməyə olan tələbat artır

581 Francayrinq özündə nələri birləşdirir?

- ☐ xarici tərəfdaşlıq formalarını
- ☒ icarə, alqı-satqı, padrat
- ☐ istehsal, emal, satış, beynəlxalq ticarət
- ☐ bank, maliyyə, kredit, beynəlxalq valyuta
- ☐ işgüzar fəaliyyətlər, xaricibazara çıxma üsullarını

582 İnvestisiya frənşizasının əsas məqsədi?

- ☐ istehsal səviyyənə yüksəltmək
- ☐ mənfəət əldə etmək nədir
- ☒ investisiyaların ilkin məbləğinin qaytarılmasıdır
- ☐ riskin səviyyəsini minimuma endirmək
- ☐ ilkin kapitalı itirməmək

583 Frənşizlərin alt qrupları hansıdır?

- ☐ ofis frənşizası, müəssisə frənşizi
- ☐ investisiya ilkin məbləği, iş yeri, müəssisə
- ☐ işçi frənşiza, kommersiya frənşizası
- ☒ frənşiza iş yeri, frənşiza müəssisə, investisiya frənşizası
- ☐ müəllif frənşizası, işgüzar frənşizası

584 ABŞ-da frənçayzinqin inkişafına nə vaxt hansı qanun təkan verdi?

- ☐ 2000 "Biznesin inkişafı haqqında qanun
- ☐ 1898-"Şermanın" qanunu
- ☐ 1988-"Əmtəə nişanları haqqında" qanun
- ☒ 1946 "Əmtəə nişanları haqqında" qanun
- ☐ 1901 "Sahibkarlıq haqqında" qanun

585 ABŞ-da frənçayzinq ideyası nə vaxt topdan satıcı-pərakəndə satıcı münasibətlərinə istiqamətlənmişdir

- ☐ 1912-ci illər

- ☐ 1990-cı illər
- ☐ 1960-cı illər
- ☒ 1920-cı illər
- ☐ 2000-ci illər

586 Françayzinq ilk dəfə hansı kompaniya tərəfindən tətbiq olunmuşdur?

- ☐ ford
- ☐ prokter end qemble
- ☐ coca-cola
- ☒)zinger
- ☐ pepsi-cola

587 Biznes françayzinqi nədir?

- ☐ istehsal sahəsindən asılı olaraq miqdarı müəyyən olunan ilkin ödəmələrin həcmi tanınmış ticarət markası adı altında iştirak etmək formasıdır
- ☐ təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinə görə tam məsuliyyət daşıyan hüquqi şəxs statusuna malik olan istehsal müəssisələridir
- ☐ alıcılar arasında böyük nüfuzu olan böyük elmi-texniki potensiala və iri maliyyə ehtiyatlarına malik olan müəssisələrinin fəaliyyətidir
- ☒ franşız paketinə şirkətin məhsulundan, adından əlavə idarəetmənin təşkili və keyfiyyətə nəzarət metodlarının əlavə edilməsidir
- ☐ françayzerin əmtəəsindən ödəmə normativlərinin müəyyən olunması və ödəmə formalarının dəqiqləşdirilməsidir

588 Əməliyyatın obyekti üzrə françayzinq növü hansıdır?

- ☐ satış françayzinqi, istehsal françayzinqi
- ☐ strateji françayzinq, əməliyyat françayzinqi
- ☐ istehsal françayzinqi, sənaye françayzinqi
- ☒ şirkətin malının və ticarət markasının françayzinqi
- ☐ daxılı françayzinq, ticarət françayzinqi

589 Françiza nədir?

- ☐ maliyyə lizinqinin bir növüdür ki, bu zaman lizinq predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir
- ☐ müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi ki, bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər
- ☐ françiza, françiza müəssisənin investisiya françazasıdır
- ☒ françayzerin ticarət adından və firmanın texnologiyasından müəyyən halda istifadə etmək hüququ verməklə biznesin aparılması şərtlərinin əks olunduğu müqavilədir
- ☐ maliyyə lizinqinin bir növüdür ki, bu zaman lizinq predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir

590 Françayzinqin ilkin kapitalın həcmindən asılı olaraq əsas altqrupları hansılardır?

- ☐ françiza, podrat françizası
- ☐ investisiya, birbaşa investisiya
- ☐ françiza, françiza müəssisə, investisiya françazası
- ☒ françiza, françayzer, operator
- ☐ françiza, françiza müəssisə, podrat françizası

591 İstehsal françayzinqi nədir?

- ☐ onun əsas predmeti texnologiyanın və ondan istifadə lisenziyasının verilməsidir
- ☐ bu françayzinq mühüm ticarət markasına malik əmtəələrin satışı zamanı tətbiq olunur
- ☐ françayzerin ticarət adından və firmanın texnologiyasından müəyyən halda istifadə etmək hüququ verməklə biznesin aparılması şərtlərinin əks olunduğu müqavilədir
- ☒ kiçik bir firmanın françayzerin ticarət markasından istifadə edib, onun məhsullarını satmaqla yanaşı bir iri korporasiyanın tam təsərrüfat tsiklinə qoşulur. Onunla bərabər səviyyədə satış planının və digər proseslərin yerinə yetirilməsində iştirak edir

- ☐ kommersiya kontraktlarının tərtibatında istifadə olunur ki, bu zaman artıq kommersiya fəaliyyəti təcrübəsinə malik bir şəxs müqavilədə nəzərdə tutulmuş şərtlərlə bu sistemdən istifadə hüququnu başqasına verir

592 İşgüzar françayzinq nədir?

- ☐ kommersiya kontraktlarının tərtibatında istifadə olunur ki, bu zaman artıq kommersiya fəaliyyəti təcrübəsinə malik bir şəxs müqavilədə nəzərdə tutulmuş şərtlərlə bu sistemdən istifadə hüququnu başqasına verir
- ☐ müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər
- ☐ müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər
- ☒ onun əsas predmeti texnologiyanın və ondan istifadə lisenziyasının verilməsidir
- ☐ kiçik bir firmanın françayzerin ticarət markasından istifadə edib, onun məhsullarını satmaqla yanaşı bir iri korporasiyanın tam təsərrüfat tsiklinə qoşulur. Onunla bərabər səviyyədə satış planının və digər proseslərin yerinə yetirilməsində iştirak edir

593 Əmtəə françayzinqi nədir?

- ☐ kommersiya kontraktlarının tərtibatında istifadə olunur ki, bu zaman artıq kommersiya fəaliyyəti təcrübəsinə malik bir şəxs müqavilədə nəzərdə tutulmuş şərtlərlə bu sistemdən istifadə hüququnu başqasına verir
- ☐ kiçik bir firmanın françayzerin ticarət markasından istifadə edib, onun məhsullarını satmaqla yanaşı bir iri korporasiyanın tam təsərrüfat tsiklinə qoşulur. Onunla bərabər səviyyədə satış planının və digər proseslərin yerinə yetirilməsində iştirak edir
- ☐ müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər
- ☒ bu françayzinq mühüm ticarət markasına malik əmtəələrin satışı zamanı tətbiq olunur
- ☐ françayzerin ticarət adından və firmanın texnologiyasından müəyyən halda istifadə etmək hüququ verməklə biznesin aparılması şərtlərinin əks olunduğu kontraktdır

594 Françayzinqin hansı növləri var

- ☐ istehsal, istehlak, qiymət
- ☐ əmtəə, qiymət, işgüzar
- ☐ əmtəə, bazar, lokal bazar
- ☒ əmtəə, işgüzar, istehsal
- ☐ ticarət, sənaye, istehsal

595 Françayzinq nədir?

- ☐ müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər
- ☒ kommersiya kontraktlarının tərtibatında istifadə olunur ki, bu zaman artıq kommersiya fəaliyyəti təcrübəsinə malik bir şəxs müqavilədə nəzərdə tutulmuş şərtlərlə bu sistemdən istifadə hüququnu başqasına verir
- ☐ kiçik biznesin kommersiya kontraktlarının tərtibatında istifadə olunan bir fəaliyyət formasıdır ki, borc tələbnamələrinə əsaslanır
- ☐ Françayzinqin elə növüdür ki, bu zaman sahibkar riskləri əsasında əmlak əldə edir
- ☐ faktoring firma sahibkardan borc tələblərinin ekvivalentini dərhal təqdim etdiyi üçün müəyyən faizlər tutur, riskə görə mükafat və inzibati idarə xərclərinin ödənilməsinə tələb edir

596 Hansı xüsusiyyət firmanın çoxmillətli korporasiya adlanmasına səbəb olur.

- ☐ firmanın xarici partnyorlarının sayının çoxluğu
- ☐ xarici ölkələrdə marketinq tədqiqatı aparılması
- ☐ xarici ölkələrdə əmtəə satışı
- ☒ xarici ölkələrdə əmtəə istehsalı
- ☐ müxtəlif millətlərdən olan işçilərdən istifadə edilməsi

597 Ölkələrin beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakının əsas səbəbi nədir?

- ☐ Dünyanın yenidən bölüşdürülməsi
- ☐ Ölkələr arasında təsir dairələrinin bölgüsü
- ☐ Yeni texnologiya və bilikləri əldə etmək imkanı
- ☒ İqtisadi inkişaf üçün əlverişli imkanların əldə edilməsi
- ☐ Xammal və enerji bazarlarının əldə edilməsi

598 Aşağıdakı TMK-dan hansının brendi dünyada ən bahalı brend kimi sayılır?

- ☐ Nescafe
- ☐ Marlboro
- ☐ Pepsi
- ☒ Coca-Cola
- ☐ Philips

599 Aşağıdakı TMK-dan hansının fəaliyyəti birbaşa istehsalla bağlı deyildir?

- ☐ Sumitomo
- ☐ Ceneral-Elektriks
- ☐ Bayer
- ☒ Wail-Mart-Stores
- ☐ Daymler-Kraysler

600 İri şirkətin mövcud fəaliyyət sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsi olmayan sahələrə daxil olması necə adlanır:

- ☐ İxtisaslaşma
- ☐ Üfqı integrasiya
- ☐ İnhisarlaşma
- ☒ Diversifikasiya
- ☐ Şaquli integrasiya

601 Aşağıda göstərilən səbəblərdən hansı firmaların bazarda rəqabət qabiliyyətinin itirilməsinə aid deyil:

- ☐ daxili problemlərə diqqətin verilməsi və öz fəaliyyətindən razılıq
- ☐ daxili rəqabətin zəifləməsi
- ☐ istehsal amillərinin pisləşməsi
- ☒ ölkədə güclü bank sektorunun olmaması
- ☐ yeni texnologiyaların qəbulu və axtarılması sahəsində mübarizənin yoxluğu

602 Konkret ölkənin ayrı-ayrı əmtəə və xidmət istehsalı üzrə ixtisaslaşması asılıdır:

- ☐ iqlim şəraitindən
- ☐ beynəlxalq normativ-hüquqi norma və qaydalardan istifadə edilməsindən
- ☐ istehsalın təşkilinin qabaqcıl metodlarından istifadə edilməsindən
- ☒ ölkənin sosial-iqtisadi xüsusiyyətlərindən
- ☐ coğrafi mövqeyindən

603 Beynəlxalq əmək bölgüsünün əsas formalarına aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ Heç biri aid deyil
- ☐ Əməyin ümumi bölgüsü
- ☐ Detallar üzrə ixtisaslaşma
- ☒ Beynəlxalq kooperasiya
- ☐ Əməyin fərdi bölgüsü

604 Aşağıdakılardan biri TMK-ın istehsal sferasında meyl etdikləri əsas sahələr sırasına daxil deyil:

- ☐ əczaçılıq sənayesi
- ☐ kimya sənayesi
- ☐ avtomobilqayırma sənayesi
- ☒ metallurgiya sənayesi
- ☐ elektronika sənayesi

605 Aşağıdakılardan yalnız biri kapitalın beynəlxalq hərəkətini stimullaşdıran aimllərdəndir:

- ☐ mühüm ixraj məhsulları üzərində dövlət inhisarının mövjudluğu
- ☐ qara bazarda valyuta kursunun rəsmi kursdan 20% və daha çox kənarlaşması
- ☐ xarici ticarət dövryyəsinin 40%-ə qədərinin qeyri-tarif məhdudiyyətlərə məruz qalması
- ☒ milli iqtisadiyyatların qarşılıqlı asılılığının güclənməsi
- ☐ rüsumların orta səviyyəsinin 40% və daha çox olması

606 Aşağıdakılardan biri ölkənin BƏB-də iştirakına təsir edən amillərdən deyil:

- ☐ Ölkə iqtisadiyyatının strukturunda sənayenin baza sahələrinin xüsusi çəkisi
- ☐ Ölkənin iqtisadi inkişaf səviyyəsi
- ☐ Ölkənin daxili bazarının həjmi
- ☒ Ölkənin orta ölçülü müəssisələrinin zəif inkişafı
- ☐ Ölkənin təbii resurslarla təminatı

607 Aşağıdakılardan yalnız biri istehsalın beynəlxalq ixtisaslaşmasının əsas formalarındandır:

- ☐ ayrı-ayrı ölkələrin ixtisaslaşması
- ☐ ayrı-ayrı müəssisələrin ixtisaslaşması
- ☐ sahələrarası ixtisaslaşma
- ☒ Texnologiya və ya mərhələli ixtisaslaşma
- ☐ sahədaxili ixtisaslaşma

608 Aşağıdakılardan yalnız biri kooperasiya əlaqələrinin qurulması zamanı istifadə olunan əsas metodlardan deyil:

- ☐ podrat istehsal kooperasiyası
- ☐ müştərək müəssisələrin yaradılması
- ☐ müştərək istehsal
- ☐ müqavilə qaydasında ixtisaslaşma
- ☒ beynəlxalq istehsal-texniki kooperasiyalama

609 Bir fəaliyyətin turizm kimi qəbul edilməsindəki əsas kriteriya aşağıdakılardan hansıdır?

- ☐ Xəstəxanada müalicə
- ☐ Gəlir əldə etmə
- ☐ Transizt keçid
- ☒ Davamlı yaşamaya çevrilməmə
- ☐ Daxili axtarış

610 Aşağıdakılardan hansı lüks turizm fəaliyyətləri daxilində reallaşdırılan bir turizm növü deyildir?

- ☐ Ov turizmi
- ☐ Qumar turizmi
- ☐ Kruvaziyer turizmi
- ☒ Termal turizmi
- ☐ Qolf turizmi

611 40 yaşında bir Azərbaycan vətəndaşı olan Əli bəyin həyat yoldaşı ilə birlikdə bir turizm agentliyinin Qobustan qayalıqlarına tərtib etdiyi tura qoşulması aşağıdakı turizm növlərindən hansına aid edilə bilməz?

- ☐ Orta yaş turizmi
- ☐ Mədəniyyət turizmi
- ☐ Daxili turizm
- ☒ Konqres turizmi
- ☐ Kütləvi turizm

612 Aşağıdakılardan hansı turizm fəaliyyəti sayılır?

- ☐ Xaç səfərlərinə qoşulmaq

- ☐ Amerikaya köçmək
- ☐ Almaniyaaya çalışmaq üçün getmək
- ☒ Futbol üzrə Dünya Kuboku oyunlarını izləmək üçün xarici ölkəyə getmək
- ☐ Xristofor Kolumbun gəmisində işləmək

613 Beynəlxalq turizm üzrə əməliyyat nədir?

- ☐ Əhalinin urbanizasiyasıdır
- ☐ Dövlətlər arasında BİM-in həyata keçirilməsi barədə həyata keçirmək fəaliyyətidir
- ☐ Bir ölkədən digər ölkəyə qohumlarının yanına əhalinin getməsidir
- ☒ Xarici vətəndaşların geniş əhatəli mədəni və mənəvi tələbatların ödənilməsi məqsədilə həyata keçirilən fəaliyyətdir.
- ☐ Xarici ölkəyə iş axtarmaq məqsədilə əhalinin yerdəyişməsidir

614 Beynəlxalq turistlərin qəbulu üzrə birinci 3 yerdə hansı ölkələr durur?

- ☐ Yunanıstan, Türkiyə, İngiltərə
- ☐ Avstriya, Meksika, Çili
- ☐ ABŞ, Belçika, Danimarka
- ☒ Fransa, ABŞ, İspaniya
- ☐ Türkiyə, Yunanıstan, İspaniya

615 Aşağıdakılardan hansı turizm tələb və təklifinin xüsusilə Avropa ölkələrində toplanmasının səbəblərindən biri deyildir?

- ☐ Avropa ölkələrində tətil anlayışının inkişaf etmiş olması
- ☐ Avropa İttifaqının İttifaq daxilindəki turizm fəaliyyətlərinə təşviqlər verməsi
- ☐ Böyük tələb yaradan Avropa ölkələrində rifah səviyyəsinin yüksək olması
- ☒ Avropa ölkələrinin digər qitələrdəki regionlara nisbətən daha çox cəlbediciliyə sahib olması
- ☐ Böyük tələb yaradn Avropa ölkələrinin bir-birilərinə yaxın olmaları

616 Aşağıdakılardan hansı Dünya Turizm Təşkilatının tərifinə görə beynəlxalq turist in xüsusiyyətlərindən biri deyildir?

- ☐ Getdiyi ölkədə qalmaq kimi niyyəti olmamalıdır
- ☐ Getdiyi ölkədə ən az bir gecə qalmalıdır
- ☐ Getdiyi ölkədə pul qazanma məqsədi olmamalıdır
- ☒ Getdiyi ölkədə ən çox bir ay müddətində qalmalıdır
- ☐ Yaşadığı ölkənin sərhəddləri xaricində bir ölkəyə getməlidir

617 Aşağıdakılardan hansı həm intensiv bir şəkildə turist qəbul edən, həm də göndərən bölgələri göstərir?

- ☐ Şimali Amerika və Avropa
- ☐ Avropa və Afrika
- ☐ Sakit Okean ölkələri və Afrika
- ☒ Cənubi-Şərqi Asiya və Şimali Amerika
- ☐ Orta Şərq və Avropa

618 Kommersiya turizmi nədir?

- ☐ Turist səyahəti haqqında qərar turist tərəfindən deyil , müəssisə rəhbərliyi tərəfindən verilir
- ☐ Vasitəçisiz turizm növüdür
- ☐ Etnik məsələlərlə əlaqəli olan turizmdir
- ☒ Turist tərəfindən ödənişli əsaslarla keçirilən turizmdir
- ☐ Kurort və mədəni turizmin sintezidir

619 Milli turizm hansı amilləri əhatə edir?

- ☐ Fərdi və qrup turizmi

- ☐ Beynəlxalq turist məbadiləsini
- ☐ Daxili və çıxış turizmini
- ☒ Daxili və gəlmə turizmi
- ☐ Kurort və mədəni turizmi

620 Azərbaycanda turizm sənayesinin dövlət tənzimlənməsini həyata keçirən əsas orqan hansıdır?

- ☐ Nazirlər Kabineti
- ☐ İdman və Gənclər Nazirliyi
- ☐ İqtisadi İnkişaf Nazirliyi
- ☒ Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi
- ☐ Milli Məclis

621 Metasəviyyə nəyi öyrədir?

- ☒ Ölkələrin regionlarında turizm sənayesinin vəziyyəti və potensial imkanlarını
- ☐ Dövlət siyasətinin turizmin inkişafına təsirini
- ☐ Daxili imkanlardan istifadə səviyyəsini
- ☐ Xarici amillərin şirkətin fəaliyyətinə təsirlərini
- ☐ Ölkə üzrə ümumi iqtisadi vəziyyətin təhlilini

622 Dünyanın əsas transmilli şirkətləri milli xüsusiyyətlərinə görə, hansı ölkələr qruplarına aiddir?

- ☐ Çin, Rusiya və Yaponiya
- ☐ ABŞ və Latın Amerikası
- ☐ Avropa İttifaqı və MDB
- ☒ ABŞ, Yaponiya və Avropa İttifaqı
- ☐ Yaponiya və Avstraliya

623 Fransanın xarici ticarət dövriyyəsinin 63%-i hansı qrup ölkələrin payına düşür?

- ☐ Cənub- Şərqi Asiya ölkələri və Avstraliya.
- ☐ MDB və Şərqi Avropa ölkələri;
- ☐ Avropa İttifaqının üzv-ölkələri;
- ☒ ABŞ, Kanada, Meksika;
- ☐ Avropa İttifaqı və MDB

624 Müasir mərhələdə Yaponiya üçün ən vacib idxal məhsulu hansıdır?

- ☐ Yüngül sənaye məhsulları
- ☐ Xarici kapital
- ☐ Ərzaq
- ☒ Xammal və enerji daşıyıcıları
- ☐ Texnologiya

625 2000-cı illərdə Çində tutulan idxal rüsumlarının faktiki səviyyəsi:

- ☐ idxalın dəyərinin 25-30%-ni təşkil edirdi
- ☐ idxalın dəyərinin 15-20%-ni təşkil edirdi
- ☐ idxalının dəyərinin 10-15%-ni təşkil edirdi
- ☒ idxalın dəyərinin 2-3%-ni təşkil edirdi
- ☐ idxalın dəyərinin 20-25%-ni təşkil edirdi

626 ABŞ-ın dünya iqtisadiyyatında liderliyinin əsas parametrləri hansılardır?

- ☐ Daxili məcmu məhsulun həcmi
- ☐ Qlobal milli maraqların mövcudluğu
- ☐ Güclü hərbi-sənaye kompleksi
- ☒ Daxili bazarın miqyası və elmi-texniki potensial

- ☐ Güclü hakimiyyət

627 Ölkə iqtisadiyyatının açıqlıq dərəcəsinin miqdar göstəricilərinə aiddir:

- ☐ Təkrar idxalın həcmi
☐ Məcmu milli məhsul
☐ Təkrar ixracın həcmi
☒ Xarici ticarət kvotası
☐ Daxili məcmu məhsul

628 Aşağıdakılardan hansı firmaların ixracata yönəlmə səbəblərindən biri deyildir?

- ☐ Devalvasiyanın ixracatı cəlbədicə etməsi
☐ Firmanın təşviq alaraq ixracat istiqamətində qurulması
☐ İxraata verilən kredit imkanları
☒ Firma markasını xarici bazarlarda tanıtmaq
☐ İxracatta mənfəətliliyin yüksək olması

629 Aşağıdakılardan hansı bir firmanın xarici bazarlara mal satarkən araşdırması zəruri olan faktorlar arasında ola bilməz?

- ☐ Xarici ölkə bazarlarındakı qanunvericilik
☐ Rəqabət vəziyyəti
☐ Xarici bazarlardakı alıcıların xüsusiyyətləri
☒ Firmanın sahib olduğu istehsal texnologiyası
☐ Gözlənilən mənfəətlilik səviyyəsi

630 BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının əsas funksiyalarına daxil deyil?

- ☐ Kənd təsərrüfatı rayonlarının inkişafına və kənd əhalisinin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılmasına köməklik göstərmə
☐ Qidalanmanın və həyat keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması;
☐ Aclıqın ləğvi;
☒ Regional ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı fəaliyyətlərin əlaqələndirilməsi.
☐ Ərzaq, kənd təsərrüfatı, meşəçilik və balıqçılıq məhsullarının istehsalı, emalı və bölgüsünün yaxşılaşdırılması;

631 UNİDRUA-nın məqsədlərinə aid deyil:

- ☐ müxtəlif ölkələr tərəfindən tədricən qəbul edilməsi üçün eyni tipli xüsusi hüquq normalarının işlənməsi
☐ ayrı-ayrı ölkələr və ölkə qruplarının xüsusi hüququnun uyğunlaşdırılması və harmonizə olunması yollarının öyrənilməsi
☐ eyni tipli hüquqi tənzimləmə tədbirlərini işləyib beynəlxalq təcrübəyə daxil edilməsi, BİM-in inkişafı üçün əlverişli şərait yaratmaq
☒ eyni tipli hüquq normalarının tətbiqi ilə BİM-in inkişafı üçün əlverişli şərait yaratmaq
☐ beynəlxalq ticarətin maksimum dərəcədə liberallaşdırılması və onun möhkəm əsaslarının yaradılması

632 UNCİTRAL tərəfindən işlənilib hazırlanmış beynəlxalq normalara aid deyil:

- ☐ Beynəlxalq köçürmə vekselləri və beynəlxalq sadə veksellər haqda Konvensiya -1988-ci il
☐ Əmtəələrin beynəlxalq alqı- satqısında iddia müddəti haqda Konvensiya-Nyu-York , 1974-cü il
☐ BMT əmtəələrin beynəlxalq alqı-satqı müqavilələri haqda Konvensiyası – Vyana, 1980-cı il
☒ Turist müqavilələri haqda Beynəlxalq Konvensiya (Brüssel , 1970)
☐ Yüklərin dənizlə daşınması haqda Konvensiya –Hamburq , 1978-ci il

633 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının ÜTT-yə üzvlüyü nəticəsində potensial qazanclar sırasına aiddir?

- ☐ Xarici ticarətdə kəmiyyət məhdudiyyətləri aradan qaldırılır
☐ Ticarətin liberallaşdırılması və qoruyucu tədbirlərin səmərəli təşkili olmadığı halda daxili bazarda daha ucuz olan xarici malların yer almasına şərait yaranır

- ☐ Dövlət büdcəsinin gömrük rüsumları və vergiləri maddəsi üzrə daxilolmalar azalır və onun mədaxilinə qısamüddətli, bəzən də oramüddətli dövrdə gərginlik yaranır
- ☒ İdxal rüsumlarının azaldılması ilə milli bazarda rəqabət qabiliyyəti artır
- ☐ Xidmətlər sahəsində daha ucuz və aşağı keyfiyyətli xidmət təchizatçıları yer tutur

634 Dünya miqyasında turizmin inkişafının qarşısında ən mühüm maneə olaraq qəbul edilən amil aşağıdakılardan hansıdır?

- ☐ Ekoloji çirklənmə
- ☐ İqtisadi geriləmə
- ☐ Təbii fəlakətlər
- ☒ Terrorizm
- ☐ Əhali artımı

635 Bəzi ölkələrin qarşılıqlı şəkildə bir-birinə intesivliklə turist göndərmələrinin və qəbul etmələrinin ən mühüm səbəbi aşağıdakılardan hansıdır?

- ☐ Bu ölkələrin bir-birilərinə qarşı aşağı qiymət siyasətləri tətbiq etməsi
- ☐ Bu ölkələrin arasında çox güclü iqtisadi bağın olması
- ☐ Bu ölkələr arasında mədəni bağların güclü olması
- ☒ Bu ölkələr arasında məsafələrin yaxın olması
- ☐ Bu ölkələr arasında turizm sahəsində xüsusi anlaşmanın olması

636 Beynəlxalq turizm aşağıdakı öklərdən hansının tədiyyə balansında çox böyük əhəmiyyətə malikdir?

- ☐ Norveç
- ☐ İngiltərə
- ☐ Almaniya
- ☒ Portuqaliya
- ☐ İsveç

637 Dünya Turizm Təşkilatı neçənci ildə qurulmuşdur?

- ☐ 1980
- ☐ 1950
- ☐ 1940
- ☒ 1970
- ☐ 1960

638 Kruvazyer turizmi aşağıdakı turizm növlərindən hansına aiddir?

- ☐ Ekoloji turizm
- ☐ Mədəniyyət turizmi
- ☐ Termal turizmi
- ☒ Dəniz turizmi
- ☐ Fərdi turizm

639 Mərkəzi ofisi Cenevrədə olan, 1949-cu ildə qurulan və qısa adı WATA olan beynəlxalq turizm təşkilatı aşağıdakılardan hansıdır?

- ☐ Beynəlxalq Otelçilər Birliyi
- ☐ Beynəlxalq Turizm Təşkilatı
- ☐ Beynəlxalq Hava Nəqliyyatı Birliyi
- ☒ Dünya Səyahət Agentlikləri Birliyi
- ☐ Dünya Turist Rəhbərləri Birlikləri Federasiyası

640 Aşağıdakılardan hansı turizm tələbinə təsir göstərən ictimai elementlərdən biri deyildir?

- ☐ Təhsil səviyyəsi

- ☐ Ailə strukturu
- ☐ Peşə
- ☐ Şəhərləşmə səviyyəsi
- ☒ Qiymət

641 Aşağıdakılardan hansı turist göndərən ölkələr sırasında deyildir?

- ☐ İngiltərə
- ☐ Yaponiya
- ☐ Almaniya
- ☒ Rumuniya
- ☐ ABŞ

642 Aşağıdakılardan hansı beynəlxalq turizm təşkilatı deyildir?

- ☐ WTTC
- ☐ WATA
- ☐ WTO
- ☒ TUROB
- ☐ IATA

643 Aşağıdakılardan hansı Dünya Turizm Təşkilatının fəaliyyət sahələri arasında yer ala bilməz?

- ☐ Statistika və bazar araşdırması
- ☐ Turizm xidmətlərinin keyfiyyəti
- ☐ Ətraf mühit və planlaşdırma
- ☒ Turizm işçilərinin yoxlanması
- ☐ Təhsil və tədris

644 Aşağıdakılardan hansı beynəlxalq turizm təşkilatlarından biri deyildir?

- ☐ Dünya Turist Rəhbərləri Birlikləri Federasiyası
- ☐ Dünya Turizm Təşkilatı
- ☐ Beynəlxalq Hava Nəqliyyatı Birliyi
- ☒ Yerləşdirmə Sektor Təşkilatı Platforması
- ☐ Dünya Səyahət Agentlikləri Birliyi

645 Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev neçənci ili Turizm ili elan etmişdir

- ☐ 2009
- ☐ 2012
- ☐ 2000
- ☒ 2011
- ☐ 2008

646 Dünyada əməkqabiliyyətli əhalinin neçə faizi turizm sənayesində onunla bağlı sahələrində məşğuldur

- ☐ 8,5 %
- ☐ 9,2 %
- ☐ .1
- ☒ 8,1 %
- ☐ 7,5 %

647 Dünya üzrə ümumi məhsulun neçə faizi beynəlxalq turizmin payına düşür

- ☐ .1
- ☐ .3
- ☐ .5
- ☒ .08

☐ .2

648 Dünya üzrə beynəlxalq turizm sahəsində neçə min iş yeri fəaliyyət göstərir

- ☐ 100 min
- ☐ 400 min
- ☐ 500 min
- ☒ 300 min
- ☐ 200 min

649 Bir nəfər xarici turistə yüksək səviyyədə xidmət göstərmək üçün neçə nəfər iş yeri lazımdır

- ☐ 8 nəfər
- ☐ 4 nəfər
- ☐ 10 nəfər
- ☒ 3 nəfər
- ☐ 5 nəfər

650 ÜTT proqnozlaşdırmasına görə 2020-ci ildə beynəlxalq turizmdən alınan gəlirlərin miqdarı neçə milyard dollar olacaqdır

- ☐ 2050 milyard dollar
- ☐ 4000 milyard dollar
- ☐ 5000 milyard dollar
- ☒ 2000 milyard dollar
- ☐ 3000 milyard dollar

651 ÜTT proqnozlaşdırmasına görə 2020-ci ildə beynəlxalq turistlərin sayı neçə milyon nəfər olacaqdır?

- ☐ 2010 milyon
- ☒ 1602 milyon
- ☐ 1800 milyon
- ☐ 2000 milyon
- ☐ 1680 milyon

652 Beynəlxalq turizm dünya ixracının neçə faizini təşkil edir?

- ☐ 60-80%
- ☐ 9-10%
- ☐ 10-15%
- ☒ 7-8%
- ☐ 20-30%

653 Turizmin inkişaf etdiyi ölkələr.

- ☒ Türkiyə-Yunanıstan
- ☐ Azərbaycan-Moldova
- ☐ Rusiya-Ukrayna
- ☐ İran-Pakistan
- ☐ Özbəkistan-Türkmənistan

654 Turizmin təsnifləşdirilməsi neçə istiqamətdə mövcuddur?

- ☐ 7 istiqamətdə
- ☐ 11 istiqamətdə
- ☐ 5 istiqamət
- ☒ 12 istiqamətdə
- ☐ 3 istiqamətdə

655 Turist sərfinə gedən hər hansı bir şəxs həmin ölkənin nəyi hesab olunur?

- ☐ Sahibkarı
- ☐ Miqrasiya olunan
- ☐ Vətəndaşı
- ☒ Həmin ölkənin istehlakçısı
- ☐ Müvəqqəti yaşayan

656 Səməralı işləməyən turizm şirkəti öz strategiyasını həyata keçirmək üçün hansı varintdan istifadə etməyə çalışır?

- ☐ Kapital sərfini artırmaq
- ☐ Turizm istehsalını genişləndirmək
- ☐ Maddi texniki bazanı inkişaf etdirmək
- ☒ Digər şirkətlərlə əlaqəyə girmə-inteqrasiya etmək
- ☐ İdarəetməni təkmilləşdirmək

657 Hər bir ölkədə turizmin inkişafı nədən istifadə edilməsinin genişləndirir?

- ☐ İdarəçilik sistemindən
- ☐ Kənd təsərrüfatından
- ☐ İstehsaldan
- ☒ Yerli işçi qüvvəsindən
- ☐ Avadanlıqdan

658 Qloballaşan turizmin əsas mexanizmindən biri.

- ☐ Turizm istehsalı
- ☐ BVF
- ☐ İqtisadi təşkilatlar
- ☒ TMŞ-lər
- ☐ Ekoloji tarazlıq

659 Azərbaycanda turizmin inkişafının əsas istiqamətlərindən biri:

- ☐ Yeni kadrların hazırlanması
- ☐ Turizmdə idarəçilik sisteminin yenidən qurulması
- ☐ Turizm istehsalının genişləndirilməsi
- ☒ Turizm infrastrukturunun inkişafı
- ☐ Turizm müəssisələrinin avadanlıqlaşdırılması

660 Turizmin genişlənməsinə mənfi təsir göstərən faktorlardan biri.

- ☐ Ölkənin coğrafi quruluşu
- ☐ Turizm məhsullarının çatınamazlığı
- ☐ Nəqliyyat xidmətinin tələbdən geri qalması
- ☒ Dövlətlərarası soyuq müharibələrin dərinləşməsi
- ☐ Sosial vəziyyətin aşağı olması

661 Beynəlxalq turizm təşkilatının yaranma tarixi?

- ☐ 1970
- ☐ 1955
- ☐ 1950
- ☒ 1975
- ☐ 1960

662 Beynəlxalq turizmin mahiyyəti:

- ☐ Yeniliklərin yayılması
- ☐ Tarixi ənənələrlə və tarixi keçmişlə tanışlıq
- ☐ İnsanların hərəkət etməsi
- ☒ İnsanların müəyyən məqsəd üçün yerdəyişməsi
- ☐ İnsanların istirahəti

663 Turizmin inkişafına təsir faktorlarından biri:

- ☐ Mədəni inkişaf
- ☐ Milli gəlirin artması
- ☐ İqtisadi inkişaf
- ☒ Ailənin gəliri
- ☐ Sosial inkişafı

664 Beynəlxalq turizmin asılı olduğu faktorlardan biri.

- ☐ Nəqliyyat
- ☐ Elmi-texniki
- ☐ Sosial vəziyyət
- ☒ Siyasi
- ☐ Mədəni

665 Yeni turistlərin cəlb olunması üçün turizm bazarında hansı tədbirlər həyata keçirilir?

- ☐ Turizm resurslarının qiymətləndirilməsi
- ☐ Turizm sahəsində sahibkarlığın inkişafına şərait yaradılması
- ☒ Gələn turistlərə sorğu , habelə reklam və marketinq xidməti göstərmək
- ☐ Ölkə ərazisində turizm zonalarının inkişafı üçün şəraitin təmin edilməsi
- ☐ Muzeylərin, parkların, piyada gəzinti marşrutlarının yaradılması